

A hand is holding a large, light-colored crayfish with prominent orange claws. The crayfish is being held up against a background of a large black bowl filled with hundreds of smaller, similar-looking crayfish. The scene is set on a concrete floor next to a blue plastic bucket. The text is overlaid on the image in Thai script.

ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน
ภาคกลาง

ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยีการเกษตร และพลังงานทางเลือกกาญจนบุรี

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นางทิวพร ศรีวรกุล
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	213 หมู่ที่ 2 ซอยพัฒนา 1 ตำบลท่ามะขาม อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71000
เกิดวันที่	5 กันยายน 2492
โทรศัพท์	081-857-2500, 034-511-407
Facebook:	-
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

เป็นศูนย์การเรียนรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ ด้านกิจกรรม
ธรรมชาติ การรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การวางแผน
การใช้ประโยชน์ของพื้นที่ การวางแผนการตลาด การบริหารจัดการเรื่องทรัพย์สิน
เพื่อความยั่งยืน และการจัดตั้งกลุ่มองค์กรบริหาร มีการค้นคว้าวิจัยพัฒนา
เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อการกรสิกรรม การเลี้ยงสัตว์ การแพทย์เภสัชกรรม
การพลังงานทางเลือก และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างรู้คุณค่า
โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ควบคู่ไปกับการถ่ายทอดปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงให้แก่ชุมชนและบุคคลทั่วไป เพื่อนำไปใช้กับการดำเนินชีวิต

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ รางวัลลูกโลกสีเขียว “คน น้ำ ป่า วิถีพึ่งพาและผูกพัน” สถาบันลูกโลก
สีเขียว ปี 2548
- ❖ รางวัลผู้หญิงเก่ง สาขาสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและ
การพัฒนาสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีฯ ปี 2552
- ❖ รางวัลแม่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล ปี 2550
- ❖ รางวัลคนไทยตัวอย่าง มูลนิธิธรรมาภิบาล ปี 2540

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรและพลังงานทางเลือก

จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 15 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

จากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั่วไป ทำให้คุณทิวพรและเครือข่ายป่าต้นน้ำจังหวัดกาญจนบุรี มีความคิดที่จะรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาทำการเกษตรแบบพึ่งพาตนเองภายใต้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากพบว่าเกษตรกรต่างประสบปัญหาที่เหมือนกัน คือ หนี้สินจากค่าปุ๋ยและยาฆ่าแมลง สภาพดินก็เสื่อมคุณภาพเพราะการใช้ปุ๋ยและสารเคมี ไม่มีการวางแผนการใช้จ่ายเกิดปัญหาเรื่องการใช้เงิน ปัญหาเหล่านี้ทำให้เกษตรกรตกอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ดังนั้น จึงต้องทำเป็นตัวอย่างให้เกษตรกรได้เห็นจริง และมีความเข้าใจมากขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงได้ก่อตั้งศูนย์ฯ ขึ้นเพื่อเผยแพร่ความคิด แนวปฏิบัติ โดยสนับสนุนให้ชุมชนรอบชายป่าในพื้นที่ทั้ง 4 อำเภอ หันมาทำการเกษตรที่ลดการใช้สารเคมีซึ่งนอกจากไม่ทำลายธรรมชาติสิ่งแวดล้อมแล้วยังช่วยลดรายจ่ายภายในครัวเรือนและปลูกฝังให้รู้จักการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือยเกินตัว โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม (SIF) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) UNDP (The United Nations Development Program) Canada Foundation (สถานทูตแคนาดา) Netherlands Committee For IUCN ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ จากแนวคิดเรื่องการฟื้นฟูและการจัดการทรัพยากรป่าชุมชน การเกษตรอินทรีย์ และเศรษฐกิจพอเพียง ของเครือข่ายป่าต้นน้ำจังหวัดกาญจนบุรี ผลักดันให้เกิดโครงการธนาคารโค-กระบือ ศูนย์เรียนรู้วิถีกรรมธรรมชาติบ้านมะเขือย่อ ตำบลบ่อตั้ง อำเภอลาดบัวหลวง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่รอบๆ ป่าเต่าดำ และศูนย์เรียนรู้วิถีกรรมธรรมชาติบ้านทุ่งนางครวญ ตำบลชะแล อำเภอดงพิกุล

ต่อมาเมื่อปี 2547 คุณทิวพรได้ตั้ง “ศูนย์วิถีกรรมธรรมชาติท่ามะขาม” ขึ้น โดยเป็นเครือข่ายพันธมิตรกับเครือข่ายวิถีกรรมธรรมชาติที่มีแนวคิดในเรื่องของการพึ่งพาตนเอง การรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาทำการเกษตรแบบพึ่งพาตนเอง ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีการถ่ายทอดองค์ความรู้

ด้านเกษตรอินทรีย์ มีการค้นคว้าวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อการกลีกรรรม การเพาะเลี้ยงสัตว์ การแพทย์เภสัชกรรม การพลังงานและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่างรู้คุณค่า โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ควบคู่ไปกับการถ่ายทอดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ชุมชน และบุคคลทั่วไปได้นำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ปัจจุบันศูนย์ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยี การเกษตรและพลังงานทางเลือก”

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

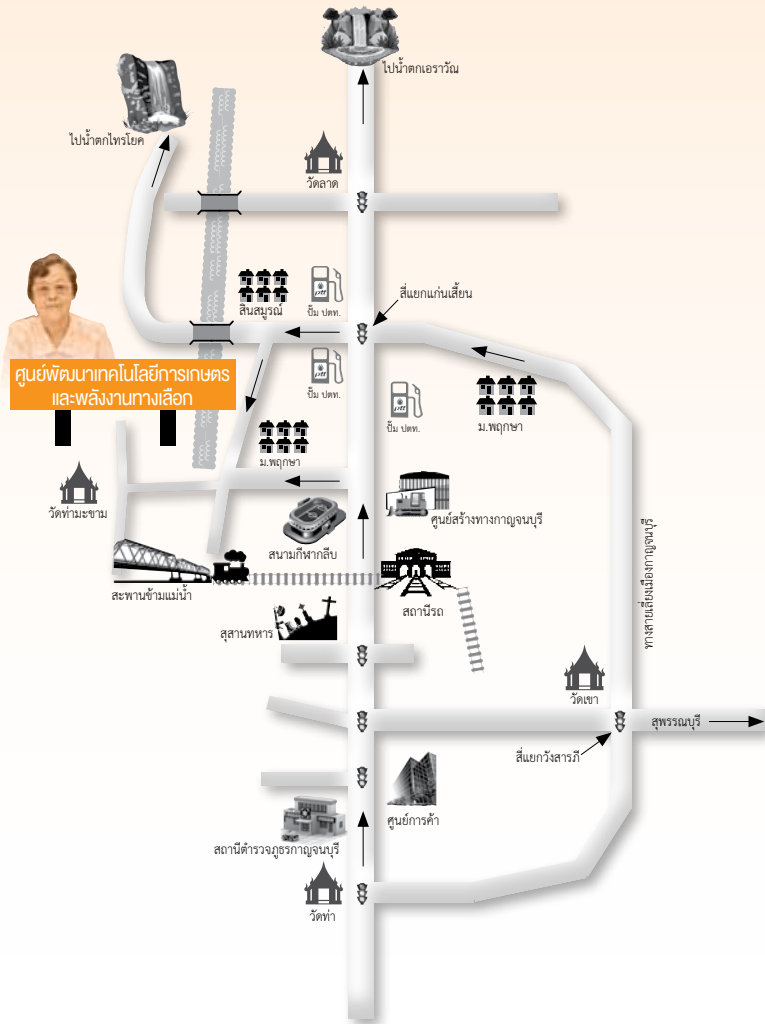
ชื่อหลักสูตร “การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเปลี่ยนแปลงตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย หลักปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ หลักการเกษตรธรรมชาติ เกษตรประณีต ภูมิปัญญาไทยกับการพึ่งพาตนเอง สมุนไพรใกล้ตัว สมุนไพรไล่แมลงเพื่อลดการใช้สารเคมี และใช้สำหรับเป็นยารักษาสุขภาพเบื้องต้น เทคนิคการผลิตปุ๋ยชีวภาพ การทำน้ำส้มควันไม้ การทำ ก๊าซชีววมวล ก๊าซชีวภาพ การวางแผนการปลดหนี้ของเกษตรกร บัญชีรายรับ-รายจ่าย ในครัวเรือน วิทยุภูมิปัญญาไทย กับการพึ่งพาตนเอง และการทำน้ายาอเนกประสงค์

ความพร้อมของศูนย์ฯ

การคมนาคมสะดวกห่างจากตัวเขตอำเภอเมือง ประมาณ 6 กิโลเมตร สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 60-100 คน อาคารที่พักชาย-หญิง เป็นห้องมุ้งลวด (พัดลม) และมีชั้น 2 ของอาคารสำนักงานอยู่ภายในบริเวณศูนย์ฯ มีอุปกรณ์สำหรับการนอนได้แก่ที่นอน ผ้าห่มและหมอน มีโรงอาหาร โสตทัศนูปกรณ์ และวัสดุสำนักงานประกอบด้วย โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ จอภาพ ไมโครโฟน ลำโพงและเครื่องขยายเสียงเคลื่อนที่ เป็นต้น และมีทีมวิทยากรประจำศูนย์ จำนวน 4 คน

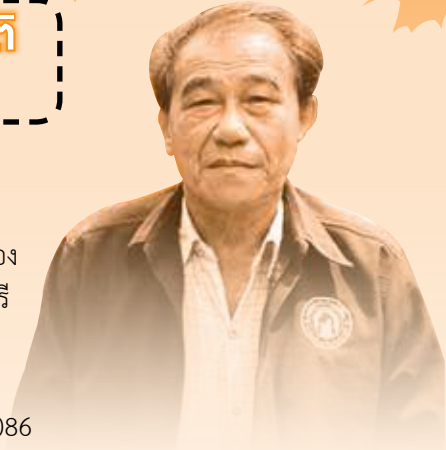
แผนที่ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรและพลังงานทางเลือกกาญจนบุรี

ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติ ข้าปลาไหล

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายคำนึ่ง ชนะสิทธิ์
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	6/1 หมู่ที่ 12 ตำบลสองพี่น้อง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี 22120
เกิดวันที่	5 พฤษภาคม 2488
โทรศัพท์	089-092-9596, 039-433-086
Facebook:	-
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

เป็นศูนย์รวมการเผยแพร่องค์ความรู้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ โดยมีพื้นที่ 33 ไร่ ทำสวนผลไม้ เช่น ทุเรียน เงาะ มังคุด สละ ลองกอง มะขามหวาน มีการปลูกพืช สมุนไพร เช่น กระวาน กานพลู ชะพลูหน่อแดง ว่านสาวหลง ตะไคร้หอม มีการอนุรักษ์พืชท้องถิ่น เช่น หญ้าแดง หญ้ารามาพระอินทร์ให้แมลงกินเพื่อจะได้ไม่ รบกวนพืชเศรษฐกิจ วิธีการปลูกไม้ผลต่างระดับในพื้นที่เดียวกันเรียกว่า “ครอบครัว ผลไม้” เพื่อเป็นการประหยัดน้ำ ปุ๋ย และใช้สารสกัดจากธรรมชาติในการขับไล่แมลง และบำรุงต้นพืช และได้รับมอบหมายจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เป็นศูนย์ ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นสถานที่ศึกษาดูงานด้านกสิกรรมและการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ เกษตรกรดีเด่น ระดับจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2548
- ❖ ชนะเลิศการประกวดผลไม้ (ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง) จังหวัดจันทบุรี ปี 2548
- ❖ ชนะเลิศการประกวดเกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำสวน กรมส่งเสริม การเกษตร ปี 2548

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติข้าปลาไหล

จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 33 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

จากประสบการณ์ในการทำสวนผลไม้และการทดลองทำกิจกรรมการเกษตรด้วยระบบอินทรีย์ต่างๆ ของนายคำนึ่ง ที่เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป จนทำให้ได้รับการประกาศเกียรติคุณมากมายจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคประชาชนให้เป็นต้นแบบ ขยายผลไปยังหมู่บ้าน ชุมชน อำเภอ และจังหวัด มีเกษตรกรจากในประเทศและต่างประเทศมาศึกษาดูงานในพื้นที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาเห็นว่าเป็นสถานที่ที่สามารถเป็นต้นแบบและเป็นเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ที่รวมตัวกันในการเผยแพร่องค์ความรู้ ด้านการพัฒนาสิทธิธรรมธรรมาชาติแก่บุคคลทั่วไป จึงจัดตั้งให้เป็นศูนย์ฝึกอบรมให้กับเกษตรกรที่สนใจทั่วไป ทั้งในและต่างประเทศ ด้วยหลักสูตรการทำสิทธิธรรมธรรมาชาติขั้นพื้นฐานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถนำไปปฏิบัติ และขยายผลได้

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

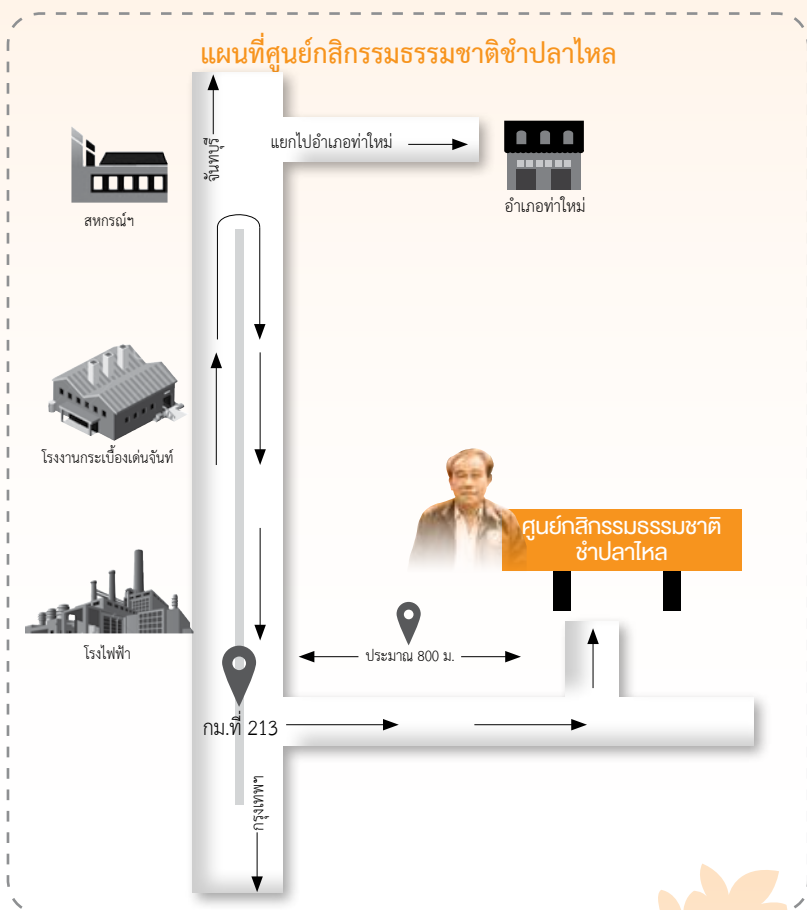
ชื่อหลักสูตร “การพัฒนาสิทธิธรรมธรรมาชาติเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ การทำเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีฐานการเรียนรู้ การทำไข่เค็มสมุนไพรว่านสาวหลง สบู่สมุนไพรว่านสาวหลง ถั่วเคลือบสมุนไพรไมโล โลชั่นมะพร้าว น้ำยาอเนกประสงค์ ถังออกคอนโด น้ำยาปรับผ้านุ่ม การเลี้ยงสัตว์ ปลา หมู การเลี้ยงผึ้ง การเลี้ยงเพื่อขยายผึ้งพันธุ์ขึ้นโรง การเพาะเห็ดนางฟ้า ปลุกไฟหม่าจูหน่อไม้เพื่อการบริโภค การทำนาข้าวในयरยนต์ การอนุรักษ์พืชผักสมุนไพรพื้นบ้าน การทำจุลินทรีย์น้ำหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยอินทรีย์ แก๊สชีวภาพ การทำปุ๋ยหมักแห้งเปลือกทุเรียนผสมมูลสัตว์ คนเอาถ่าน ใช้เศษกิ่งไม้ น้ำส้มควันไม้ สมุนไพรไล่สัตว์ สมุนไพรควบคุมศัตรูพืช ไม้ 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง โรงสีข้าวเทคโนโลยีที่เหมาะสม การใช้เทคโนโลยีพลังงานน้ำทดแทนผลิตกระแสไฟฟ้า การขยายพันธุ์พืชและอนุรักษ์ไม้ท้องถิ่น การแปรรูปผลไม้ตลอดฤดูกาล การผลิตผลไม้คุณภาพปลอดภัย

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีสถานที่ฝึกอบรม รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมประมาณ 100 คน ห้องน้ำจำนวน 10 ห้อง ห้องอาบน้ำ จำนวน 10 ห้อง แยกชาย-หญิง มีสถานที่พักสามารถ

รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รุ่นละ 100 คน ลักษณะที่พักเป็นแบบอาคารหลังใหญ่ จำนวน 3 หลัง และบ้านแบบรีสอร์ท จำนวน 5 หลัง และมีพื้นที่สำรองกรณีผู้เข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 100 คน อีกจำนวน 10 หลัง มีทีมวิทยากร 26 คน และทีมงานช่วยปฏิบัติงานในศูนย์ฯ 10 คน มีฐานการเรียนรู้ ส่วนไฮโดรที่ศนูปรกรณ์และวัสดุสำนักงาน ประกอบด้วย เครื่องเสียง ไมโครโฟน เครื่องเล่น DVD/VCD และทีวีสี 29 นิ้ว จอ LCD โปรเจคเตอร์พร้อมเครื่องฉาย

ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติ โป่งแรด (ศปร.)

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายธีระ วงษ์เจริญ
ที่อยู่ปราชญ์/	44/2 หมู่ที่ 3 ตำบลพลับพลา
ที่ตั้งศูนย์ฯ	อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 22000
เกิดวันที่	11 กุมภาพันธ์ 2500
โทรศัพท์	085-019-8692 035-451-496
Facebook :	ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติโป่งแรด
Line ID :	0819729813

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ ฯ

ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติโป่งแรด (ศปร.) เป็นศูนย์ภายใต้เครือข่ายมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง ก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการฝึกอบรมให้ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ โดยยึดหลักการพัฒนากสิกรรมธรรมชาติที่มีทั้งการศึกษาวิจัยค้นคว้าเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อการกสิกรรมทั้งพืชสัตว์ ประมงและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน โดยเน้นภูมิปัญญาตะวันออก รวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมการผลิตและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไร้สารพิษเพื่อทดแทนสารเคมีและสารพิษทางการเกษตร การเชื่อมโยงขบวนการเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและสื่อ รวมทั้งเบญจภาคีเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงทุกระดับ

รางวัลเชิดชูเกียรติที่ได้รับ

- ❖ โล่เกียรติคุณ รางวัลปราชญ์เกษตร 72 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี 2557
- ❖ ข้าราชการดีเด่น หนังสือพิมพ์ สยามนิวส์ จันทบุรี (ด้านเกษตรอินทรีย์)

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติโป่งแรด (ศปร.)

จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 5 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน และเกษตรอินทรีย์

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ปี 2534 เริ่มต้นการจัดตั้งเครือข่ายเกษตรอินทรีย์จังหวัดจันทบุรี ภายใต้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ขยายผลการดำเนินงานการนำเกษตรอินทรีย์จากภายในศูนย์ฯ มาพัฒนาพื้นที่รอบศูนย์ฯ จำนวน 100 ไร่ ปี 2540 พร้อมทั้งจัดฝึกอบรม/สาธิต/ปฏิบัติ และขยายผลจัดตั้งเครือข่าย 10 อำเภอของจังหวัดจันทบุรี (ปี 2544) เข้าร่วมผลักดันวาระแห่งชาติเกษตรอินทรีย์ ปี 2548 พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์กสิกรรมธรรมชาติโป่งแรด (ศปร.) โดยใช้พื้นที่สวนผลไม้ที่ปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรอินทรีย์พื้นที่จำนวน 5 ไร่ เป็นแปลงฝึกปฏิบัติและสาธิตให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม รวมทั้งการศึกษาดูงานของผู้สนใจทั่วไป

หลักสูตรที่จัดการฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “การพัฒนาเกษตรกรรมชาติสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วยการทำเกษตรอินทรีย์ในไม้ผล การผลิตปุ๋ยอินทรีย์-ชีวภาพ แปลงสาธิตเกษตรอินทรีย์ การปลูกพืชผักสวนครัว ผักพื้นบ้านสมุนไพร การผลิตน้ำยาอเนกประสงค์ การทำสบู่สมุนไพร การเผาถ่าน และน้ำส้มควันไม้ การผลิตไบโอดีเซล ฐานเรียนรู้คันมีน้ำยา แชมพูมะกรูด น้ำมันมะพร้าว การเลี้ยงหมูหลุมปุ๋ยอินทรีย์ การเลี้ยงปลา การผลิตข้าวหอมมะลิ การใช้พลังงานทดแทน การผลิตอิฐประสาน หลักกสิกรรมธรรมชาติ การฟื้นฟูดิน น้ำ ป่า สิ่งแวดล้อม “เลี้ยงดินให้ดินเลี้ยงพืช” การบำบัดน้ำเสียด้วยบึงธรรมชาติ การปลูกป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง และหลักการพึ่งพาตนเองในครัวเรือน ชุมชน และระดับรัฐ เน้นเรื่องการปรับเปลี่ยนวิถีคิด

ความพร้อมของศูนย์ฯ

อยู่ใกล้เส้นทางคมนาคมห่างจากถนนสุขุมวิท (กม.335) ประมาณ 3,200 เมตร เขตพื้นที่อำเภอเมือง ระบบสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐาน ไฟฟ้า 15 KV 3 เฟส

โทรศัพท์ 3 เลขหมาย ระบบน้ำสมบูรณ์ มีโรงฝึกอบรมขนาด 8 X 15 เมตร รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 100-150 คน โรงอาหาร/โรงครัว ขนาด 8 X 12 เมตร สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 80 คน โรงเรือนพักชาย 2 ชั้น สามารถรองรับได้ 50 คน เรือนพักหญิงชั้นเดียวขนาด 6 X 5 เมตร สามารถพักได้ประมาณ 30 คน ห้องพักเดี่ยว 5 หลัง ๆ ละ 6 คน สามารถพักได้ประมาณ 30 คน ห้องพักรวม 2 ชั้น ขนาด 4 X 9 เมตร พักได้ ประมาณ 40 คน ห้องน้ำชาย จำนวน 10 ห้อง หญิงจำนวน 10 ห้อง และห้องน้ำรวมชาย 1 จุด ฐานการเรียนรู้ 9 ฐาน เพื่อการพึ่งพาตนเอง (ฝึกปฏิบัติ) วัสดุ-อุปกรณ์สื่อ-เครื่องเสียง ไมโครโฟน 2 ชุดมี VCD/DVD เครื่องฉายโปรเจคเตอร์ พร้อมจอ ขาดั่งบอร์ด ฟลิบชาร์ต 10 ชุด บอร์ดนิทรรศการ 10 ชุด โดยมีวิทยากรประจำศูนย์ทั้งหมด 10 คน

แผนที่ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติโป่งแรด

ศูนย์ปราชญ์เกษตร เศรษฐกิจพอเพียงเทพราช

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายขวัญชัย รักษาพันธ์
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	85 หมู่ที่ 2 ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา 24140
เกิดวันที่	18 ตุลาคม 2490
โทรศัพท์	085-279-3193, 038-595-292
Facebook:	-
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การปลูกข้าวปลอดสารพิษ การทำปุ๋ยชีวภาพ การทำอาหารสัตว์สูตรประหยัด เครื่องมือเกษตรต่างๆ การตรวจสภาพดินและน้ำ สมุนไพร มีความรู้ความชำนาญ เรื่องข้าวสายพันธุ์ต่างๆ

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ♦ ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2555
- ♦ คนดีศรีสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี 2542
- ♦ เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2551
- ♦ ผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม สาขาภูมิปัญญาชาวบ้านด้านการเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ♦ อาสาสมัครหมู่บ้านฉะเชิงเทราดีเด่น ด้านการแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียงเทพราช
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 30 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2517 โดยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร) ใช้เป็นศูนย์อบรมโครงการเยาวชนสู่ท้องนาเรียนรู้เรื่องการทำนา และกรมการข้าว ได้ตั้งเป็นศูนย์ทดลองเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ต่อมาได้สร้างเครื่องลดความชื้นข้าวเปลือก โรงสีชุมชน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา คัดเลือกเป็นปราชญ์ชาวบ้าน

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “แลกเปลี่ยนแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย วิธีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนคติปราชญ์ พลังงานทดแทนโซล่าเซลล์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต บัญชีครัวเรือน การลดต้นทุนการทำนาและเพิ่มผลผลิตข้าว การตรวจวิเคราะห์ดิน-น้ำ ให้เหมาะสมกับการทำการเกษตร การผสมปุ๋ย กระบวนการผลิตไบโอแก๊ส สมุนไพรเพื่อสุขภาพ

ความพร้อมของศูนย์ฯ

สถานที่ฝึกอบรมเป็นลานดินบริเวณข้างบ้านของปราชญ์ เนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 60 คน ที่พักเป็นบ้าน 2 ชั้น มีห้องนอนทั้งหมดจำนวน 4 ห้อง สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมชาย-หญิง ได้รุ่นละ 30 คน มีอุปกรณ์ หมอน ผ้าห่ม ให้เพียงพอ ห้องน้ำอยู่ภายในบ้านพัก จำนวน 2 ห้อง และมีอยู่ภายในบริเวณสถานที่ฝึกอบรม จำนวน 4 ห้อง โรงอาหาร ใช้สถานที่ด้านข้างของบริเวณที่ฝึกอบรม มีโต๊ะวางอาหารและเครื่องดื่มบริการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เสื้อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม มีความพร้อมและเพียงพอกับการฝึกปฏิบัติและสาธิต เช่น วัสดุคืบที่ทำยาสมุนไพร พันธุ์ไม้สมุนไพรต่างๆ ที่นำมาให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ มีวัสดุสาธิตการทำปุ๋ยชีวภาพ และอุปกรณ์ในการตรวจวัดค่าดิน เป็นต้น โดยมีทีมวิทยากรประจำศูนย์ทั้งหมด 7 คน

แผนที่ตั้งศูนย์ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียงเทพราช

ศูนย์ปราชญ์เกษตร
เศรษฐกิจพอเพียงเทพราช

ไปจังหวัดฉะเชิงเทรา

← ไปลาดกระบัง

ถนนสาย 2002

สถานีอนามัยตำบลเทพราช/
องค์การบริหารส่วนตำบลเทพราช

ไปอำเภอกลงประมง

ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติ มาบเื้อง

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	114/1 หมู่ที่ 1 ตำบลหนองบอนแดง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี 20170
เกิดวันที่	17 มีนาคม 2497
โทรศัพท์	081-735-1403, 038-263-078
Facebook :	ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติมาบเื้อง
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

ด้านกสิกรรมธรรมชาติ การค้นคว้าวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อการ
กสิกรรม การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การปศุสัตว์ การพลังงาน การแพทย์ เกษีขกรรม
การจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้ภูมิปัญญาตะวันออก

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ♦ คนดีศรีเกษตรอินทรีย์ ชมรมเกษตรอินทรีย์แห่งประเทศไทย ปี 2549
- ♦ คนดีมีคุณธรรม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี สมัชชาคุณธรรม ปี 2550
- ♦ ผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรม สาขาภูมิปัญญาชาวบ้านด้านการเกษตร
ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดชลบุรี ปี 2546

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติมาบเื้อง
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 40 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรทฤษฎีใหม่

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติมาบเื้อง ตั้งอยู่บนพื้นที่ประมาณ 40 ไร่ เกิดขึ้นจาก
แนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง” ตามพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
โดย นายวิวัฒน์ ได้จัดตั้ง “ชมรมกสิกรรมธรรมชาติไท” เพื่อดำเนินการณรงค

เผยแพร่ให้ความรู้เรื่องการทำกิจกรรมธรรมชาติและลงมือปฏิบัติตามแนวพระราชดำริดังกล่าว เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถทำการเกษตรและอยู่อย่างพอเพียงได้จริง จนมีแนวร่วมจากหลายฝ่ายจึงได้จดทะเบียนขึ้นเป็น “มูลนิธิกิจกรรมธรรมชาติ” เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2544 เพื่อเป็นการสร้างและเผยแพร่โครงการต่างๆ ที่ชมรมได้ดำเนินการขยายให้กว้างไกลยิ่งขึ้น สืบเนื่องจากการดำเนินงานดังกล่าวจึงนำมาสู่การจัดตั้ง “ศูนย์ฝึกอบรมกิจกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง” ขึ้นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ “คืนชีวิตให้แผ่นดิน” โดยน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวปฏิบัติแสดงให้เห็นเกษตรกร และบุคคลทั่วไปได้เห็นจริงและเข้าใจตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “การพัฒนาเกษตรกรธรรมชาติสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วยอบรมเรื่องการทำการเกษตรโดยหลักกิจกรรมธรรมชาติ “เลี้ยงดินเพื่อให้ดินเลี้ยงพืช” การปลูกป่า 3 อย่างเพื่อประโยชน์ 4 อย่าง โดยมีการจัดทำแปลงสาธิตในเรื่องการนำเทคโนโลยีชีวภาพมาใช้กับสมุนไพร ฝึกเทคนิคการทำปุ๋ยชีวภาพ สมุนไพรไล่แมลง ฝึกเทคนิคการเผาถ่าน เก็บน้ำส้มควันไม้ สอนการทำผลิตภัณฑ์ใช้เองในครัวเรือน เช่น น้ำยาอเนกประสงค์ แชมพู สบู่ เน้นกิจกรรมการพึ่งพาตนเอง สอนการทำบัญชีครัวเรือนและการจัดการฟาร์ม การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว นาข้าว เป็นต้น

ความพร้อมของศูนย์ฯ

การคมนาคมสะดวก มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคเอง มีห้องฝึกอบรมรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 100 คน/รุ่น ห้องพักชาย-หญิง รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 100 คน/รุ่น ห้องน้ำชาย-หญิง และห้องน้ำรวม ทั้งหมด 50 ห้อง โรงอาหารมีความพร้อมของเครื่องครัว มีห้องสมุดที่มีเอกสารและนิตยสารทางการเกษตรต่างๆ มีโสตทัศนอุปกรณ์และวัสดุสำนักงานพร้อมสำหรับจัดฝึกอบรม เช่น คอมพิวเตอร์ ปริ้นเตอร์ โปรเจคเตอร์ เครื่องเสียง ไมโครโฟน โทรทัศน์ เครื่องเล่นแผ่น CD/DVD โต๊ะคอมพิวเตอร์ โต๊ะทำงาน และมีฐานการเรียนรู้สำหรับฝึกปฏิบัติพร้อม มีทีมวิทยากรประจำศูนย์ทั้งหมด 10 คน

แผนที่ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติมาบเื้อง

ศูนย์เรียนรู้กลุ่มร่วมทุน วิสาหกิจชุมชนตำบลหนองแขง

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล   จำเอนสมบัติ   วิสูตรพันธ์
ที่อยู่ปราชญ์/   166 หมู่ที่ 1 บ้านแหลมทอง
ที่ตั้งศูนย์ฯ   ตำบลหนองแขง อำเภอกันคา
  จังหวัดชัยนาท 17160
เกิดวันที่   5 มีนาคม 2508
โทรศัพท์   087-209-8138, 056-401-132
Facebook: สมบัติ วิสูตรพันธ์
Line ID :   -

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

เกษตรผสมผสาน การทำเกษตรอินทรีย์ กิจกรรมการทำน้ำหมักชีวภาพ การทำเครื่องผลิตปุ๋ย การผลิตอาหารดิน การทำน้ำต๋ม ผลิตถ่านอัดแท่งไบโอดีเซล ผลิตแก๊สจากขยะ/เศษอาหาร (แก๊สชีวภาพ)

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ ชนะเลิศด้านการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนดีเด่น เศรษฐกิจพอเพียง กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2548
- ❖ รางวัลเกียรติบัตร การประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 2 ประเภทประชาชนทั่วไป สำนักคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ปี 2553

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้กลุ่มร่วมทุนวิสาหกิจชุมชนตำบลหนองแขง
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 20 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

จากแนวคิดของจำเอนสมบัติ วิสูตรพันธ์ ที่พบว่าประชากรส่วนใหญ่ในชุมชนมีอาชีพในด้านเกษตรกรรม จึงเกิดความคิดที่จะลดการใช้ปุ๋ยเคมีปรับเปลี่ยนมาใช้อาหารดินอินทรีย์ชีวภาพ (ปุ๋ยชีวภาพ) ทดแทน จึงใช้พื้นที่ส่วนตัวซึ่งปัจจุบันอุทิศ

ให้เป็นที่สาธารณประโยชน์ทำเป็นแปลงเกษตรผสมผสาน พื้นที่ 44 ไร่ 1 งาน 66 ตารางวา และเป็นที่ตั้งศูนย์การเรียนรู้ขนาดพื้นที่ประมาณ 2 ไร่ เปิดให้มีการศึกษาดูงานและอบรม โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง “ทำกินเอง เหลือจึงขาย” ทุกชุมชนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแบบค่อยเป็นค่อยไป ยึดทางสายกลางเป็นหลักนำพาความสำเร็จ อีกทั้งพลิกฟื้นผืนดินให้กลับมาอุดมสมบูรณ์ปลอดภัยและช่วยให้คนที่ทำกินมีสุขภาพที่แข็งแรง ปลอดภัยจากสารเคมีตกค้าง สร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นกับชุมชน

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

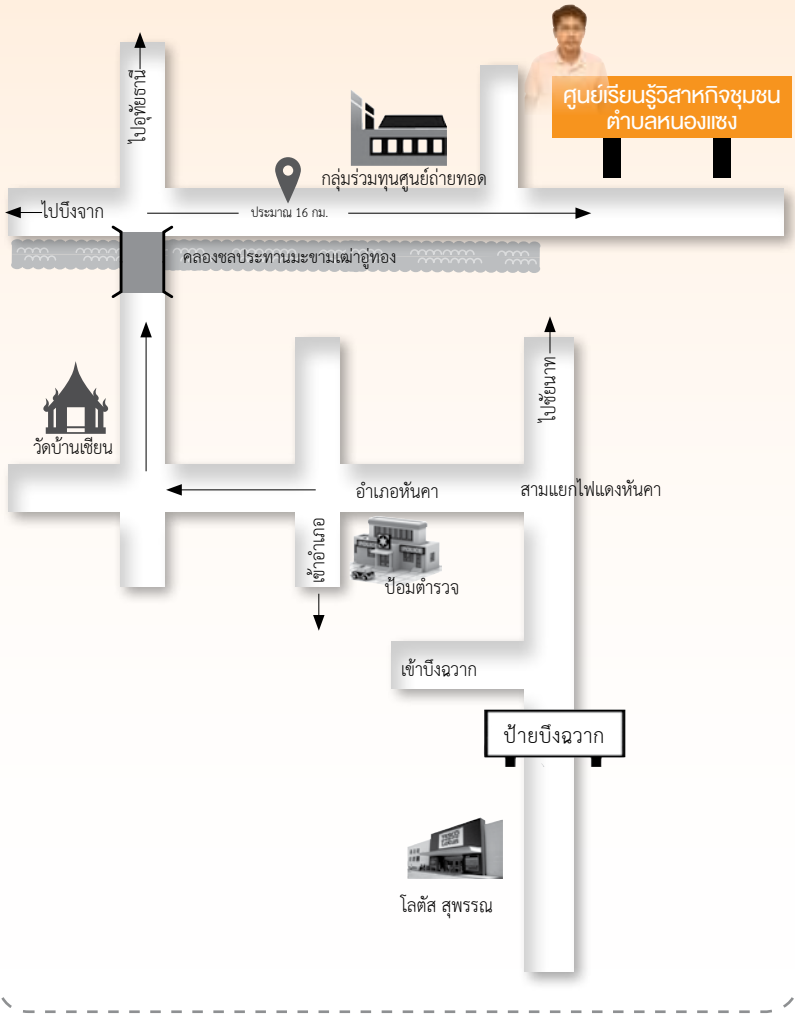
ชื่อหลักสูตร “ปฏิบัติการแก้ปัญหาพัฒนาสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วยหลักการปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การสำรวจตัวเอง การสำรวจต้นทุนชีวิต แผนชุมชน การรวมกลุ่ม ความรู้เรื่องดิน พืช ธาตุอาหาร การลดต้นทุน การผลิตข้าว การผลิตเชื้อจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง การดำเนินกิจกรรมการผลิตปุ๋ยธรรมชาติแบบครบวงจร (ตั้งแต่กระบวนการหมักจนถึงอัดเม็ด) การบริหารจัดการการผลิต การตลาด การเงิน การควบคุมต้นทุนการผลิต และการลงบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของครัวเรือน วิถีภูมิปัญญาพึ่งพาตนเอง ฝึกผลิตเตาชีวมวลกลบ เตาชิวมวลไม้ สร้างชุดผลิตแก๊สชีวภาพจากขยะอินทรีย์ในครัวเรือน การผลิตถ่านรูปหัวใจ ถ่านอัดแท่งใช้ในครัวเรือนและเศรษฐกิจ วิธีผลิตถ่านด้วยเตาตั้งแบบได้น้ำส้มควันไม้ ฝึกผลิตสบู่ถ่าน ฝึกปฏิบัติติดตั้งโซล่าเซลล์ใช้ในครัวเรือน การสูบน้ำเพื่อการเกษตรด้วยพลังแดด การต่อไฟใช้ด้วยแผงโซล่าเซลล์ การนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้เพื่อลดต้นทุนชีวิต ต้นทุนอาชีพ

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีอาคารฝึกอบรมรองรับเกษตรกรได้ประมาณ 50 คน และมีสถานที่พักจำนวน 3 ห้อง แบ่งเป็น 1 ห้องใหญ่ 2 ห้องเล็ก สามารถพักได้ประมาณ 40-50 คน แบ่งแยกเป็นห้องนอนหญิง-ชาย และมีห้องน้ำรอบๆ บริเวณศูนย์ฯ แยกเป็นห้องน้ำชาย ห้องน้ำหญิง รวมทั้งหมด 12 ห้อง และมีโรงอาหาร โต๊ะ เก้าอี้แยกออกเป็นสัดส่วนและเพียงพอสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีฐานการเรียนรู้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ลงมือปฏิบัติจริง และมีทีมวิทยากรประจำศูนย์ทั้งหมด 5 คน

แผนที่ศูนย์เรียนรู้กลุ่มร่วมทุนวิสาหกิจชุมชนตำบลหนองแซง

ศูนย์เรียนรู้เทพอินทรียี่ชีวภาพ

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล   นางมาลัย เบ็ญจวรร
ที่อยู่ปราชญ์/   256/6 หมู่ที่ 13 บ้านเทพรัตน์
ที่ตั้งศูนย์ฯ   ตำบลดงคอน อำเภอสรรคบุรี
                                  จังหวัดชัยนาท 17140
เกิดวันที่   1 กันยายน 2508
โทรศัพท์   081-038-6362, 056-554-323
Facebook :   -
Line ID :   -

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การทำปุ๋ยและน้ำหมักชีวภาพ น้ำส้มควันไม้ นาข้าวอินทรีย์ โรงสีข้าวชุมชน การเลี้ยงปลา การเลี้ยงสัตว์ การผลิตและเพาะเห็ดนางฟ้า ไม้ผล และแปลงผัก

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ♦ ประกาศเกียรติคุณ เป็นผู้บริหารโรงปุ๋ยดีเด่น สถานีพัฒนาที่ดิน

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้เทพอินทรียี่ชีวภาพ

จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 10 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

เมื่อปี 2549 ได้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนเพื่อทำอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ เช่น การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ นาข้าวอินทรีย์ การเลี้ยงปลา เลี้ยงสัตว์ต่างๆ โดยช่วยกันศึกษาค้นหาวิธีการผลิตที่ดีได้คุณภาพ และลดต้นทุน จนเกิดความรู้ความชำนาญและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ ศูนย์ฯ ได้มอบหมายให้นางมาลัย เบ็ญจวรร เป็นหัวหน้ากลุ่มขับเคลื่อนกระบวนการทำงาน

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

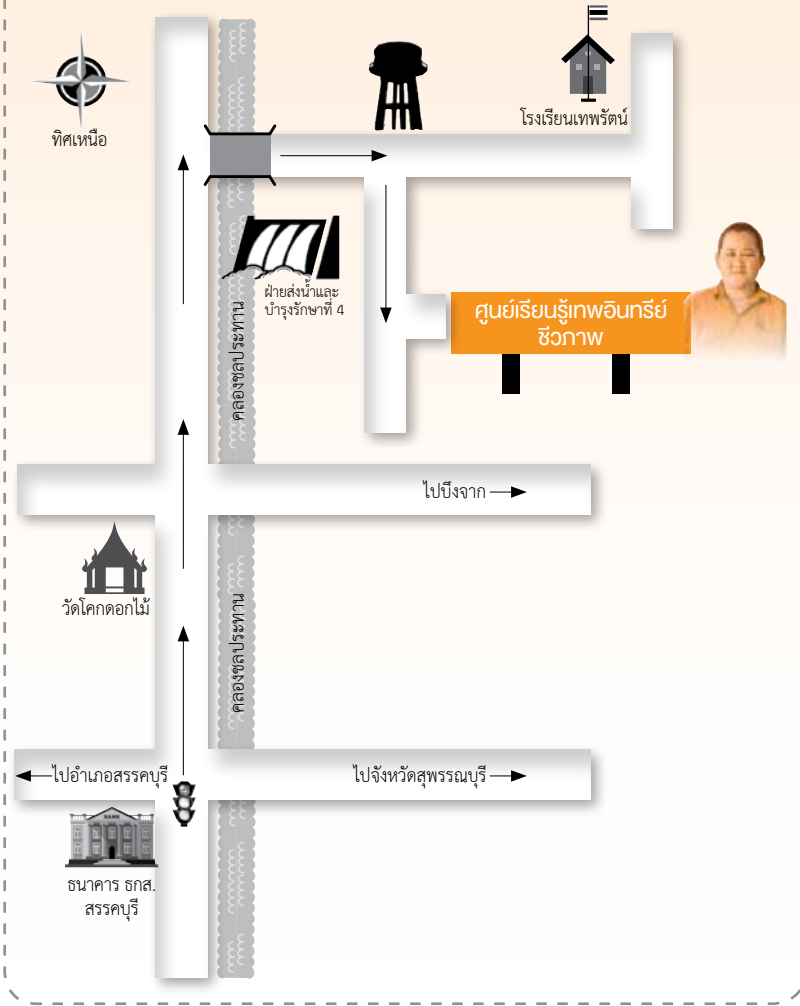
ชื่อหลักสูตร “สารอินทรีย์ชีวภาพ” ประกอบด้วย การทำปุ๋ยหมักผงจากถ่าน ทำน้ำหมักสูตรผลไม้สุกและฮอว์โมนไข่ ทำหัวเขื่อน้ำยาอเนกประสงค์ การทำเห็ดฟาง กองเตี้ยและเห็ดฟางตะกร้า ทำน้ำส้มควันไม้โดยการเผาถ่าน การเพาะถั่วงอก ในกระถางต้นไม้ การทำก้อนเชื้อเห็ดนางฟ้าและเห็ดหูหนู การทำบัญชีครัวเรือน การทำสมุนไพรไล่แมลง การทำเชื้อราบีเวอร์เรีย และเชื้อราไตรโคเดอร์มา

ความพร้อมของศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ มีความพร้อมด้านอาคารฝึกอบรมในการรองรับเกษตรกรที่จะเข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 40–50 คน มีอาคารที่พัก จำนวน 2 หลัง แยกชาย–หญิง มีห้องน้ำ/สุขา จำนวน 3 ห้อง และมีสถานที่ฝึกปฏิบัติงานต่างๆ หลากหลาย เช่น การผลิตปุ๋ย การทำน้ำหมักชีวภาพ โรงสีข้าวขนาดเล็ก เป็นต้น พร้อมทั้งมีวิทยากรที่มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ

แผนที่ศูนย์เรียนรู้เทพอินทรียี่ชีวกภาพ

ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ชุมชน บ้าน บ.ช.ก.

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล นางศิริวรรณ เจนการ
ที่อยู่ปราชญ์/ 6 หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านกล้วย
ที่ตั้งศูนย์ฯ อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท
17000
เกิดวันที่ 23 ธันวาคม 2491
โทรศัพท์ 081-838-5121, 056-411-220 - 1
Facebook: siriwan jenekaen
Line ID : -

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

กระบวนการมีส่วนร่วม การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีหลายสาขา เช่น เกษตรอินทรีย์ เผยแพร่แนวคิดและส่งเสริมแนวทางการปฏิบัติเศรษฐกิจพอเพียง การฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ การรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่าย เชื่อมโยงกลุ่มทั้งในชุมชนและภายนอกชุมชน รวมทั้งการดำเนินงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

-

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน บ้าน บ.ช.ท.
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 14 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ก่อตั้งในปี 2510 เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนแห่งแรกของประเทศไทย ที่ทำงานพัฒนาชนบทแบบบูรณาการ 4 อย่าง อาชีพ การศึกษา การพึ่งพาตนเองแบบร่วมมือกันตามแนวคิดของ ศ.ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ และคณะอาสาสมัครทั้งภาครัฐและเอกชน ต่อมาในปี 2510-2521 จังหวัดชัยนาท ได้ตั้งเป็นศูนย์ปฏิบัติการทดลอง 13 แห่งที่ อำเภอสรรคบุรี กิ่งอำเภอนองมะโมง และตำบลดงขวาง

จังหวัดอุทัยธานี ด้วยแนวคิดที่เน้นการพัฒนาที่ชนบท ในปี 2512 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ เริ่มงานผลักดันนโยบายธุรกิจชุมชน โดยจัดตั้งบริษัทการตลาดเพื่อชนบทบริษัทร่วมทุน พร้อมกับการตั้งสถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคม โดยเน้นการฝึกอบรมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมวิจัยชนบท ในปี 2544-2546 ได้ปรับแนวทางการทำงาน เป็นแหล่งเผยแพร่องค์ความรู้ ตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ป่วย อี้งภากรณ์ เผยแพร่แนวทางปฏิบัติเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรอินทรีย์ พัฒนาสร้างจิตสำนึกเยาวชน สร้างสรรค์ความดีงาม เชื่อมโยงกลุ่ม และเครือข่ายรณรงค์จิตสำนึกอาสาสมัคร และตั้งแต่ปี 2547-ปัจจุบัน ได้ประสานพลังกับ 4 องค์กร เป็นมูลนิธิพัฒนาชนบทแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ 5 สาขาในประเทศไทย

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

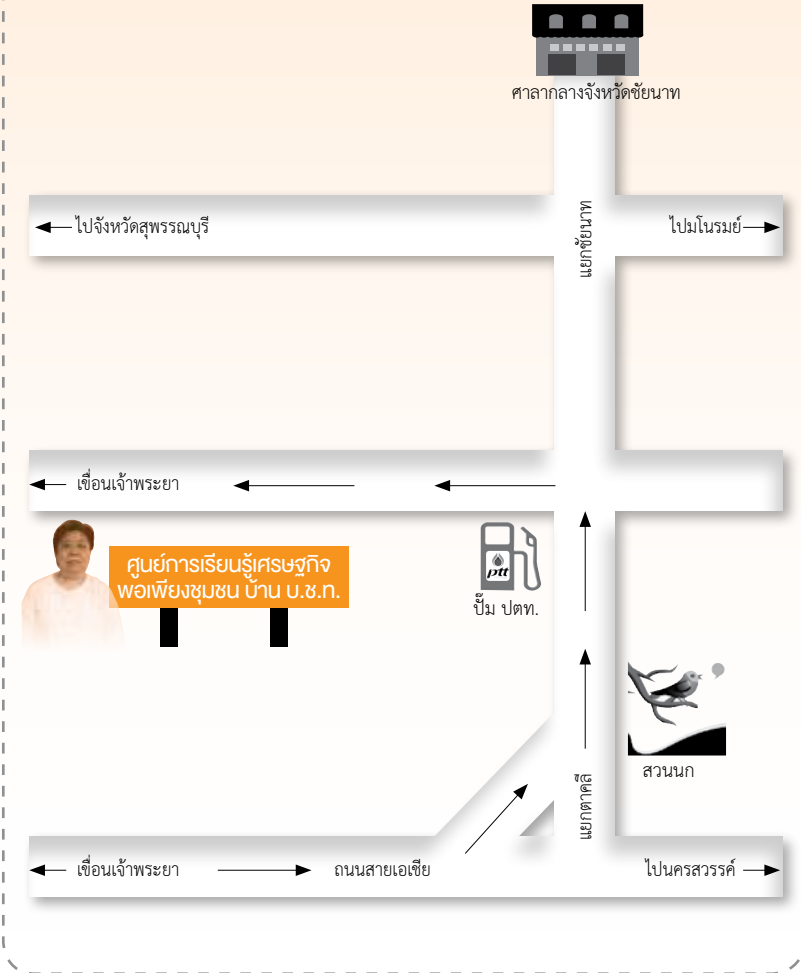
ชื่อหลักสูตร “หลักสูตรปรัชญา/แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การทำบัญชีครัวเรือนวิเคราะห์สถานะการเงิน กิจกรรมรวมกันเราอยู่ รวมหมู่เป็นสหกรณ์ และการสร้างเครือข่าย กระบวนการคิดและระดมความคิดพัฒนาตนให้รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจและสังคม การวางแผนชีวิต การผลิตด้านขนาน้ำส้มควินไม้ด้วยเตาอิวาเตะ และผลิตภัณฑ์เกี่ยวเนื่อง ฝึกปฏิบัติทำเตาเผาขยะเพื่อชุมชน ฝึกปฏิบัติการทำสวนไม้ การขยายพันธุ์ไม้ และการใช้ประโยชน์จากไผ่กิมชุง

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีอาคารฝึกอบรมพร้อมสื่อและเครื่องมือไฮดรอลิกครบถ้วน รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 120 คน มีที่พักเป็นโรงเรือน จำนวน 6 หลัง บ้านพักรับรองและเต็นท์ สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 150 คน และโรงอาหารรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 150-200 คน และมีฐานการเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรได้ลงมือปฏิบัติจริง พร้อมทั้งมีทีมวิทยากรทั้งหมด 5 คน

แผนที่ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน บ้าน บ.ช.ท.

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนรวมใจหนองมะโมง

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นางสาวอุษา เขียววิสัย
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	165 หมู่ที่ 1 ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท 17120
เกิดวันที่	19 กรกฎาคม 2510
โทรศัพท์	084-886-8296, 056-413-285
Facebook :	อุษา เขียววิสัย
Line ID :	0848868296

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การเลี้ยงหมูหลุม การทำน้ำส้มควันไม้ การทำน้ำสกัดชีวภาพสูตรต่างๆ การทำน้ำหมักชีวภาพ การเลี้ยงกบคอนโด และการเลี้ยงปลาไหลในบ่อพลาสติก

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

-

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนรวมใจหนองมะโมง
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 10 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

เริ่มก่อตั้งศูนย์ฯ ตั้งแต่ปี 2548 โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาทเป็นผู้สนับสนุน ในปีแรกได้ทำการปลูกพริกอินทรีรี่ เลี้ยงหมูหลุม การทำน้ำหมัก การเพาะเห็ดนางฟ้า และการเลี้ยงปลาในกระชัง แต่ประสบปัญหาขาดทุนเรื่องการเลี้ยงหมูหลุมเพราะถูกพ่อค้ากดราคาทั่วประเทศ แต่ทางกลุ่มฯ ได้ทำปุ๋ยคอกในเล้าหมูจำหน่าย ซึ่งทำให้ไม่ขาดทุนมากนัก ปีต่อมาทางศูนย์ฯ ได้ปรับเปลี่ยนมาเลี้ยงแม่หมู โดยให้ลูกหมูเป็นตัวเลี้ยงแม่หมู (ขายลูกหมูซื้อรำและข้าวปลาย) นอกจากนี้ทางศูนย์ฯ ได้มีปุ๋ยคอกที่เกิดจากแกลบหมูหลุม ซึ่งศูนย์

เรียนรู้หลายแห่งได้มาสั่งปุ๋ยซีหมูในคอกหมูเป็นจำนวนมาก เนื่องจากในแถบ
ปุ๋ยซีหมูได้มีการผสมจุลินทรีย์และน้ำส้มควันไม้ไว้ด้วย

หลักสูตรที่ฝึกอบรม

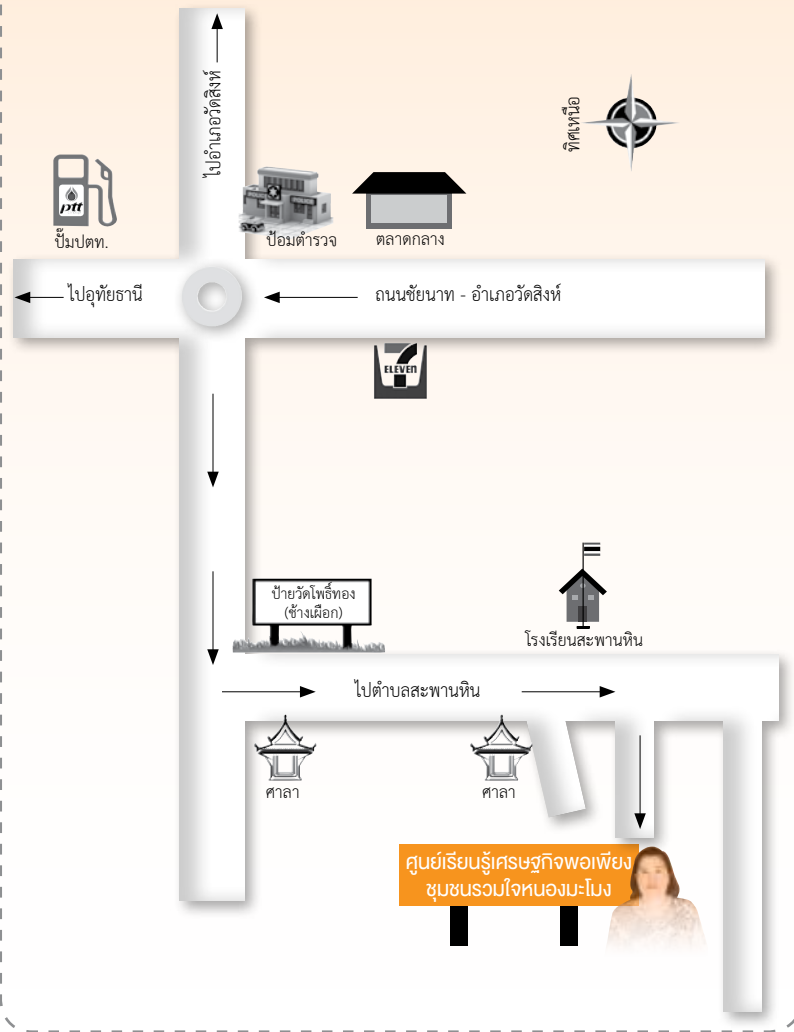
ชื่อหลักสูตร “กสิกรรมธรรมชาติสู่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย
เรื่องกสิกรรมธรรมชาติสู่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นให้พึ่งพาตนเองและ
มีความมั่นคงและยั่งยืนในอาชีพเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
สอนการทำน้ำยาใช้ในครัวเรือนโดยไม่ผสมสารเคมี ลดต้นทุนการทำนา การทำ
ไร่อ้อย การทำไร่มันสำปะหลัง สอนการทำอาหารปลา ทำอาหารไก่ ทำอาหารหมู
ลดต้นทุนและใช้วัตถุดิบชุมชน โดยการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน การบริหารจัดการ
ที่ดิน มีแปลงสาธิตสำหรับฝึกปฏิบัติ การทำน้ำหมักจุลินทรีย์ การแปรรูปอาหาร
การทำถั่วงอกตัดราก การทำน้ำยากัดข้าวตืด การเพาะเชื้อเห็ดโคน การทำน้ำส้ม
ควันไม้ การทำไม้ผลให้ออกนอกฤดู การผลิตปุ๋ยหมักจากเศษวัตถุดิบเหลือใช้ใน
ชุมชน การทำน้ำยาอเนกประสงค์ สบู่สมุนไพร การเลี้ยงหมูหลุมไร้ก้น การเลี้ยง
กบ ปลา แบบธรรมชาติ การทำบัญชีฟาร์ม การบริหารจัดการตั้งกลุ่มด้วยวิธีสหกรณ์
โดยมุ่งเน้นสอนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้รู้จักพึ่งพาตนเองและลด
ต้นทุนในการประกอบอาชีพ

ความพร้อมของศูนย์ฯ

ทางศูนย์ฯ มีความพร้อมทั้งห้องฝึกอบรมในการรองรับเกษตรกรที่จะเข้ารับ
การฝึกอบรมประมาณ 50-60 คน มีอาคารที่พัก จำนวน 3 หลัง แยกชาย-หญิง
มีวิทยากรถ่ายทอดความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ มีเครื่องอำนวยความสะดวก
ในการฝึกอบรมต่างๆ เช่น โปรเจคเตอร์ เครื่องขยายเสียง วัสดุอุปกรณ์สำหรับ
ลงฝึกปฏิบัติ และมีทีมวิทยากรประจำศูนย์ทั้งหมด 5 คน

แผนที่ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนรวมใจหนองมะโมง

ศูนย์เกษตรพยุขฉวฉว บ้านบางกระบือ

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายพยุข สงพุล
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	226 หมู่ที่ 6 บ้านบางกระบือ ตำบลตลุก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท 17150
เกิดวันที่	5 เมษายน 2489
โทรศัพท์	087-195-2177, 056-415-035
Facebook:	-
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การปลูกลิ้นจี่ การทำเกษตรแบบผสมผสาน การทำเกษตรอินทรีย์ การทำ
น้ำส้มควันไม้ และการทำน้ำหมักชีวภาพ

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ เกษตรกรดีเด่นอันดับที่ 3 สาขาเกษตรผสมผสาน ระดับภาค กรมส่งเสริม
การเกษตร ปี 2549
- ❖ เกษตรกรดีเด่น สาขาเกษตรผสมผสาน ระดับจังหวัด กรมส่งเสริม
การเกษตร ปี 2549
- ❖ เกษตรกรดีเด่น สาขาไม้ผล ระดับจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด
ปี 2544
- ❖ รางวัลเกียรติบัตร การประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ครั้งที่ 2 ประเภทเกษตรกรทฤษฎีใหม่ สำนักคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ปี 2553

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เกษตรพยุขฉวฉวบ้านบางกระบือ
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 25 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรทฤษฎีใหม่

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

จากแรงบันดาลใจของนายพยุ่ง สงพูล ที่ว่าสารเคมีที่ใช้ในการเกษตรนั้น มีแต่อันตรายก่อให้เกิดสารพิษตกค้าง ประกอบกับเมื่อได้รับฟังพระราชดำรัสของ ในหลวงเรื่องการทำเกษตรแบบพอเพียงและเกษตรอินทรีย์ นายพยุ่ง จึงมีความคิดอยากจะทำ และได้ทดลองทำโดยได้ศึกษาหาความรู้จากหน่วยงานราชการต่างๆ และจากเกษตรกรผู้รู้ในสาขาต่างๆ โดยใช้ที่ดินส่วนตัวทดลองผลิต ในกิจกรรมต่างๆ แบบลองผิดลองถูก ให้ได้วิธีการทำการเกษตรแบบผสมผสานที่ดี ปลอดภัยจากสารเคมี ช่วยลดต้นทุนและปลอดภัยสำหรับเกษตรกรและผู้บริโภค จากนั้นได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติในด้านการทำเกษตรแบบผสมผสาน และถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรหันมาใช้สารชีวภาพแทนสารเคมี

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “เศรษฐกิจพอเพียงทำความเจริญให้สังคม” ประกอบด้วย การปรับแนวคิดในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทำน้ำหมัก เพื่อลดต้นทุนทางการเกษตร เพื่อลดต้นทุนการผลิต การทำการเกษตรตามแนว ทฤษฎีใหม่ การจัดทำแผนการดำเนินชีวิต การจัดทำบัญชีครัวเรือน การชี้แจง ทำความเข้าใจวาระแห่งชาติด้านสหกรณ์ การทำน้ำส้มควันไม้ใช้ในการเกษตร การทำนา ทำสวน พืชผักสวนครัว การปลูกและการดูแลรักษาไม้ผล การทำน้ำหมัก ชีวภาพจากพืชผลทางการเกษตร การปลูก การขยายพันธุ์และการดูแลรักษา ผลไม้ เช่น ลิ้นจี่ มะม่วง มะนาว ใ้หวาน การทำสมุนไพรไล่แมลง ฯลฯ

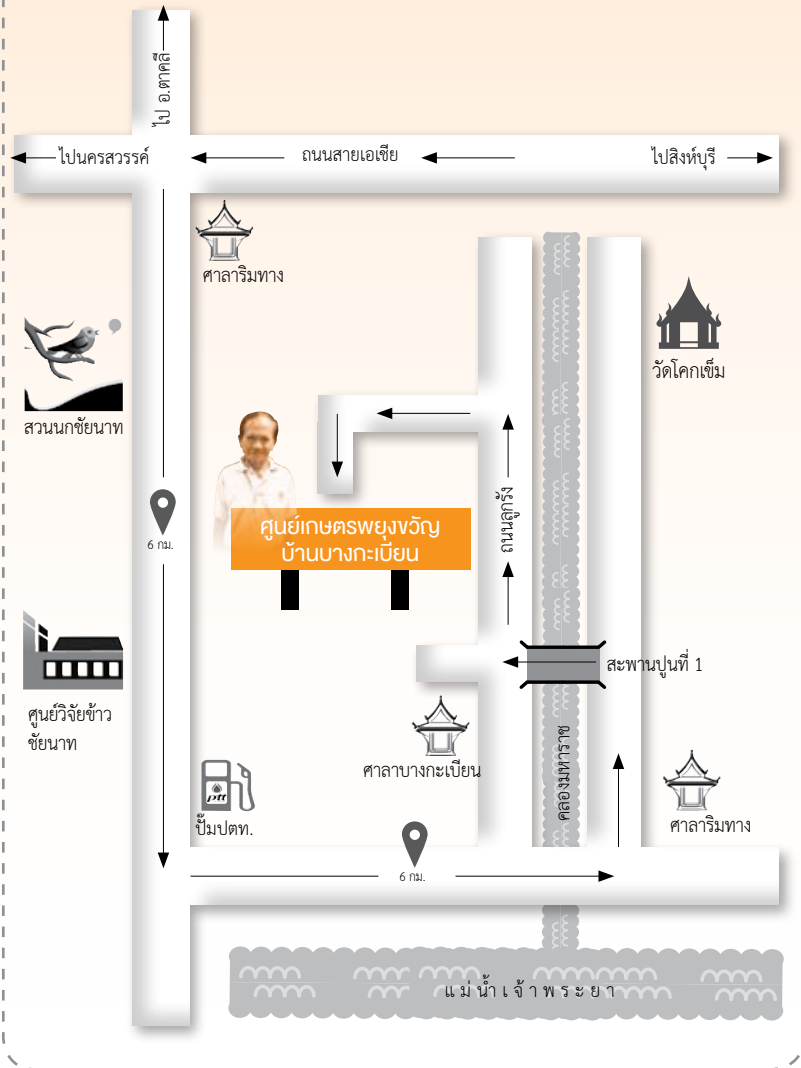
ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีความพร้อมทั้งอาคารฝึกอบรมและที่พักสามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 50 คน ห้องน้ำ จำนวน 8 ห้อง โรงอาหาร จำนวน 1 โรง มีโรงครัว สำหรับปรุงอาหารให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีสถานที่ศึกษาดูงานรวมถึงการปฏิบัติจริง ได้แก่ สวนลิ้นจี่ สวนมะม่วง สวนมะนาว และมีวิทยากรประจำศูนย์ทั้งหมด 5 คน

แผนที่ศูนย์เกษตรพยุขวิบูลย์บ้านบางกระบือ

ศูนย์ภูมिरักษัธรรมาชาติ

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายปัญญา पुलิเวคินทร์
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	98/1 หมู่ที่ 2 บ้านท่าด่าน ตำบลหินตั้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก 26000
เกิดวันที่	10 มิถุนายน 2497
โทรศัพท์	081-964-5915, 037-384-049
Facebook :	นายปัญญา पुलิเวคินทร์
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

กิจกรรมธรรมาชาติโดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การพึ่งพาตนเองโดยการปฏิบัติ เช่น การทำเตาเผา การทำปุ๋ยชีวภาพ การทำผลิตภัณฑ์ในครัวเรือน การสร้างบ้านดิน และการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง แนวคิดและทฤษฎีพัฒนาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง การใช้หญ้าแฝก ป่าเปียกกันไฟ เกษตรทฤษฎีใหม่ สร้างอาชีพเสริมให้แก่เกษตรกร ทฤษฎีแก้มลิง ทฤษฎีแก่งดิน

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ คนดีศรีสังคม ด้านเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดนครนายก ปี 2551
- ❖ ครูดีไม่มีอบายมุขของแผ่นดิน สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ปี 2559

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์ภูมिरักษัธรรมาชาติ
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 29 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน และเกษตรทฤษฎีใหม่

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

สภาพดั้งเดิมของศูนย์ฯเป็นที่พื้นที่นาว่างเปล่าซึ่งเคยทำนาแล้วไม่ได้ผลเนื่องจากสภาพดินเป็นดินเปรี้ยวจัด จากนั้นจึงนำหินจากการระเบิดภูเขา

เพื่อสร้างเขื่อนขุนด่านปราการชลมาถมที่ ดั้งนั้นสภาพพื้นที่ที่ถมจึงเป็นดินผสมหิน ซึ่งต้องใช้เวลาในการปรับคุณภาพ ประกอบกับในขณะนั้นยังไม่มึระบบน้ำจากชลประทาน ทำให้ต้นไม้ที่ปลูกไว้ตายเกือบหมด ในปี 2548 คุณปัญญา ภูมิเวคินทร์ ซึ่งได้ลาออกจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จังหวัดนครนายก ตามคำชักชวนของคณะทำงานของศูนย์ฯ เพื่อมาพัฒนาศูนย์ฯ แห่งนี้ โดยมีหลักในการทำงาน 2 หลักใหญ่ๆ คือ

1. เดินทีละก้าว กินข้าวทีละคำ ทำทีละอย่าง แต่จะเดินเหมือนเต่าไม่หยุด
2. ความขาดแคลนไม่เป็นปัญหา ถ้าเรามีปัญญาและความอดทน เช่น การปรับปรุงดิน ใช้แนวคิดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “อย่าปลูกเปลือกเปลือกดินให้หม่นดิน” “ค่อยๆ ทำจากง่ายๆ ไปหายาก ไม่รู้เรื่องอะไรก็ไปหาผู้รู้มาปรับปรุง” “ไม่มีน้ำก็ใช้ความอดทน ค่อยๆ ตักน้ำตามบ่อที่มีอยู่อย่างมารดต้นไม้” เป็นต้น

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “กลักรรรมธรรมชาติคนแถวหน้าเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การพึ่งพาตนเองโดยการปฏิบัติ เช่น การทำน้ำหมัก/ปุ๋ยชีวภาพ น้ำส้มควันไม้ ฝึกปฏิบัติการสร้างบ้านดิน การหม่นดิน การทำบัญชีครัวเรือน ฝึกปฏิบัติการทำลูกประคบและการประคบรักษาโรค การนวดกดจุดรักษาโรค และการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง การทำผลิตภัณฑ์ในครัวเรือน การทำสบู่ก้อน สบู่เหลวสมุนไพร แชมพู มะกรูด น้ำยาอบเนกประสงค์ น้ำยาล้างจาน การทำเตาเผาถ่าน การทำอิฐสร้างบ้าน และโรงสีข้าว ในหลักสูตรมีเนื้อหาความรู้ การสาธิต การฝึกปฏิบัติจริง การแบ่งกลุ่มระดมความคิดเห็น การศึกษาดูแปลงตัวอย่างและนำแนวทางการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง

ความพร้อมของศูนย์ฯ

ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ มีความพร้อมทั้งในด้านวิทยากร สถานที่ในการฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ได้แก่ เครื่องสีข้าวและพื้นที่ในการทำการเกษตรภายในศูนย์ฯ มีแปลงสาธิตในรูปแบบผสมผสาน มีอาคารเรียนรู้อรงรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม 100 คน มีที่พักภายในศูนย์ฯ โดยแบ่งเป็นพักในอาคารสำนักงาน

ประมาณ 20 คน และพักใต้อาคารสำนักงาน บ้านพักหลังเล็ก จำนวน 4 หลัง มีห้องน้ำ จำนวน 26 ห้อง และมีโสตทัศนูปกรณ์ และวัสดุสำนักงานครบตามความจำเป็นในการถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งมีแปลงสาธิตให้เกษตรกรได้ลงมือปฏิบัติจริง มีทีมวิทยากรประจำศูนย์ทั้งหมด 6 คน

ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล นายวิรัตน์ จินลักษณะ
ที่อยู่ปราชญ์/ 133 หมู่ที่ 6 ตำบลเกาะโพธิ์
ที่ตั้งศูนย์ฯ อำเภอปากพลี
จังหวัดนครนายก 26130
เกิดวันที่ 14 มกราคม 2500
โทรศัพท์ 081-915-5025, 089-514-2420
Facebook: -
Line ID : -

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การผลิตสัตว์น้ำชั้นปลอดภัย การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การแปรรูปผลผลิตจากปลา เช่น ปลานิลแดดเดียว ปลาเค็ม มะม่วงแช่อิ่ม มะดันแช่อิ่ม ฯลฯ การอนุรักษ์ธรรมชาติโดยการใช้ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยหมักและการรักษาสมดุลของระบบนิเวศในพื้นที่ การทำบัญชีฟาร์มแบบง่ายๆ การเป็นหมอดินอาสา ประมงอาสา การทำกระชังเลี้ยงปลาด้วยตนเอง การขยายพันธุ์ปลาโดยวิธีธรรมชาติและวิธีสมัยใหม่ และการทำการตลาดในชุมชน

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ เกษตรกรดีเด่น สาขาไร่นาสวนผสม ระดับภาค สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออก ปี 2545
- ❖ เกษตรกรดีเด่น สาขาไร่นาสวนผสม ระดับจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออก ปี 2545 และปี 2551
- ❖ รางวัลที่ 1 เกษตรกรศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนดีเด่น กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2552
- ❖ เกษตรกรตัวอย่างของ ส.ป.ก. (ด้านอาชีพเกษตร) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี 2547

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน

จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 14 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน และเกษตรทฤษฎีใหม่

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

เดิมได้ทำงานในบริษัทแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ แล้วลาออกมาทำธุรกิจค้าขาย ต่อมาได้ประกอบอาชีพทางการเกษตรในพื้นที่ของเขตปฏิรูปที่ดิน โดยเริ่มจากการทำนาแล้วไม่ประสบผลสำเร็จประกอบกับพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเป็นพื้นที่ดินเปรี้ยว จึงได้ผลผลิตต่ำ ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ในปีเดียวกันได้เข้าร่วมกับการปรับโครงสร้างที่ดินที่ทำนา ทำไร่นาสวนผสม (คปร.) ในโครงการพระราชดำริ เกษตรทฤษฎีใหม่ ช่วงแรกได้แบ่งทำเพียง 15 ไร่ จากเนื้อที่ 29 ไร่ ซึ่งเป็นที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) สืบทอดมาจากบิดาและได้รับพระราชทานเงินทุน จำนวน 5,000 บาท ทำให้เกิดแรงบันดาลใจมาสนใจในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งในช่วงแรกได้เลี้ยงปลา เลี้ยงกบ ปลูกผักและผลไม้ขาย เมื่อปี 2540 ได้ขยายพื้นที่ ในการทำเกษตรกรรมเป็น 29 ไร่ โดยขุดบ่อเลี้ยงปลา ขนาดใหญ่ 8 บ่อ เลี้ยงปลาทุกบ่อ นำปลาที่เลี้ยงมาแปรรูปเพื่อจำหน่ายรวมถึงการขายสด และปลูกพืชสวนหลากหลายชนิด จากรายรับที่ได้หลายทาง จึงได้คิดทำบัญชีของครอบครัว เพื่อบันทึกต้นทุนและผลกำไรแต่ละเดือน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการลงทุนระยะยาวและการวางแผนต่อไป

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “เกษตรทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วยการทำเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ หลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง แบบยั่งยืน การวิเคราะห์และการปรับปรุงคุณภาพของดิน ศึกษาพื้นที่การเกษตรแบบผสมผสานตามรูปแบบของปราชญ์ชาวบ้าน การปรับปรุงคุณภาพของน้ำ แบบวิธีชีวภาพ เปลี่ยนประสบการณ์ของเกษตรกรในการประกอบอาชีพทางการเกษตร การเลี้ยงปลาในกระชังในบ่อน้ำนิ่ง เรียนรู้สมุนไพรมะนาวที่ใช้ในชีวิตประจำวัน การทำบัญชีครัวเรือน การฝึกปฏิบัติการเย็บกระชังเพื่อใช้สำหรับเลี้ยงปลา การถนอมอาหาร การแปรรูปผลไม้ตามฤดูกาล เช่น การทำมะดันแช่อิ่ม มะม่วงแช่อิ่ม มะขามแช่อิ่ม การทำแชมพูมะกรูด การทำน้ำยาปรับผ้านุ่ม ศึกษาพื้นที่การตลาด แนวทางการพึ่งพาตนเองเพื่อการแก้ไขปัญหาค้าคนกลาง การเพิ่มผลผลิตแปรรูปกล้วยน้ำว้า เป็นกล้วยมันวอบเนย และกะหรี่ปั๊บ การทำปุ๋ยน้ำชีวภาพวิธีเพื่อนำไปใช้ในทางการเกษตร การทำสารขับไล่แมลงชีวภาพ การเผาถ่านด้วยถัง 200 ลิตร ในแนวตั้ง การทำน้ำส้มคว้นไม้ การถนอมอาหาร การทำปลาตุ๋น การทำปลาต้ม การทำปลาหมัก เทคนิคการขยายพันธุ์พืช การติดตาม การทาบกิ่ง ตอนกิ่ง และการเสียบยอด การคัดแยกพ่อพันธุ์แม่พันธุ์กบนา และส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร

ความพร้อมของศูนย์ฯ

อาคารฝึกอบรม สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รุ่นละ 50 คน ที่พักในศูนย์ จำนวน 2 ห้อง มีห้องน้ำ แยกชาย-หญิง จำนวน 7 ห้อง ห้องอาบน้ำรวมขนาดใหญ่ แยก ชาย หญิง จำนวน 2 ห้อง มีสถานที่รับประทานอาหาร และมีฐานการเรียนรู้ให้เกษตรกรได้ลงมือปฏิบัติจริง ทีมวิทยากร มีทั้งหมด 9 คน เป็นวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ เช่น การทำไร่นาสวนผสม การทำปุ๋ยชีวภาพ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและการถนอมอาหาร การเย็บกระชังสำหรับเลี้ยงปลา การปรับปรุงคุณภาพน้ำแบบชีวภาพ การขยายพันธุ์พืช และการถ่ายทอดความรู้หลักการสหกรณ์ และการรวมกลุ่มของเกษตรกร

ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลักไม้ลาย

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายสุธรรม จันทร์อ่อน
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	54 หมู่ที่ 10 บ้านหนองไข่กา ตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 73140
เกิดวันที่	25 เมษายน 2500
โทรศัพท์	081-384-5352
Facebook :	-
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การเกษตรแบบผสมผสานโดยเน้นเกษตรอินทรีย์ ใช้สมุนไพรและสารชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมีเพื่อลดต้นทุนการผลิต และสร้างความสมดุลทางธรรมชาติ ใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมผสมผสานกับเทคโนโลยีในการควบคุมดูแลรักษา และส่งเสริมการค้าเงินชีวิตอยู่อย่างพอเพียงตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ◆ โล่เกียรติคุณรางวัลเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดี ระดับประเทศ กรมปศุสัตว์ ปี 2557
- ◆ อาสาสมัครสาธารณสุขดีเด่น สาขาคุ้มครองผู้บริโภค ระดับภาค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม ปี 2551
- ◆ โล่รางวัลเกษตรสัมพันธ์ดีเด่น ระดับจังหวัด สภาเกษตรกรแห่งชาติ ปี 2557
- ◆ หมอดินอาสาดีเด่น ด้านวิทยากรการจัดการดิน สถาบันพัฒนาที่ดินนครปฐม กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2546
- ◆ รางวัลที่ 1 ในการประกวดถั่วฝักยาว งานเปิดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทุ่งขวาง กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2543

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลักไม้ลาย

จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 17 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

เริ่มตั้งแต่ในปี 2540 จากการรวมกลุ่มผู้ปลูกผักปลอดสารพิษ โดยการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และสำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม ผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ トラปลักไม้ลาย จึงเป็นจุดเรียนรู้และถ่ายทอดการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จนกระทั่งในปี 2550 ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน (เกษตรอินทรีย์) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครปฐม และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม พื้นที่ศูนย์ฯ 17 ไร่ เป็นที่ดินของตนเอง แบ่งออกเป็น 2 แปลง โดยมีคลองชลประทานผ่านกลางที่ดิน จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรและบุคคลทั่วไปที่สนใจ

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

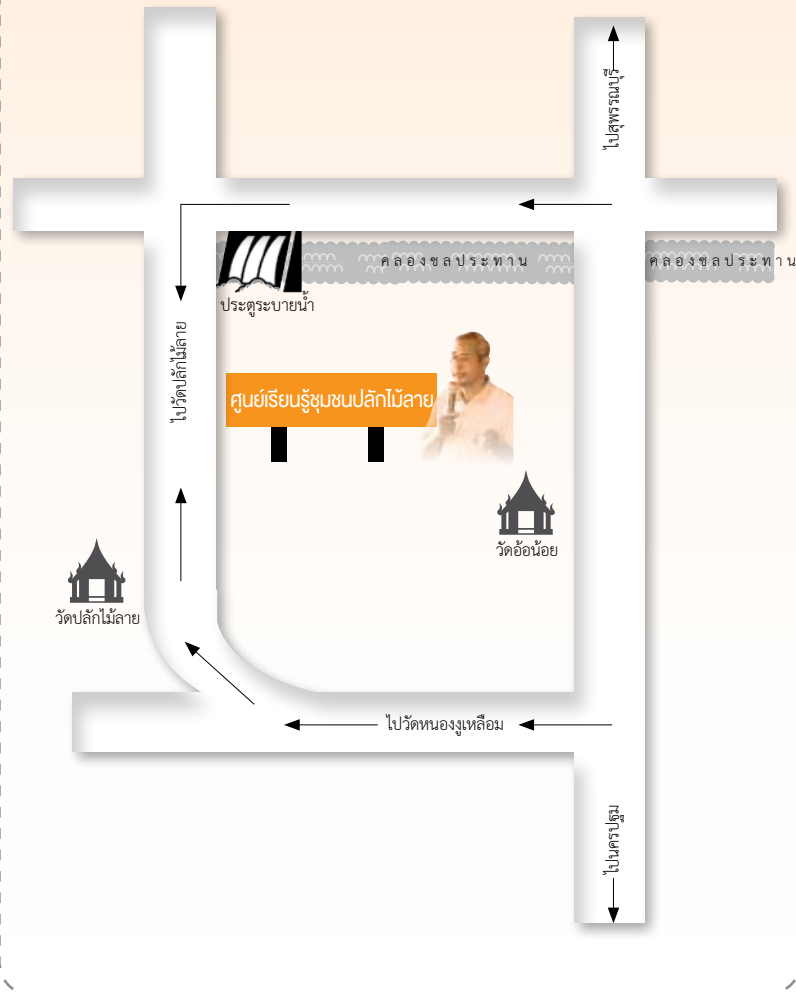
ชื่อหลักสูตร “ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทำบัญชีครัวเรือนและการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง การลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้สารเคมีและการใช้สารชีวภาพทดแทน การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ การทำน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยน้ำชีวภาพ ผลิตภัณฑ์และอุปกรณ์ชีวภาพ การนำชีวภาพมาบำบัดน้ำเสียในครัวเรือน ฟาร์มปศุสัตว์ และการทำการเกษตรแบบผสมผสาน รวมทั้งเกษตรอินทรีย์ชีวภาพ

ความพร้อมของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลักไม้ลาย มีความพร้อมในทุกด้าน อาคารฝึกอบรมสามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 40-50 คน พร้อมโสตทัศนอุปกรณ์และอุปกรณ์ ประกอบด้วย โทรทัศน์ วีซีดี ลำโพงกระจายเสียง ไมโครโฟน โต๊ะ และเก้าอี้ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีฐานเรียนรู้ 3 ฐาน คือ ฐานเรียนรู้การทำปุ๋ยหมักและปุ๋ยชีวภาพ ฐานเรียนรู้การทำน้ำหมักชีวภาพ และฐานเรียนรู้แปลงเกษตรอินทรีย์ โดยศูนย์ฯ จะทำการอบรมคุณธรรมและอบรมจิต พร้อมป่าสมุนไพรปลักไม้ลาย ซึ่งมีเนื้อที่ 80 ไร่ และที่พักพร้อมห้องน้ำจำนวน 13 ห้อง พร้อมด้วยทีมวิทยากรทั้งหมด 6 คน ที่มากประสบการณ์ในการถ่ายทอดและฝึกอบรมให้ความรู้กับเกษตรกรที่เข้ารับการอบรม

แผนที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลักไม้ลาย

ศูนย์ศรียวง

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายยวง เขียวนิล
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	91/1 หมู่ที่ 7 บ้านคลองลากค้อน ตำบลราษฎร์นิยม อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี 11150
เกิดวันที่	8 มกราคม 2495
โทรศัพท์	081-929-9159, 02-977-6943
Facebook:	นายยวง เขียวนิล
Line ID :	0992454343

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การทำไร่นาสวนผสม การปรับปรุงบำรุงดิน การนำวัสดุเหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ การจัดการระบบนิเวศ และการปลูกไม้ผลให้เหมาะสมกับดิน

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ คนต้นแบบคนพอเพียงวิถีประชาธิปไตย รัฐสภา ปี 2556
- ❖ ประมงอาสาดีเด่น ระดับจังหวัด กรมประมง ปี 2558
- ❖ เกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม ระดับจังหวัด กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- ❖ โล่เกียรติคุณศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอำเภอดีเด่น ระดับจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
- ❖ ปราชญ์เกษตร 72 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2557

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์ศรียวง
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 44 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรทฤษฎีใหม่

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

จากประสบการณ์ของนายยวง เขียวนิล ที่ได้ทำการเกษตรมาตลอด และทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมา 14 ปี ทำให้มีการก่อตั้งศูนย์ฯ ขึ้น

ในที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง ซึ่งประกอบกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ ทำนา ทำสวนผลไม้ ประมง และปศุสัตว์ และเพื่อใช้สำหรับเป็นสถานที่ฝึกอบรมและศึกษาดูงานให้แก่หน่วยงาน/องค์กร หรือเกษตรกร โดยมีแนวคิดที่ต้องเริ่มต้นจากการพึ่งพาตนเองก่อน เริ่มทำโดยใช้ทุนของตนเอง ไม่ใช่เงินกู้ เมื่อมีเหลือใช้จึงออม ศึกษาหาความรู้ใหม่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้นำชุมชนอื่นๆ และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในสิ่งที่ได้รับมา รวมทั้งพยายามพิสูจน์ข้อเท็จจริงโดยอ้างอิงข้อมูลทางวิทยาศาสตร์

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

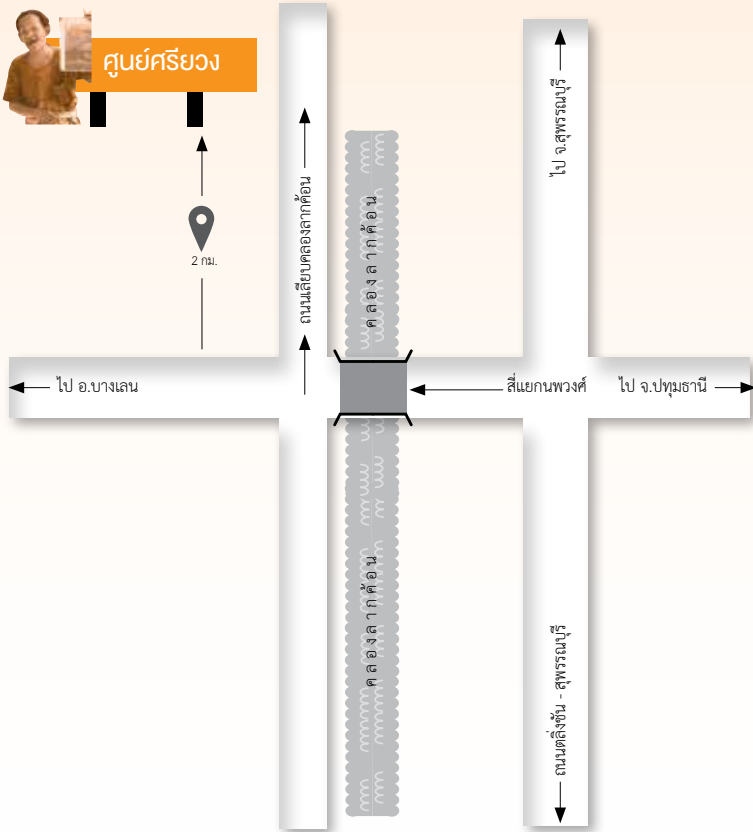
ชื่อหลักสูตร “ทำกินให้มีกิน” ประกอบด้วย การปรับปรุงบำรุงดิน เทคนิคการขยายพันธุ์พืช การนำวัสดุเหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์ การเพาะเห็ดฟาง การทำน้ำส้มควันไม้ การทำเตาเผาถ่านชีวมวล การปลูกพืชไฮโดรโปนิกส์ การทำบัญชีครัวเรือน สมุนไพรไล่สัตว์ การดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพร การทำน้ำยาอเนกประสงค์ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และการเลี้ยงปลาตกในบ่อพลาสติก

ความพร้อมของศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ มีสถานที่ฝึกอบรม ภายในบริเวณศูนย์ฯ สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 50 คน มีสถานที่พักเป็นเรือนพักอาศัย จำนวน 4 หลัง เต็นท์ จำนวน 3 หลัง มีห้องน้ำ จำนวน 2 ห้อง และมีฐานการเรียนรู้ให้เกษตรกรได้ลงมือปฏิบัติจริง มีสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม ประกอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ โทรทัศน์ เครื่องเล่นดีวีดี เครื่องขยายเสียง ไมโครโฟน และเอกสารต่างๆ มีทีมงานและวิทยากรประจำศูนย์ฯ ทั้งหมด 10 คน

แผนที่ศูนย์ศรีयोग

ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน นายถวิล เสียงแจ้ว

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายถวิล เสียงแจ้ว
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	5/1 หมู่ที่ 6 บ้านคลองแยกต ตำบลบ่อเงิน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี 12140
เกิดวันที่	พ.ศ. 2491
โทรศัพท์	085-075-6131, 02-599-3942
Facebook :	-
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชนิดต่างๆ ได้แก่ ปุ๋ยแห้ง ปุ๋ยน้ำ และปุ๋ยอัดเม็ด ส่งเสริม
รณรงค์ประชาสัมพันธ์ การฟื้นฟูอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรดิน ถ่ายทอดความรู้
และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ จัดทำแปลงสาธิตเรื่อง
การเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินเปรี้ยว ลดการใช้ปุ๋ยเคมี โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ และ
ใช้ปุ๋ยพืชสด จัดทำแปลงขยายพันธุ์กล้า หล้าแฝก และส่งเสริมการปลูกแฝกเพื่อ
การอนุรักษ์ดินและน้ำ จัดทำแปลงแฝกขยายพันธุ์ เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งโรงงานปุ๋ย
อินทรีย์ของตำบลบ่อเงินจนประสบความสำเร็จ ทำให้โรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์
ตำบลบ่อเงินเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเป็นศูนย์เรียนรู้และการบริการด้านงาน
พัฒนาที่ดิน การผลิต การใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อช่วยให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต
ปัจจุบันได้ดำเนินการจนประสบความสำเร็จ

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ♦ แพทย์ประจำตำบลดีเด่น อำเภอลาดหลุมแก้ว กรมการปกครอง ปี 2549
- ♦ แพทย์ประจำตำบลดีเด่น รางวัลที่ 1 กรมการปกครอง ปี 2547
- ♦ แพทย์ประจำตำบลชั้น 2 ดีเด่น กรมการปกครอง ปี 2544

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านนายถวิล เสียงแจ้ว

จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 2 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

เริ่มก่อตั้งศูนย์ฯ ในปี 2545 โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน/องค์กร ในด้านต่างๆ ได้แก่ สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 1 สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปทุมธานี องค์กรบริหารส่วนตำบลบ่อเงิน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี โดยมีแนวคิดว่าจะแก้ไขปัญหาความยากจนของเพื่อนเกษตรกรโดยใช้วิธีการทำการเกษตรแบบพอเพียงเพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยเน้นในเรื่องการให้เกษตรกรมีความรู้และความเข้าใจเรื่องการทำปุ๋ยอินทรีย์แห้ง ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ปุ๋ยอัดเม็ด รวมถึงสามารถนำวัสดุเหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์ได้

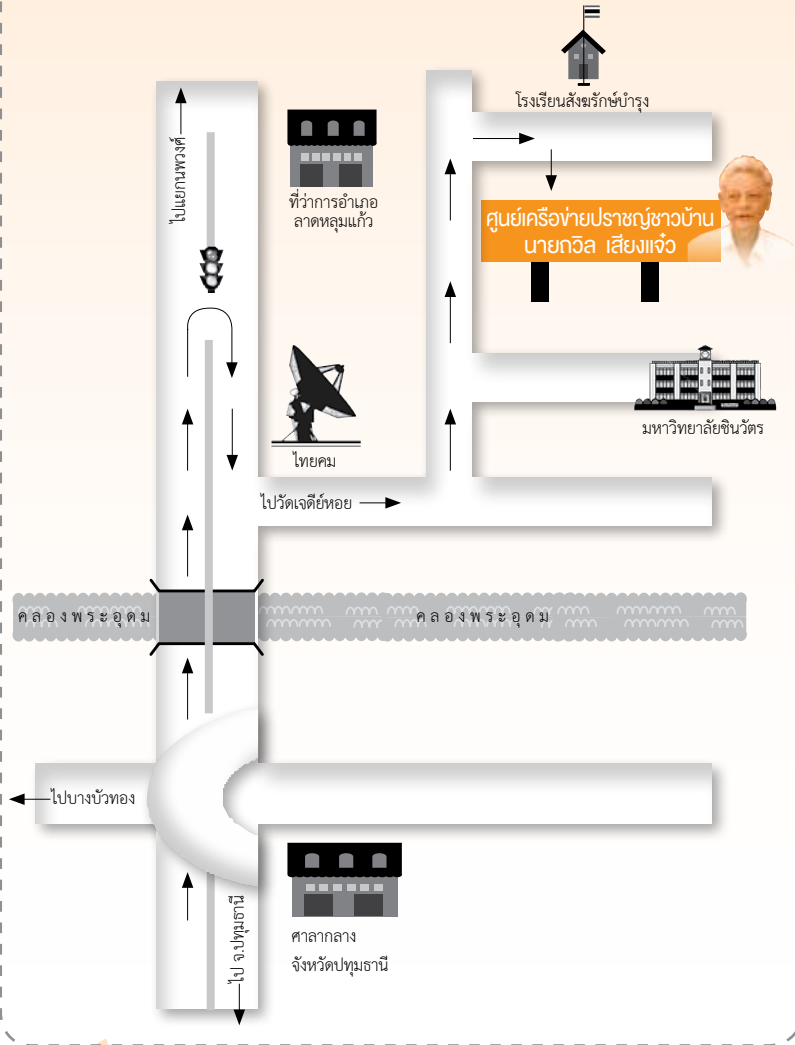
หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “การทำการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชนิดต่างๆ ได้แก่ ปุ๋ยแห้ง ปุ๋ยน้ำ ปุ๋ยอัดเม็ด การขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา ฝึกรการทำจุลินทรีย์หน่อกล้วย การขยายกิ่งไม้ การทำนาอินทรีย์แบบโยนกล้า เรียนรู้การทำแก๊สชีวภาพ ศึกษาสมุนไพรและแปลงผักข้าว ศึกษาแปลงไม้ ขยายพันธุ์ไม้ การเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์ การทำบัญชีครัวเรือน การทำสารไล่แมลง การทำฮอโมนไข่ และการทำน้ำยาล้างจาน การปลูกข้าวตอซัง การทำน้ำส้มควันไม้ การทำสบู่ถ่าน และอื่นๆ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีอาคารฝึกอบรมรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 60 คน ไม่มีสถานที่พักค้าง มีห้องน้ำ จำนวน 6 ห้อง มีแปลงการศึกษาเรียนรู้ประจำภายในศูนย์ฯ และมีโรงปุ๋ยหมักเพื่อสาธิตให้เกษตรกร มีวิทยากรประจำศูนย์ทั้งหมด 5 คน

แผนที่ศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้าน นายถวิล เสียงแจ้ว

ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติ สายเพชร

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายเอี่ยม แสนสบาย
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	159/4 หมู่ที่ 9 บ้านสายเพชร ตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77130
เกิดวันที่	13 มกราคม 2488
โทรศัพท์	032-690-421, 083-316-7933
Facebook:	-
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

เป็นหมู่บ้านปลอดยาเสพติด ที่สำนักงาน ปปส. ได้นำภาคส่วนต่างๆ มาศึกษาดูงานอยู่เสมอ และเป็นหมู่บ้านปลอดสารเคมี การทำการเกษตรของเกษตรกรไม่มีการใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช เน้นการใช้พืชสมุนไพร การดำเนินงานตลาดครอบครัว และมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยได้จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวชมดอกกาลสลอง ถ้ำ กิจกรรมกล้วยไม้กลางคืนป่า กิจกรรมทำบุญบวชป่า เป็นต้น

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ รางวัลเกียรติบัตร การประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 2 ประเภทประชาชนทั่วไป สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ปี 2553
- ❖ หมู่บ้านเขียวขจีดีเด่น ระดับจังหวัด มูลนิธิราชพฤกษ์ชวนชม ปี 2545
- ❖ ผู้ใหญ่บ้านดีเด่นอันดับ 2 ระดับจังหวัด กระทรวงมหาดไทย ปี 2550
- ❖ อปพร. ดีเด่น ระดับจังหวัด กระทรวงมหาดไทย ปี 2547

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติบ้านสายเพชร

จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 2 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ปี 2540 จากสภาพปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้หลายครอบครัวต้องออกไปทำงานนอกพื้นที่และต่างจังหวัด ส่งผลให้ครอบครัวขาดความอบอุ่น คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้าน จึงประชุมกันเพื่อหาทางแก้ไขปัญหา โดยเน้นการพึ่งพาตนเองตามแนวพระราชดำริ โดยการทำการเกษตรผสมผสาน ไร่นาสวนผสมและเกษตรทฤษฎีใหม่ พร้อมทั้งได้จัดตั้งกลุ่มต่างๆ ขึ้นมา เช่น กลุ่มสัจจะออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มผู้ปลูกพืชชนิดต่างๆ กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ กลุ่มรักต้นไม้ กลุ่มปลูกป่าชุมชน กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติ กลุ่มผู้ปลูกพืชสมุนไพร กลุ่มคลังอาหารประจำหมู่บ้าน โดยแต่ละกลุ่มได้กำหนดระเบียบของกลุ่มที่ต้องการปฏิบัติร่วมกัน เพื่อการอยู่ร่วมกันในชุมชน

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

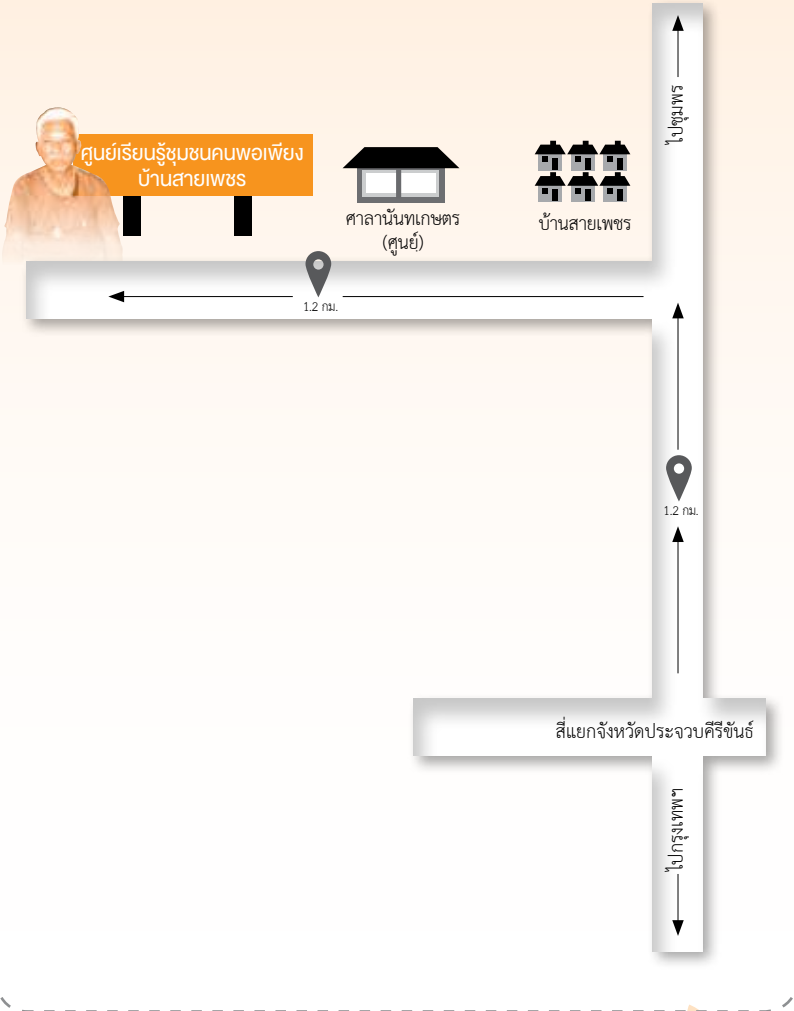
ชื่อหลักสูตร “การพัฒนาเกษตรกรสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วยปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หลักสูตรมรดกชาติ สุขภาพกับเศรษฐกิจพอเพียง แม่บ้านกับเศรษฐกิจพอเพียง คนเอาถ่าน งานพหุมือ การเลี้ยงโคเนื้อ-โคนม แบบเศรษฐกิจพอเพียง คนรักที่ดิน การเลี้ยงหมูหลุม คนมีไฟ (ก๊าซชีวภาพ, น้ำมันดีเซล) คนรักทุ่ง (การทำนาข้าวอินทรีย์) คนหัวกะทิ (การทำน้ำมันมะพร้าวบริสุทธิ์)

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีอาคารฝึกอบรม สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 50 คน มีสถานที่พักแบบโฮมสเตย์ จำนวน 7 หลัง ห้องน้ำ จำนวน 3 ห้อง มีสถานที่รับประทานอาหาร และมีฐานการเรียนรู้ภายในศูนย์ฯ ที่เหมาะสมกับหลักสูตรการฝึกอบรม โดยมีวิทยากรจำนวน 9 คน

แผนที่ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติสายเพชร

ศูนย์บ้านรักชีพอเพ็ญ

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นางกัลยา บ่อมสา
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	119/19 หมู่ที่ 10 ตำบลงาชี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี 25000
เกิดวันที่	2 ธันวาคม 2505
โทรศัพท์	098-824-9161, 080-638-6270
Facebook :	Ruksorpeng
Line ID :	0988249161

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การทำเกษตรแบบครบวงจร คือ ปลูกพืชทุกชนิดที่ใช้ประโยชน์และเป็นอาหาร สมุนไพรเป็นยา นำพืชไปเป็นอาหารทั้งคนและสัตว์ จากนั้นนำมูลสัตว์ทำแก๊สชีวภาพไว้ใช้ ทำเกษตรแบบไม่มีขยะทุกอย่างใช้ประโยชน์ได้หมด เป็นการทำเกษตรขนาดพื้นที่เล็กแต่จัดสรรพื้นที่ใช้งานเต็มพื้นที่ มีระบบการจัดการน้ำให้เพียงพอแต่ละปี การเผาถ่าน ศูนย์ฯ จะทำการเผาถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือนและใช้ในการทำอาหารสัตว์ สอนให้ผู้สนใจได้เรียนรู้ และนำไปปฏิบัติได้จริง เน้นใช้ไม้จากการตัดแต่งกิ่ง ไม้ที่มีในท้องถิ่น การปลูกไม้เพื่อเผาถ่าน การทำหมักถ่านก้นถาดรายจ่าย เช่น น้ำยาอเนกประสงค์ ชักผ้า แชมพู สบู่ ยาหม่อง พิมเสนน้ำ ฯลฯ สามารถทำใช้ในครัวเรือน เน้นลดการใช้สารเคมีรักษาสภาพแวดล้อม การทำปุ๋ยคอกปุ๋ยหมักจากมูลสัตว์ที่มีอยู่ทั้งหมด ไม่มีกลิ่นเหม็น ปรับปรุงโครงสร้างดินได้ดีผ่านการทดสอบจากพัฒนาที่ดินได้ตามมาตรฐาน การเลี้ยงสัตว์ หมูหลุม เป็ด ไก่ โดยใช้สมุนไพรป้องกันโรค ไม่ใช้สารเร่ง ยาปฏิชีวนะ

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ เกษตรกรดีเด่น ระดับเขต กรมปศุสัตว์
- ❖ เกษตรกรดีเด่น สาขาปศุสัตว์ ระดับจังหวัด กรมปศุสัตว์

ข้อมูลทั่วไปของคุณย่า

คุณย่าบ้านรักษ์พอเพียง

จำนวนพื้นที่ของคุณย่าฯ 7 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของคุณย่า

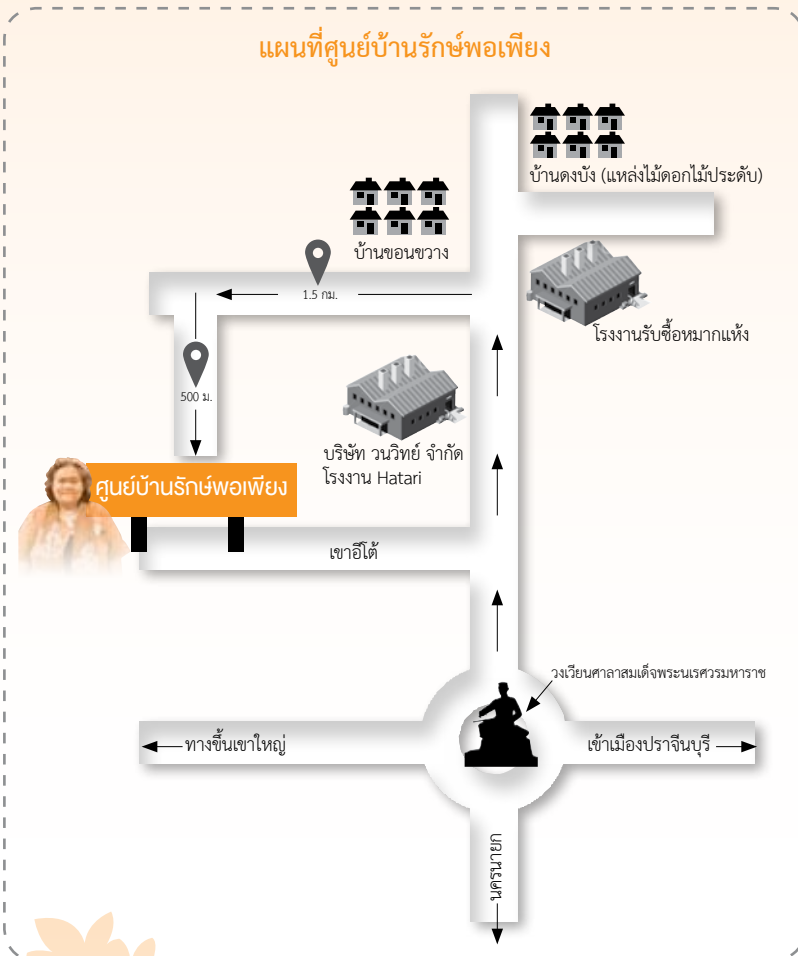
นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแนวทางแก้ไขปัญหา ใช้หลักการคิดว่าต้องไม่เพิ่มหนี้ ลดรายจ่าย พึ่งตนเองให้มากที่สุด เดินตามรอยความพอเพียง เมื่อเวลาผ่านไปได้ระยะหนึ่งประมาณ 1-2 ปี พบว่าการนำแนวทางนี้มาใช้เป็นทางที่ถูกต้อง สงบและร่มเย็น เป็นสิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นในชีวิตมาก่อน เมื่อเราเริ่มแก้ปัญหาก็ทำให้คิดถึงคนรอบข้างและคนอื่นๆ ที่มีปัญหาเหมือนกับเราจึงคิดที่เผยแพร่แนวทางโดยการทำเป็นศูนย์เรียนรู้โดยไม่มีแนวคิดเชิงธุรกิจ ใครสนใจเข้ามาเรียนรู้ได้ ทำให้ได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์เรียนรู้ของหมู่บ้าน เป็นแหล่งข้อมูลให้กับนักเรียนและผู้สนใจทั่วไป ใช้หลักคิดว่า ยิ่งให้ยิ่งได้ ทางบ้านรักษ์พอเพียงได้พยายามศึกษาค้นคว้า และเก็บข้อมูลสรุปเป็นองค์ความรู้ เก็บเกี่ยวภูมิปัญญามาใช้ เน้นให้ผู้เข้ามาเรียนรู้เข้าใจการรักษาสภาพแวดล้อม รักษาธรรมชาติ การหันชีวิตถึงไม่ทั้งหมดแต่เป็นบางส่วนเข้ามาสู่คำว่า “พอเพียง”

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “เกษตรวิถีพอเพียง” ประกอบด้วย การอบรมหลักสูตรรักษ์พอเพียง เพื่อให้เกษตรกรมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา มีความรู้ความเข้าใจในหลักคิด ประสพการณ์ เรียนรู้การปรับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อแก้ไขปัญหาชีวิต ฝึกการเผาถ่าน ทำแกเลบดำ เกษตรพื้นฐาน การดูแลพืชผัก การทำน้ำหมักและปุ๋ยหมักชีวภาพ การทำน้ำยาอเนกประสงค์ แชมพู สบู่ การทำบัญชีครัวเรือน การออกแบบวางแผนการตลาด การใช้สมุนไพรพื้นฐานในครัวเรือน สมุนไพรบำบัด ศึกษาเรื่องปศุสัตว์พื้นฐาน การเลี้ยงหมูหลุม การเลี้ยงเป็ดไข่ ไก่ไข่ การเลี้ยงวัวแบบเกษตรอินทรีย์ นำความรู้ความสามารถไปปรับปรุงและพัฒนาการเกษตรของตนเอง วิเคราะห์การจัดการระบบการผลิต การแปรรูป และการตลาด การทำบัญชีควบคุมเศรษฐกิจในครัวเรือน และการรวมตัวกันแก้ไขปัญหาทางการเกษตร โดยเน้นการฝึกปฏิบัติ

ความพร้อมของศูนย์ฯ

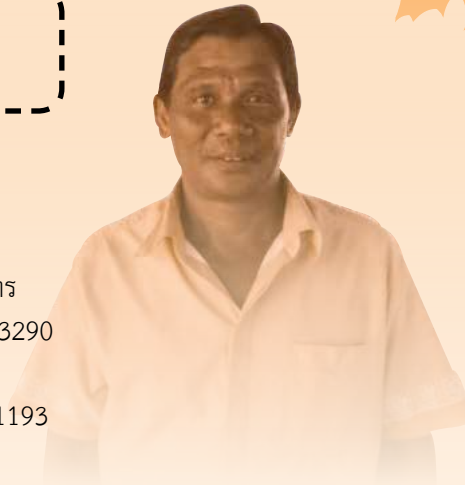
ลักษณะของที่พักรถโรงเรียนห้องนอน จำนวน 12 หลัง ลักษณะของที่พักรถหญิงโรงเรียนห้องนอน จำนวน 12 หลัง ห้องน้ำ จำนวน 12 ห้อง โรงอาหาร ห้องครัว จำนวน 1 หลัง สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม ประกอบด้วย สื่อวีดีโอ สำหรับฟังการบรรยาย และการสาธิต และมีทีมวิทยากรทั้งหมด 4 คน

ศูนย์ปราชญ์เกษตรกร ช้างใหญ่

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายประมาณ สว่างญาติ
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	64 หมู่ที่ 1 ถนนเทศบาล 7 ตำบลช้างใหญ่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13290
เกิดวันที่	5 ธันวาคม 2505
โทรศัพท์	087-803-3215, 086-304-1193
Facebook:	-
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

กระบวนการทำงานต้นทุนต่ำและการใช้สารชีวภาพเพื่อให้ข้าวปลอดภัย การเพาะเชื้อราเมตาไธเนียม ซึ่งมีประสิทธิภาพในการทำลายแมลงในแปลงนา ได้เกือบทุกชนิด

รางวัลเชิดชูเกียรติที่ได้รับ

- ❖ ครอบครัวยุวชนาดีดีเด่น ระดับภาค โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี 2558
- ❖ เกษตรกรทำนาดีเด่น ระดับเขต กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2557
- ❖ ชนะเลิศ ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ระดับจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2552
- ❖ รางวัลชมเชย สาขาปราชญ์ดีเด่น ระดับจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2555

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์ปราชญ์เกษตรกรช้างใหญ่
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 10 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ศูนย์ปราชญ์เกษตรช่างใหญ่ ก่อตั้งบนที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ส่วนตัวของ นายประมาณ สว่างญาติ จากประสบการณ์ และองค์ความรู้เรื่องการทำเกษตร ต้นทุนต่ำด้วยสารชีวภาพซึ่งได้มีการทดลองทำจริงได้แล้ว เมื่อให้เกษตรกรชาวนาผลิตข้าวปลอดภัยต้นทุนต่ำ จนเป็นที่น่าเชื่อถือของคนในชุมชนจึงได้มีผู้สนใจ เข้ามาดูงานและฝึกอบรม จึงได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยการทำงานร่วมกันกับเพื่อน ร่วมงานในแวดวงเครือข่ายเดียวกัน ใช้วิธีทำให้อู สาคิต การอธิบาย สอน และการ บรรยายประสบการณ์ที่ได้ทำมาด้วยตนเอง เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอด องค์ความรู้ในด้านการดำเนินชีวิตอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ รวมทั้งใช้เป็น ศูนย์กลางแลกเปลี่ยนความรู้ การเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงเครือข่าย และเป็นคลัง ข้อมูลภูมิปัญญาไทยให้ชุมชนนำไปพัฒนางาน พัฒนาตนเองให้ใช้ชีวิตได้อย่าง เป็นสุข

หลักสูตรที่อบรม

ชื่อหลักสูตร “การลดต้นทุนด้วยข้าวอินทรีย์” ประกอบด้วย เนื้อหาเน้นไปที่ การทำนาต้นทุนต่ำด้วยสารชีวภาพ ซึ่งได้มีการทดลองแล้วได้ผลจริง เพื่อให้ เกษตรกรชาวนาผลิตข้าวปลอดภัยต้นทุนต่ำ ประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ได้แก่ การเลี้ยงไก่ไข่ เลี้ยงกบ เลี้ยงปลา ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ได้แก่ การจัดทำบัญชี ครัวเรือน การทำน้ำยาซักผ้า น้ำยาล้างจาน เป็นต้น

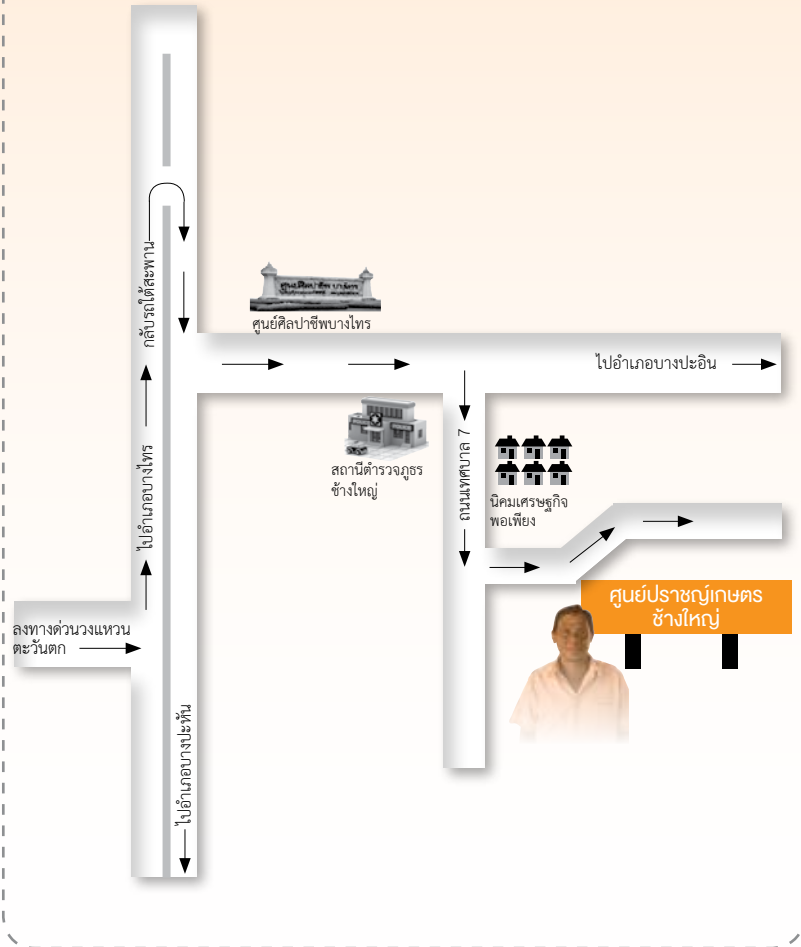
ความพร้อมของศูนย์

อาคารฝึกอบรมสามารถรองรับการจัดฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ ประมาณ 50 – 80 คน มีห้องน้ำ และห้องอาบน้ำ จำนวน 4 ห้อง มีที่พักที่อยู่ ในบริเวณศูนย์ 2 หลัง หลังแรกรองรับได้ประมาณ 30 คน หลังที่ 2 รองรับได้ ประมาณ 20 คน มีแปลงกิจกรรมด้านการเกษตรภายในศูนย์ ได้แก่ แปลงนา กิจกรรม การเลี้ยงกบ เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ โดยมีวิทยากร จำนวน 6 คน

แผนที่ศูนย์ปราชญ์เกษตรช่างใหญ่

ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน กลุ่มเกษตรจุลินทรีย์บ้านดอนผิงแดด

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายชาญ ทับสี
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	100/2 หมู่ที่ 5 บ้านดอนผิงแดด ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี 76110
เกิดวันที่	9 พฤศจิกายน 2502
โทรศัพท์	093-190-3385, 032-501-053
Facebook :	ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน กลุ่มเกษตรจุลินทรีย์บ้านดอนผิงแดด
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การทำเกษตรโดยใช้จุลินทรีย์ ทำนาปลอดสารพิษ ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ การผลิตข้าวกล้องปลอดสารพิษ โรงสีชุมชน การผลิตน้ำมันไบโอดีเซลจากน้ำมันพืช และน้ำมันสัตว์ที่ใช้แล้ว การผลิตน้ำส้มควันไม้ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

รางวัลเชิดชูเกียรติที่ได้รับ

- ♦ เกษตรกรดีเด่น สาขาไร่นาสวนผสม ระดับจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2549
- ♦ รางวัลที่ 3 การประกวดแปลงข้าวอินทรีย์ ระดับจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2549

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เกษตรจุลินทรีย์บ้านดอนผิงแดด
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 1 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

จากการที่อาจารย์สุพรชัย มิ่งมีสิทธิ์ สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยศิลปากร เข้ามาแนะนำส่งเสริมให้ นายชาญ ทับสี และสมาชิกในกลุ่มหันมาทำเกษตรอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี อาจารย์สุพรชัยได้แนะนำให้เห็นถึงผลดีและ

ผลเสียของการทำการเกษตรแบบใช้สารเคมีและการทำการเกษตรจูลินทรีย์ มีการศึกษาและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสมาชิกกลุ่มเกษตรกรกับกลุ่มนักวิชาการ และศึกษาดูงานนอกสถานที่ ทำให้กลุ่มมีความคิดแน่วแน่ที่จะทำเกษตรจูลินทรีย์ ปัจจุบันมีการขยายเครือข่ายสมาชิกไปยังชุมชนใกล้เคียง และมีผู้สนใจมาศึกษาดูงานจากพื้นที่ใกล้เคียงและต่างจังหวัด

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

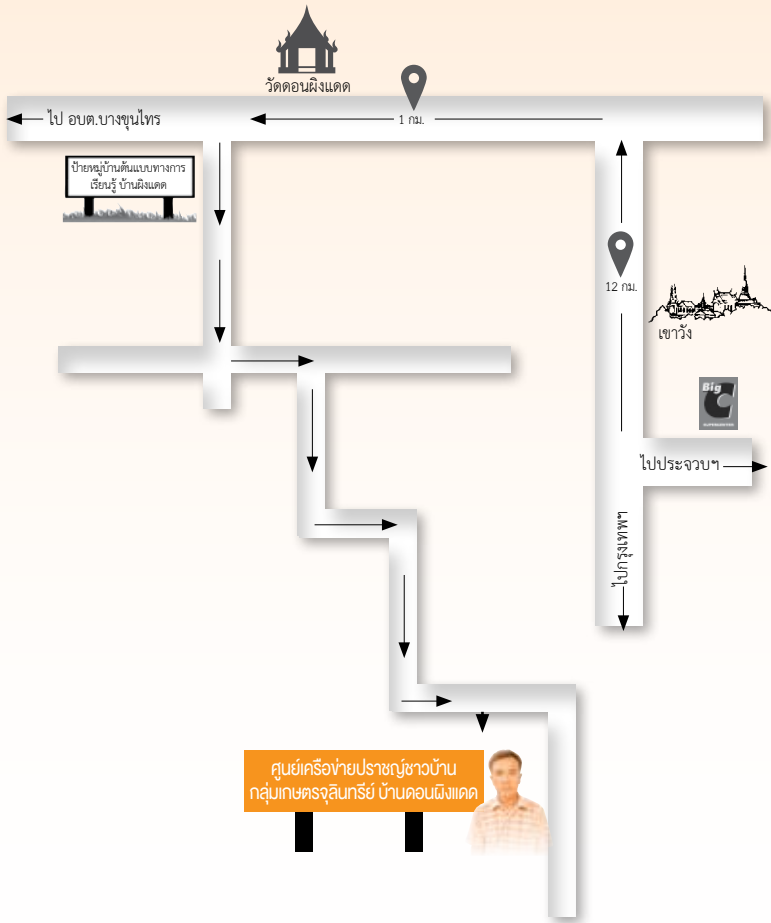
ชื่อหลักสูตร “แบ่งปันฉันพี่น้องตามวิถีอยู่เย็นเป็นสุข” ประกอบด้วย การผลิตน้ำมันไบโอดีเซล การผลิตน้ำส้มควันไม้ แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับชีวิตประจำวันของเกษตรกร บัญชีครัวเรือนกับเศรษฐกิจพอเพียง จูลินทรีย์กับชีวิตประจำวัน การผลิตถ่านและน้ำส้มควันไม้ด้วยถังน้ำมัน 200 ลิตร การผลิตข้าวอินทรีย์ การทำน้ำยาอเนกประสงค์ การทำน้ำมะพร้าวสกัดเย็น และสมุนไพรไล่ด้วง กระทบการกลั่นสมุนไพร การทำสบู่ถ่าน

ความพร้อมของศูนย์ฯ

สถานที่ฝึกอบรมสามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 50 คน มีห้องน้ำแยกชาย-หญิง จำนวน 4 ห้อง และห้องน้ำรวม 1 ห้อง ใช้อาคารอเนกประสงค์ในหมู่บ้านเป็นที่พักของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยอาคารดังกล่าวสามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 40 คน และมีโรงอาหาร จำนวน 1 หลัง โดยมีวิทยากร จำนวน 12 คน

แผนที่ศูนย์เครือข่ายประชาชนบ้าน กลุ่มเกษตรจุลินทรีย์บ้านดอนผิงแดด

ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติ สองสลึง

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายสมศักดิ์ เครือวัลย์
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	322/1 หมู่ที่ 8 บ้านสองสลึง ตำบลสองสลึง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง 21110
เกิดวันที่	31 พฤษภาคม 2493
โทรศัพท์	081-982-2404, 038-632-281
Facebook:	ผู้ใหญ่สมศักดิ์ เครือวัลย์
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์

ด้านเกษตรอินทรีย์ เกษตรชีวภาพ เกษตรธรรมชาติโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดการองค์ความรู้และการสร้างวิทยากรแกนนำ

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2558
- ❖ รองชนะเลิศอันดับ 1 หมอดินอาสาดีเด่น ระดับประเทศ กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2548
- ❖ รางวัลที่ 1 เกษตรกรดีเด่นด้านเศรษฐกิจพอเพียง ระดับเขต กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2549
- ❖ ต้นแบบคนดีศรีแผ่นดิน ระดับจังหวัด กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปี 2551
- ❖ เกษตรกรดีเด่นด้านเศรษฐกิจพอเพียง ระดับจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2549

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้กสิกรรมธรรมชาติสองสลึง

จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 50 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ปี 2536 จัดตั้งเป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสองสลึง ซึ่งมีจุดเด่นเรื่องการทำและใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ต่อมาปี 2548-2550 ได้เข้าร่วมโครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน กับ สป.กษ. ซึ่งในระหว่างเดือนมกราคม 2549 ได้จัดตั้งเป็น “ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติสองสลึง” เป็นเครือข่ายของมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ จังหวัดชลบุรี โดยใช้พื้นที่ส่วนตัว จำนวน 8 ไร่ เป็นที่ตั้งการดำเนินการของศูนย์ฯ เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาดูงาน ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรอินทรีย์ ฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ทางการเกษตรบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแปลงสาธิตด้านการเกษตรผสมผสาน ปลูกหญ้าแฝก เพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ สอนการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ปุ๋ยน้ำ การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง การผลิตไบโอดีเซล ไบโอดีท เพื่อให้เกษตรกร บุคคลที่สนใจ มาเรียนรู้ และศึกษาดูงาน

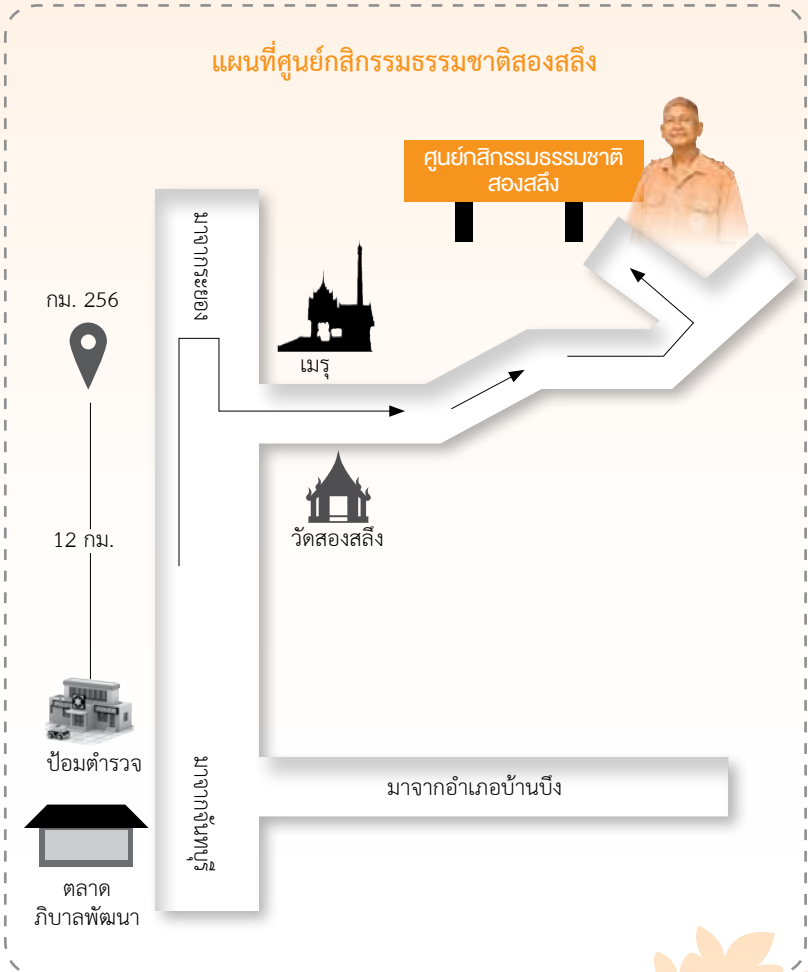
หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “การพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน” ประกอบด้วย การอบรมเกี่ยวกับการทำการเกษตร โดยยึดหลักกสิกรรมธรรมชาติ “เลี้ยงดินเพื่อให้ดินเลี้ยงพืช” การปลูกป่า 3 อย่างเพื่อประโยชน์ 4 อย่าง การเผาถ่านทำน้ำส้มควันไม้ การผลิตไบโอดีเซล/ไบโอดีท การทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ การปลูกผลไม้ และสมุนไพรต่างๆ โดยใช้สารชีวภาพ และการเลี้ยงสัตว์บก สัตว์น้ำ การเรียนรู้ และการปฏิบัติ การทำน้ำยาอเนกประสงค์ใช้เองในครัวเรือน เช่น สบู่ แชมพู น้ำยาล้างจาน การปลูกหญ้าแฝก การจัดทำบัญชีฟาร์ม บัญชีครัวเรือน

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีอาคารฝึกอบรมเป็นอาคารชั้นเดียวเปิดโล่ง สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 100 คน มีที่พักซึ่งเป็นเรือนพักหลังใหญ่ จำนวน 1 หลัง (ชั้นเดียวติดมุ้งลวด) รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประมาณ 50 คน เรือนพัก 2 ชั้น จำนวน 2 หลัง รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 80 คน (ติดมุ้งลวด) เรือนพักรับรอง 2 ชั้น จำนวน 1 หลัง รองรับเจ้าหน้าที่และวิทยากร ประมาณ 15 คน (ติดมุ้งลวด) ห้องพัก จำนวน 1 ห้อง รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 8 คน มีอุปกรณ์สำหรับการนอน ได้แก่ ที่นอน ผ้าห่ม หมอน และมุ้ง ห้องน้ำ

เป็นแบบรวม (ไม่แยกชาย/หญิง) มีทั้งหมด 20 ห้อง ห้องน้ำ และห้องอาบน้ำในตัว บริเวณที่ฝึกอบรม จำนวน 10 ห้อง ที่พัก จำนวน 8 ห้อง และเรือนรับรอง จำนวน 2 ห้อง โรงอาหาร เป็นอาคารชั้นเดียวเปิดโล่ง และมีฐานการเรียนรู้ภายในศูนย์ที่เหมาะสมกับหลักสูตรการฝึกอบรม โดยมีวิทยากร จำนวน 8 คน

ศูนย์นายจันทร์ เรืองเรา

ข้อมูลทั่วไปของประชาชนชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล นายจันทร์ เรืองเรา
ที่อยู่ราษฎร์/ 74/1 หมู่ที่ 5 ตำบลหนองพันจันทร์
ที่ตั้งศูนย์ฯ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
70180
เกิดวันที่ 29 พฤษภาคม 2500
โทรศัพท์ 089-910-1254
Facebook : -
Line ID : -

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การทำปุ๋ยหมัก การทำสมุนไพรไล่แมลง และการทำน้ำหมักชีวภาพ การทำฮอร์โมนไข่ การบูรณาการด้านการจัดการวางแผนการผลิตและแปรรูปผลผลิต และส่งเสริมการเงินและการออมทรัพย์

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ♦ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงดีเด่น ระดับประเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2550
- ♦ เกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม ระดับเขต กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปี 2549
- ♦ เกษตรกรดีเด่น สาขาไร่นาสวนผสม ระดับจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2546
- ♦ ประชาชนเกษตรกรเศรษฐกิจพอเพียง ระดับจังหวัด สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี 2551

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้นายจันทร์ เรืองเรา
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 2 ไร่ 2 งาน
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ในปี 2547 ได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ตำบลหนองพันจันทร์ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับชุมชนในหมู่บ้านทั้งในด้านการเกษตรและด้านอื่นๆ โดยเน้นการฝึกอบรมและเผยแพร่ความรู้การประกอบอาชีพการเกษตรให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

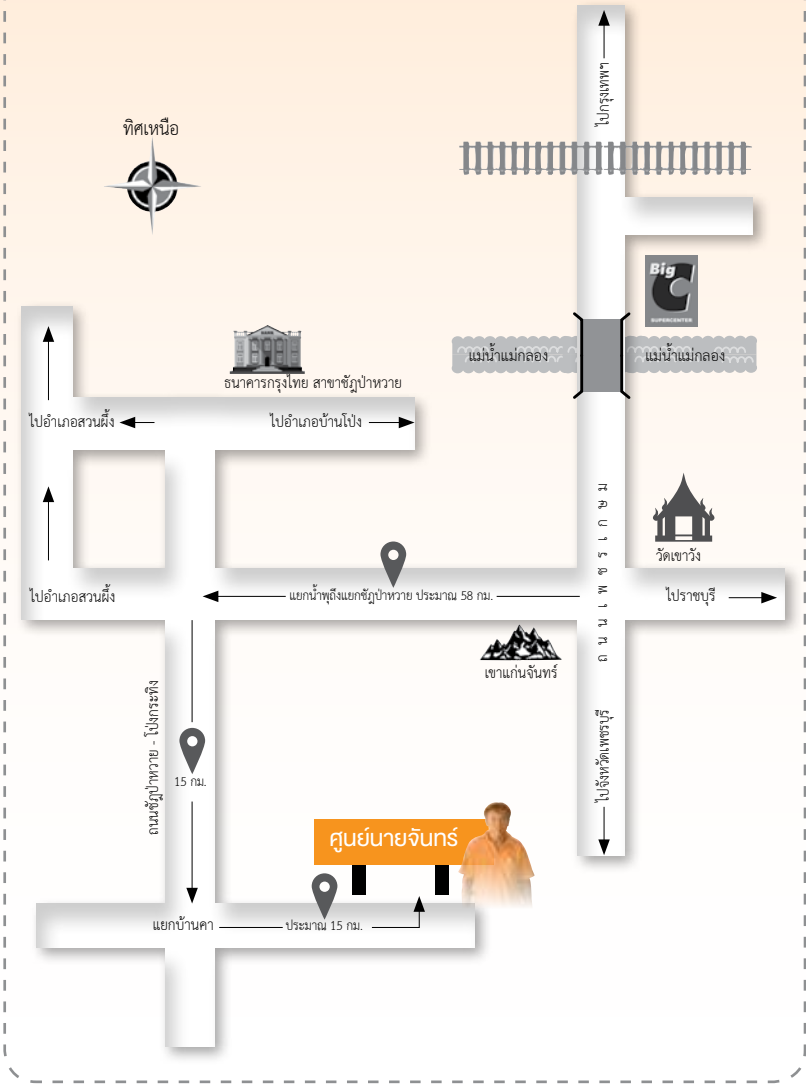
ชื่อหลักสูตร “การพัฒนาการเกษตรตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วยหลักการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการบริหารจัดการกลุ่มวิธีการทำปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำ วิธีลดรายจ่ายเพิ่มรายได้โดยวิธีสร้างอาชีพเสริม การทำน้ำยาล้างจาน สบู่ น้ำยาซักผ้า การออมทรัพย์ การจัดทำบัญชี การเลี้ยงปลา เลี้ยงกบ

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีสถานที่จัดฝึกอบรมที่สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 60 คน มีห้องน้ำ จำนวน 6 ห้อง มีสถานที่ศึกษาดูงานภายในศูนย์ฯ และบริเวณรอบๆ หมู่บ้าน ไม่มีสถานที่พักค้าง โดยมีวิทยากร จำนวน 6 คน

แผนที่ศูนย์นายจันท์ เรืองเรา

กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ บ้านเหล่ามะละกอ

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายอุบล แซ่ม้อย
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	21 หมู่ที่ 15 บ้านเหล่ามะละกอ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอบางบาล จังหวัดราชบุรี 70140
เกิดวันที่	12 มีนาคม 2491
โทรศัพท์	081-756-4231
Facebook:	-
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ การบริหารจัดการกลุ่มที่ดี การผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ฮอร์โมนสมุนไพรไล่แมลง สารสมุนไพรป้องกันโรคพืช จุลินทรีย์ท้องถิ่น น้ำส้มควันไม้ แก๊สชีวภาพ การรวมกลุ่มผลิตผักปลอดภัย การผลิตสบู่ ผงซักฟอก ไวน์ผลไม้ และพริกแกงสมุนไพร

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ♦ ปราชญ์เกษตร สาขาผู้นำองค์กรและเครือข่าย ระดับจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2557
- ♦ ผู้นำชุมชนดีเด่น ระดับจังหวัด กรมพัฒนาชุมชน ปี 2549
- ♦ ครูผู้สอนดีเด่น ระดับอำเภอบางบาล สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ปี 2525

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านเหล่ามะละกอ
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 3 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้ ก่อตั้งขึ้นจากการรวมกลุ่มของเกษตรกร 5 คน โดยได้รับความรู้จากศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน อำเภอบางบาล ได้ทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำฮอร์โมน สารสมุนไพรไล่แมลงขึ้นใช้เอง เพื่อลดต้นทุนและปลอดภัยจากสารพิษ ซึ่งสามารถ

ลดต้นทุนการผลิตได้ประมาณ 30-50% ทำให้เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงสนใจเข้ามาฝึกอบรมและเข้าร่วมเป็นสมาชิก และตั้งเป็น “กลุ่มปุ๋ยหมักบ้านเหล่ามะละกอ” ขึ้นเมื่อ ปี 2546 มีนายศรี ลีรัฐดิษฐ์ เป็นประธานกลุ่มฯ และต่อมาในปี 2548 ได้จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนในชื่อกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านเหล่ามะละกอ สามารถผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพให้กับสมาชิก ครั้งละ 70-80 ตัน ผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำฮอโรมิน สารสมุนไพรไล่แมลงป้องกันพืชตัวเอง และผลิตผักปลอดภัยจำหน่ายให้กับตลาดศรีเมืองราชบุรี

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

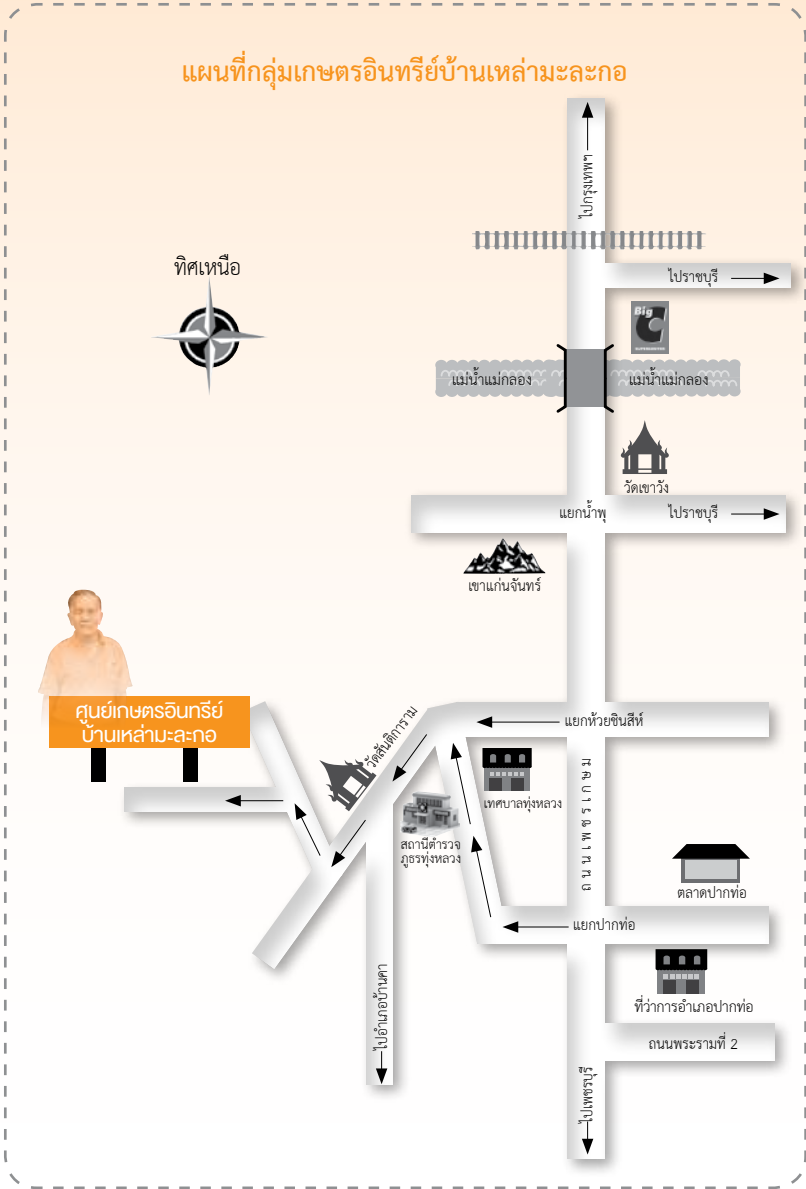
ชื่อหลักสูตร “พัฒนาการเกษตรตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การดำเนินชีวิตในแนวเศรษฐกิจพอเพียงพึ่งตนเองได้ พัฒนาการประกอบอาชีพอย่างปลอดภัยใช้สารอินทรีย์ในการเพิ่มผลผลิต โดยคำนึงถึงการรักษาสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงบำรุงดินโดยสารอินทรีย์ การใช้สมุนไพรไล่แมลง การผลิตน้ำยาชนิดต่างๆ ใช้ในครัวเรือน การเกษตรแบบผสมผสานเกษตรทฤษฎีใหม่

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีอาคารเอนกประสงค์สำหรับฟังการบรรยายและฝึกอบรม รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 80-100 คน มีฐานการฝึกปฏิบัติจริง มีสถานที่พักลักษณะเป็นอาคารโดยแบ่งเป็น 2 ห้อง แยกชาย-หญิง รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 60 คน และมีเต็นท์ จำนวน 20 หลัง มีห้องน้ำแยกชาย-หญิง จำนวน 8 ห้อง มีโรงอาหารรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม และมีวิทยากร จำนวน 14 คน

แผนที่กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านเหล่ามะละกอ

ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรธรรมชาติ เอ็มโอเอ ลพบุรี

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายสมบุญ เวศสุวรรณ
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	273 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 15000
เกิดวันที่	27 พฤศจิกายน 2505
โทรศัพท์	086-569-0847, 036-422-597
Facebook :	สมบุญ เวศสุวรรณ
Line ID :	SOMBOONWET

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การทำเกษตรโดยวิถีเกษตรธรรมชาติ ส่งเสริมการผลิต การตลาด และการบริโภค การนำเสนอดิลปะความงามด้วยการจัดสวนปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และการจัดดอกไม้ การส่งเสริมสุขภาพด้วยการออกกำลังกายกึ่งชี่ตัดตน และ การดูแลสุขภาพพลั่งธรรมชาติบำบัด

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ♦ ครูดีเด่น สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ปี 2547
- ♦ ครูการศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยดีเด่น สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ปี 2552

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรธรรมชาติ เอ็มโอเอ ลพบุรี
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 6 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรธรรมชาติ

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

พื้นที่ของศูนย์แห่งนี้ได้รับบริจาคมาจากสมาชิกของมูลนิธิเอ็มโอเอไทย โดยมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้ทางมูลนิธิฯ ใช้ทำประโยชน์ให้แก่สังคม โดยเฉพาะ เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ เกษตรธรรมชาติอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ

ประเพณีวัฒนธรรมพื้นบ้านด้วย ทางมูลนิธิฯ จึงได้เข้ามาพัฒนาและได้เริ่มทดลองทำเกษตรธรรมชาติมาตั้งแต่ปี 2538 โดยเริ่มจากการปรับปรุงดิน จนสามารถที่จะปลูกผักเกษตรธรรมชาติ โดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีสังเคราะห์ทางการเกษตรใดๆ เลย หลังจากนั้น จึงได้เริ่มจัดอบรมเกษตรธรรมชาติให้แก่เกษตรกรทั้งในจังหวัดลพบุรี และจังหวัดใกล้เคียงจนสามารถจัดตั้งกลุ่มผู้ประกอบการเกษตรธรรมชาติได้ นอกจากนี้ ยังมีคณะครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนผู้สนใจมาศึกษาดูงาน และรับรองการอบรมเกษตรธรรมชาติมาโดยตลอด ในอดีตทางศูนย์ฯ ได้เคยทำบ้านทึบความร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2535 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งสร้างระบบ “การเกษตรยั่งยืน” ซึ่งจะเป็นแนวทางของนโยบายด้านการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรในประเทศไทย โดยศึกษาวิจัยส่งเสริม พัฒนาและเผยแพร่เกษตรธรรมชาติ อีกทั้งยังมุ่งที่จะให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคันทรงขึ้นชื่ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสถานที่อื่นที่เหมาะสม เป็นแปลงสาธิตการเกษตรยั่งยืน

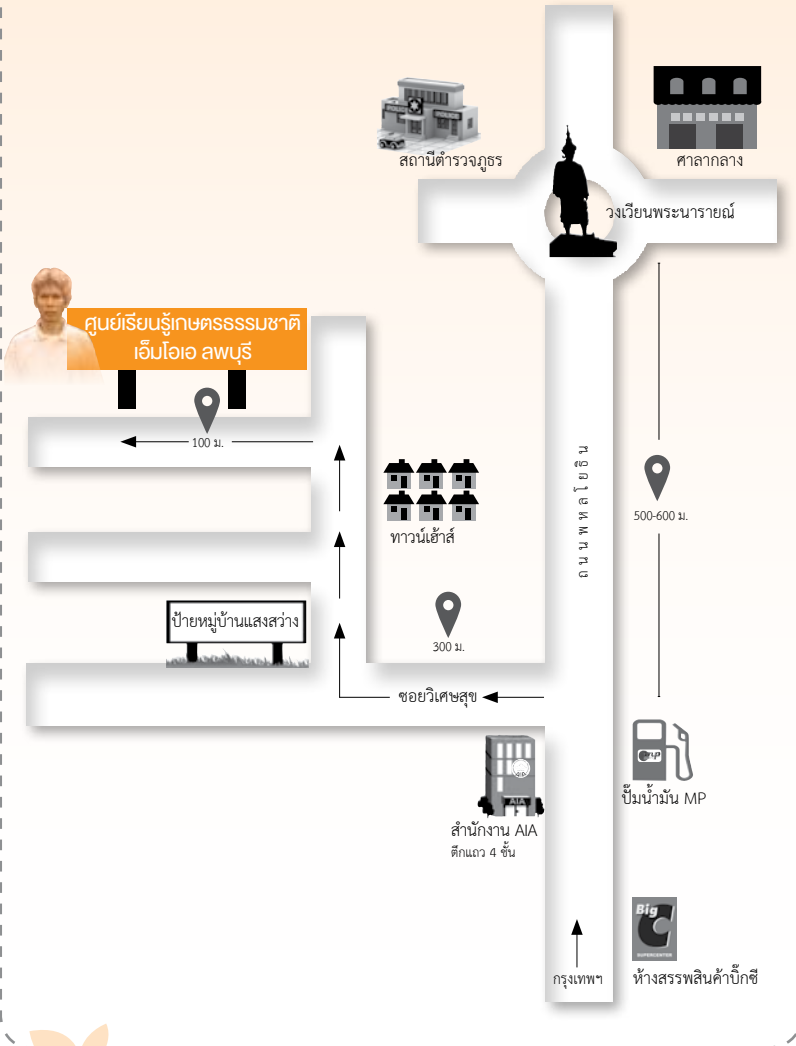
หลักสูตรที่จัดการฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “เกษตรธรรมชาติกับเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย หลักการดำเนินชีวิตโดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักเกณฑ์ธรรมชาติการทำเกษตรตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เมล็ดพันธุ์เกษตรธรรมชาติ การปรับปรุงบำรุงดินโดยวิธีเกษตรธรรมชาติ การฝึกปฏิบัติในแปลงเกษตร การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี การวางแผนการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด มาตรฐานเกษตรธรรมชาติ MOA เพื่อคุณภาพชีวิต หลักโภชนาศึกษา แนวทางการทำเกษตรธรรมชาติ การทำบัญชีครัวเรือน

ความพร้อมของศูนย์ฯ

เนื่องจากศูนย์ฯแห่งนี้เป็นสถานที่อบรมเกษตรธรรมชาติให้กับเกษตรกรอยู่แล้ว จึงมีอาคารสถานที่ ที่จะใช้อบรมห้องประชุมขนาด 8x16 เมตร และห้องพักขนาด 4x8 เมตร จำนวน 1 ห้อง ขนาด 4x6 เมตร จำนวน 3 ห้อง ขนาด 3x4 เมตร จำนวน 4 ห้อง สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 30-50 คน ห้องน้ำ จำนวน 16 ห้อง ห้องครัวขนาด 4x8 เมตร นอกจากนี้ยังมีฐานการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ ที่เป็นแปลงสาธิตและโรงปุ๋ยหมักที่ใช้ฝึกปฏิบัติจริง โดยมีวิทยากร จำนวน 3 คน

แผนที่ศูนย์เรียนรู้เกษตรธรรมชาติ เอ็มโอเอ ลพบุรี

ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอบางเสาธง

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายสุรชัย แซ่จิว
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	10/1 หมู่ที่ 8 บ้านศิระจรเข้ใหญ่ ถนนวัดจรเข้ใหญ่ ตำบลศิระจรเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ 10540
เกิดวันที่	16 มกราคม 2504
โทรศัพท์	089-996-7269, 02-397-9397
Facebook:	-
Line ID :	0899967269

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การทำบัญชี การทำปุ๋ยน้ำชีวภาพจากผลไม้ เศษพืช สมุนไพร EM BALL

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ รางวัลที่ 1 เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำนา จังหวัดสมุทรปราการ กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2551
- ❖ รางวัลลูกโลกสีเขียว ครั้งที่ 15 ประเภทบุคคล สถาบันลูกโลกสีเขียว ปี 2556
- ❖ ชนะเลิศ การประกวดเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer ด้านการประมงดีเด่น ระดับจังหวัด กรมประมง ปี 2557
- ❖ ชนะเลิศเกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม ระดับประเทศ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปี 2558

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอบางเสาธง
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 28 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ในปี 2540 นายสุรชัย แซ่จิว เป็นหนุ่มโรงงานทอกระสอบที่ถูกคัดเลือกให้ออกจากงาน เนื่องจากเจอภาวะเศรษฐกิจตกต่ำยุคฟองสบู่แตก จึงตัดสินใจกลับบ้านมาช่วยพ่อแม่ที่ป่วยจากการทำนาข้าวที่ใช้ปุ๋ยและสารเคมีเพื่อเร่งผลผลิตให้

ทันใช้หนี้ ธ.ก.ส. ยิ่งเพิ่มผลผลิตต้นทุนก็สูงเป็นเงาตามตัวต้องดิ้นรนชวนขายทำงานหนักให้มีเงินทองจับจ่ายใช้สอย ไม่มีเงินก็ไม่ม่มีกิน แม้ปลูกข้าวเองก็ยั้งต้องซื้อข้าวกิน คิดเท่าไรก็คิดไม่ตก เมื่อว่างจากการทำนาข้าวได้ดูรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” จึงสงสัยว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” คืออะไร และมีโอกาสได้ไปศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหลายแห่ง ทำให้รู้ว่าหัวใจของเศรษฐกิจพอเพียง คือ “การจดบัญชี จดเพื่อให้ตนเองรู้” จึงได้เริ่มจดบันทึกบัญชีและใช้ข้อมูลในการวางแผนประกอบอาชีพตั้งแต่ ปี 2543 โดยจดในสมุดธรรมดา จนกระทั่งประมาณปี 2547 สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรปราการ ได้สอนการจัดทำบัญชีครัวเรือน และได้รับการคัดเลือกให้เป็นครูบัญชีเกษตรอาสา จึงบันทึกบัญชีต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อจดบัญชีก็สามารถรู้ได้ว่าต้นทุนการทำนาข้าวส่วนใหญ่มาจากปุ๋ยและสารเคมี จึงมาคิดหาทางกำจัดศัตรูพืชทั้งหลาย เช่น เพลี้ย เป็นต้น โดยศึกษาวงจรชีวิตแมลงต่างๆ จึงรู้ว่าแมลงต่างๆ ช่วยกำจัดเพลี้ยได้ จึงตัดสินใจลดการใช้สารเคมีมาใช้ปุ๋ยชีวภาพ และวงจรชีวิตธรรมชาติของแมลงทำให้ต้นทุนการทำนาข้าวลดลง ถึงแม้ต้นทุนลดลงแล้ว แต่จากบัญชีที่จดไว้ทำให้รู้ว่ารายได้จากการทำนาข้าวอย่างเดียวยังไม่เพียงพอชำระหนี้ ธ.ก.ส. จึงตัดสินใจเอาที่ดินส่วนตัว 28 ไร่ ทำการเกษตรแบบผสมผสาน จึงทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถชำระหนี้ ธ.ก.ส. ได้หมดภายในเวลาประมาณ 3 ปีกว่า ๆ ทำให้ในปัจจุบันมีเงินออมและมีเวลาช่วยเหลือเพื่อนบ้าน

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “การพัฒนาอาชีพเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การแปรรูปสินค้าเกษตร (ปลาร้า) ฝึกปฏิบัติการแปรรูปสินค้าเกษตร การปรับแนวคิดและพฤติกรรมของเกษตรกรให้สามารถดำเนินชีวิตได้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การปลูกพืชแบบผสมผสานเพื่อเพิ่มรายได้ การรวมกลุ่มแบบสหกรณ์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การปลูกและขยายพันธุ์มะนาวบนตอมะขวิด ฝึกปฏิบัติการขยายพันธุ์มะนาวบนตอมะขวิด ศึกษาดูงานโครงการลูกพระดาบสสมุทรปราการตามพระราชดำริ สอนการทำเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พาศึกษาดูงานรอบพื้นที่โครงการฯ (การเพาะเห็ด การเลี้ยงไก่บนบ่อปลา การเลี้ยงโค การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ การเลี้ยงกุ้ง การปลูกกล้วยไม้) การจัดทำบัญชีครัวเรือน การผลิตมะม่วงคุณภาพดีที่ให้ผลผลิตสูง

ฝึกปฏิบัติการเปลี่ยนยอดมะม่วงและตัดแต่งกิ่ง ฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ยน้ำชีวภาพจากผลไม้ เศษพืช และสมุนไพร การปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพ

ความพร้อมของศูนย์ฯ

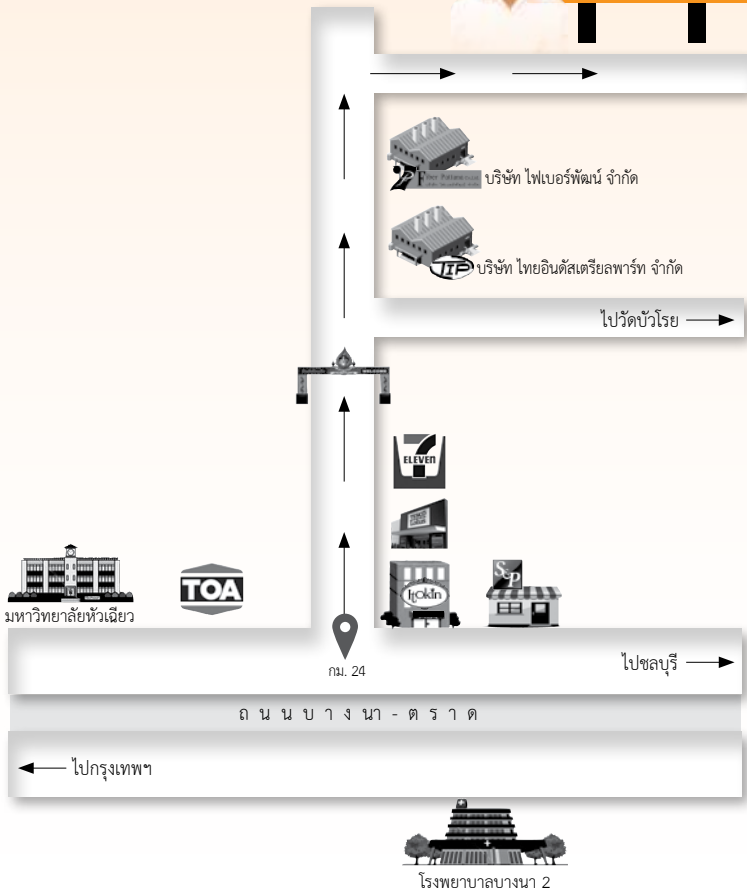
สถานที่ฝึกอบรมของศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอบางเสาธง เป็นอาคารฝึกอบรมมาตรฐานแบบชั้นเดียวเปิดโล่ง มีสถานที่สำหรับจัดฝึกอบรม จำนวน 2 ห้อง รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 30-40 คน หากผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความประสงค์จะพักแรม ทางศูนย์ฯ ได้จัดเตรียมห้องโถง ด้านบนบ้านปราชญ์และชุดเครื่องนอนไว้ให้เกษตรกรสำหรับพักแรมด้วย ห้องน้ำรวมชาย - หญิง จำนวน 3 ห้อง สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม ศูนย์ฯ มีสื่อที่เพียงพอและสามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประกอบด้วย เครื่องโสตทัศนูปกรณ์ คือ เครื่องขยายเสียงขนาดเล็ก จำนวน 1 ชุด พร้อมลำโพง เครื่องฉาย LCD แผ่น CD เนื้อหาเกี่ยวกับการขยายพันธุ์มะนาวบนตอมะขวิด การทำปุ๋ยน้ำชีวภาพ แผ่น CD ประกอบวิชาการปรับแนวคิดและพฤติกรรมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของรายการ และยังมีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการฝึกอบรมครบถ้วน เช่น อุปกรณ์ตัดแต่งกิ่งมะม่วง เช่น กรรไกรตัดกิ่งไม้ มีด เป็นต้น และยังมีทีมวิทยากรประจำศูนย์ทั้งหมด 9 คน เอกสารประกอบการฝึกอบรม โดยรวบรวมรายละเอียดของแต่ละวิชาในหลักสูตร รวมเล่มจัดเป็นชุดพร้อมด้วยสมุดจดบันทึก ปากกา เป็นต้น

แผนที่ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอบางเสด็จ

ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอบางเสด็จ

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนบ้านยายแพง

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายโชติวิษณุ เลือเล็ก
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	43/1 หมู่ที่ 4 ตำบลยายแพง อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม 75120
เกิดวันที่	5 กุมภาพันธ์ 2492
โทรศัพท์	089-778-6855, 034-738-144
Facebook:	-
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

ในปี 2530 มีโอกาสไปทำงานที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย จนถึงปี 2540 และในปี 2541 ได้เดินทางไปทำงานที่ประเทศไต้หวัน เป็นผู้ช่วยวิศวกรที่ประเทศไต้หวัน ดูแลและควบคุมการสร้างทางรถไฟใต้ดินจนสามารถส่งลูกๆ ทั้ง 3 คน เรียนจบปริญญาตรี เมื่อไม่มีภาระอะไรแล้วผมจึงตัดสินใจเดินทางกลับเมืองไทย ในปี 2547 กลับมาใช้ชีวิตชาวสวน ดูแลสวนผลไม้ของตัวเอง เริ่มจากการหาวิธีกำจัดแมลงศัตรูพืชด้วยสมุนไพร ซึ่งเป็นการลดค่าใช้จ่ายให้กับเกษตรกรเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังลดความเสี่ยงในการใช้สารเคมีให้กับเกษตรกรและด้วยความที่มีความสนใจและพยายามค้นคว้าศึกษาหาข้อมูลใหม่ๆ และยังมีการทำปุ๋ยอินทรีย์กับเพื่อนๆ สมาชิก เริ่มจากการทำใช้เอง แจกจ่ายให้กับเกษตรกรในหมู่บ้านและจำหน่ายให้กับเกษตรกรนอกพื้นที่ที่กลายเป็นการสร้างรายได้เสริมให้กับกลุ่มเกษตรกรในชุมชนของชาวตำบลยายแพง จุดเด่นของศูนย์ฯ การทำปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมักชีวภาพ และกำจัดแมลงศัตรูพืชด้วยพืชสมุนไพร

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ หมออดินอาสาดีเด่น สาขากาการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก ระดับเขต กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2553
- ❖ เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพไร่นาสวนผสม ระดับจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2552

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านยายแพง

จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 3 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสานและเกษตรปลอดภัย

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

มีความสนใจในเรื่องเกษตรอินทรีย์อยู่แล้ว เพราะเมื่อก่อนก็ไม่มีความรู้เรื่องเกษตรมากนัก และมักประสบปัญหาต่างๆ กับการใช้สารเคมีโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อหน้าดินโดยไม่รู้ตัว จนเริ่มมาสนใจ พยายามหาข้อมูลศึกษา ตลอดถึงการลองผิด ลองถูกต่างๆ โดยเริ่มจากสวนของตัวเองก่อน และได้นำไปใช้กับเพื่อนบ้านซึ่งก็ได้ผลดี สาเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้ขึ้นมาชักชวนเพื่อนสมาชิกให้หันมาสนใจเรื่องเกษตรอินทรีย์มากขึ้น

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

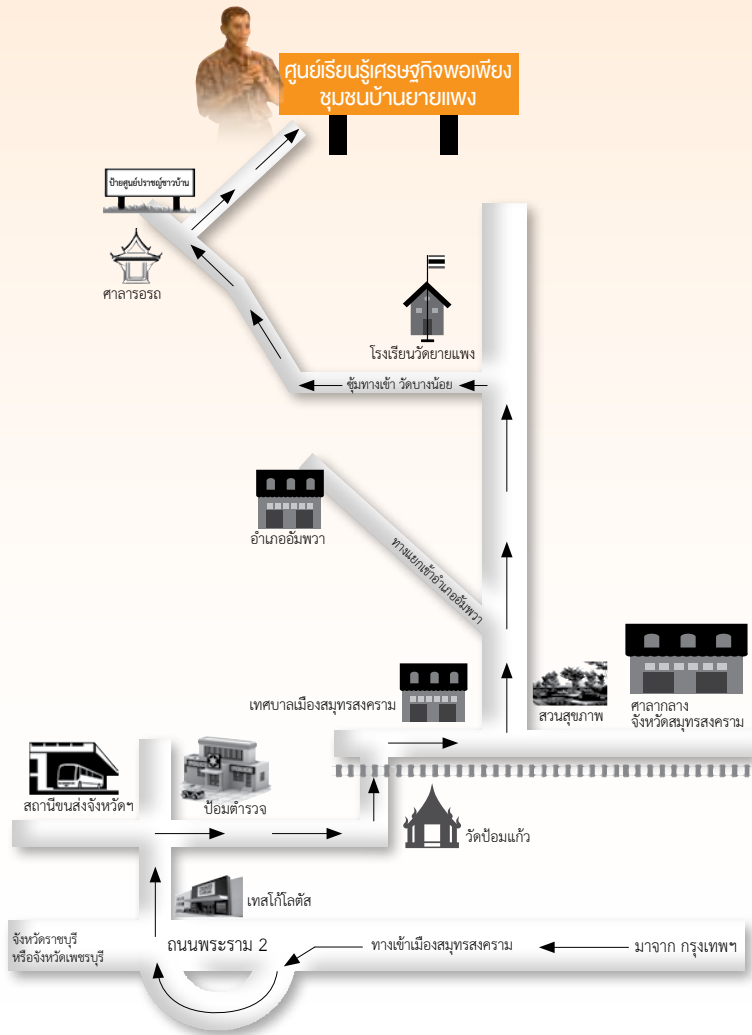
ชื่อหลักสูตร “การทำเกษตรที่ยั่งยืน โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย เนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรมการปรับแนวคิด และพฤติกรรมของเกษตรกรให้สามารถดำเนินชีวิตได้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอนวิธีการผลิตโดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นเพื่อลดต้นทุนการผลิต สอนการจัดทำแผนการใช้ที่ดิน หรือการจัดการชีวิตตนเอง และทำบัญชีครัวเรือน

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีสถานที่สำหรับฝึกอบรมเกษตรกร เก้าอี้ โต๊ะ วัสดุอุปกรณ์ แปลงสาธิต อุปกรณ์สื่อการสอน เครื่องเสียงและวีดิทัศน์ สำหรับใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ มีสถานที่พักสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 50 คน โดยมีวิทยากรจำนวน 5 คน

แผนที่ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านยายแพง

ศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้านกลุ่มธรรมชาติ เพาะพันธุ์สัตว์น้ำจังหวัดสมุทรสาคร

ข้อมูลทั่วไปของประชาชนชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายสุทัศน์ รอดคลองตัน
ที่อยู่ราษฎร์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	34/1 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120
เกิดวันที่	22 ตุลาคม 2494
โทรศัพท์	086-178-2209, 034-858-233
Facebook :	สุทัศน์ รอดคลองตัน
Line ID :	0861782209

ความชำนาญพิเศษ/ จุดเด่นของศูนย์ฯ

การเพาะพันธุ์ปลา เพาะพันธุ์กบ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงกบ เป็นศูนย์ฝึกอบรมเฉพาะทางด้านประมง มีฐานการฝึกอบรมด้านการทำน้ำส้มควันไม้ การทำจุลินทรีย์ชีวภาพ แก๊สชีวภาพจากมูลสุกรและเศษอาหาร และความสามารถพิเศษสามารถสอนอาชีพ ช่างไม้ ช่างเชื่อม ช่างกลึง ช่างปูน ช่างเหล็ก ช่างประดิษฐ์ทางด้านนวัตกรรมการเกษตร เช่น ปะอวน ปะแห ทำท่อดูดน้ำแทนไดรฟ์เว้ ทำเครื่องจักรไม้สำหรับเป็นอาหารปลา

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ◆ เกษตรกรดีเด่น สาขาประมงน้ำจืด ระดับประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2544
- ◆ ประมงอาสาดีเด่น ระดับภาค กรมประมง ปี 2558
- ◆ บริหารจัดการน้ำดีเด่น ระดับจังหวัด กรมชลประทาน ปี 2554
- ◆ นวัตกรรมดีเด่น ระดับจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปี 2554

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์ประชาชนชาวบ้านกลุ่มธรรมชาติเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจังหวัดสมุทรสาคร
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 11 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรทฤษฎีใหม่

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ในปี 2545 เริ่มก่อตั้งกลุ่มเพาะพันธุ์ธรรมชาติสัตว์น้ำ มีสมาชิกเริ่มแรกจำนวน 30 กว่าราย มีการเลี้ยงปลาต่างๆ เช่น ปลานิล ปลาสลิค ปลาหมอไทย ปี 2548 พัฒนาเป็นศูนย์แปรรูปสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกเมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ในปี 2540 ทำให้ประสบกับภาวะขาดทุน จึงเลิกกิจการกลายเป็นที่ว่างเปล่า ต่อมาได้ปรับปรุงโรงเรือนที่ว่างเปล่าเป็นสถานที่ฝึกอบรมโครงการเรียนรู้เฉพาะทาง ประมงขนาดเล็กและเป็นสถานที่ศึกษาดูงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสัตว์น้ำ ในปี 2551 ได้รับคัดเลือกเป็นศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้านของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อฝึกอบรมเกษตรกรทั่วไป ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

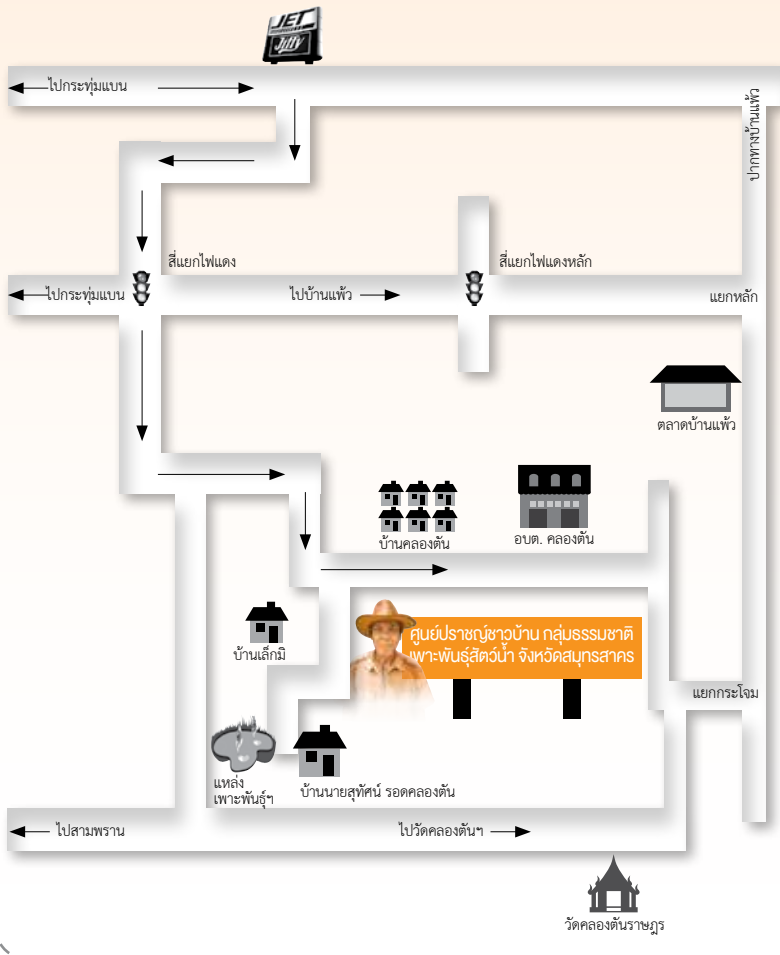
การบูรณาการด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและอาชีพ การเตรียมความพร้อมเกษตรกรเข้าสู่ AEC การวางแผนการใช้ที่ดินตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (1 ไร่ 1 แสน) การปลูกพืชแบบผสมผสาน การเลี้ยง เพาะพันธุ์ปลาหมอไทยและกบ การทำบัญชีครัวเรือน การปรับปรุงพันธุ์พืชและการผสมพันธุ์พืช การทำให้ผลผลิตออกนอกฤดูการผลิตโดยใช้ฮอร์โมน การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตแนวทางแก้ไขปัญหาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงการทำบัญชีครัวเรือน การทำน้ำจุลินทรีย์ชีวภาพ การทำน้ำยาอเนกประสงค์ใช้ในครัวเรือน การเผาถ่านทำน้ำส้มควันไม้ การทำแก๊สชีวภาพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จากมูลสุกรและเศษอาหาร

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีสถานที่ฝึกอบรมสามารถรองรับผู้เข้ารับการอบรมได้ประมาณ 50 คน มีห้องน้ำ จำนวน 1 ห้อง มีห้องสุขา จำนวน 2 ห้อง พร้อมอุปกรณ์เครื่องขยายเสียง ไมโครโฟน วิทยุแท็บ โทรททัศน์ เครื่องเล่นวีซีดี กระจกบานไวท์บอร์ด มีฐานต่างๆ เป็นสถานที่ศึกษาดูงานและสาธิตการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ เช่น กบ ปลา สถานที่สาธิตการเผาถ่านเพื่อทำน้ำส้มควันไม้ สถานที่ทำแก๊สชีวภาพจากมูลสุกร และเศษอาหาร รวมทั้งจัดทำเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการฝึกอบรมให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยมีทีมวิทยากร จำนวน 6 คน

แผนที่ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน กลุ่มธรรมชาติเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ
จังหวัดสมุทรสาคร

ศูนย์การเรียนรู้เกษตรธรรมชาติ วังสมบุรณ์

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายอนุศิษฐ์ อารงรัตนศิลป์
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	109 หมู่ที่ 4 ตำบลวังใหม่ อำเภอวังสมบุรณ์ จังหวัดสระแก้ว 27250
เกิดวันที่	5 เมษายน 2482
โทรศัพท์	081-834-5366, 037-251-300
Facebook:	-
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

เกษตรธรรมชาติด้วยเทคนิคจุลินทรีย์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ การปลูกป่าไม้ 7 ระดับ บนพื้นฐานการพึ่งตนเอง และความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย อาหาร ยารักษาโรค การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเป็นอาหาร เครื่องดื่ม เพื่อสุขภาพและความงาม

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ♦ คนดีศรีเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2551
- ♦ เกษตรกรต้นแบบ สาขาเกษตรอินทรีย์ ระดับจังหวัด สภาเกษตรกรแห่งชาติ ปี 2559
- ♦ คนดีศรีสระแก้ว สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสระแก้ว ปี 2555

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์การเรียนรู้เกษตรธรรมชาติวังสมบุรณ์

จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 50 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรอินทรีย์

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

จากประสบการณ์และความรู้ความสามารถของนายอนุศิษฐ์ อารงรัตนศิลป์ ตามแนวคิดในการทำเกษตรธรรมชาติด้วยเทคนิคจุลินทรีย์ชีวภาพและสิ่งแวดล้อม

ซึ่งเป็นการทำงานเกษตรที่สวนกระแสเป็นเกษตรธรรมชาติ ที่เป็นวิถีการดำเนินชีวิต โดยการใช้ภูแห่งธรรมชาติพึ่งพิงธรรมชาติ ซึ่งมีเกษตรกรให้ความสนใจจึงได้ทำการเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้เทคนิคในการทำการเกษตรและได้ก่อตั้งศูนย์เรียนรู้เกษตรธรรมชาติวิงสมบูรณ์ซึ่งเป็นศูนย์เครือข่ายของมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติจังหวัดชลบุรี

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

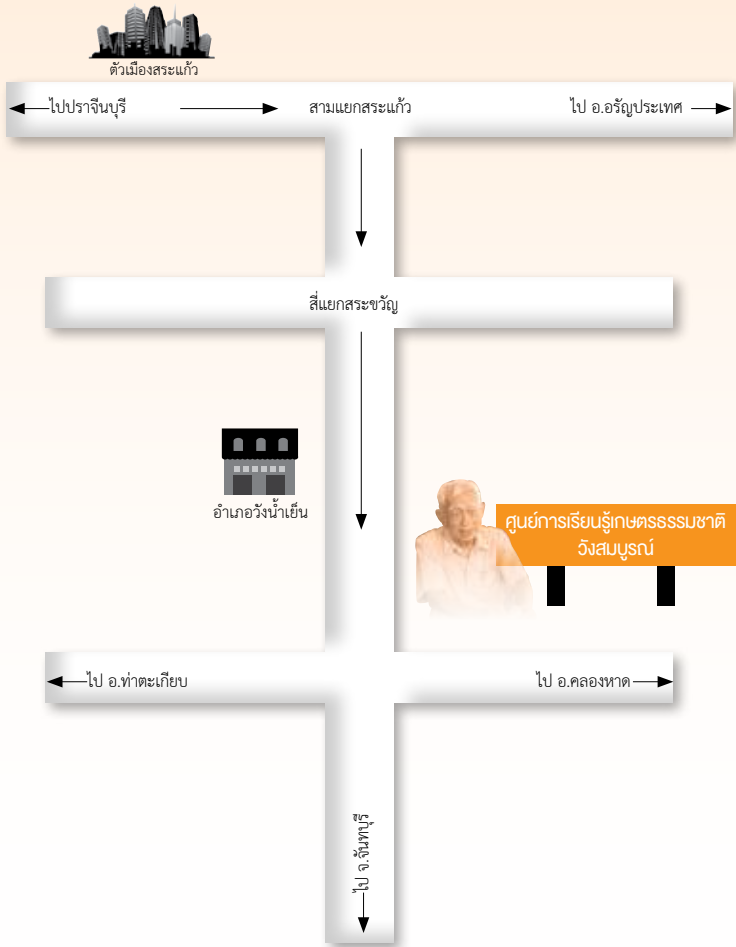
ชื่อหลักสูตร “การพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วยเนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตร เกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยเทคนิคจุลินทรีย์ชีวภาพครบวงจร การทำเกษตรอินทรีย์ด้วยเทคนิคจุลินทรีย์ชีวภาพครบวงจร (เบญจคุณ) การอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ขยายพันธุ์ และแปรรูปสมุนไพรเพื่อการพึ่งตนเองแบบพอเพียง การสอนบัญชีครัวเรือน รายรับ-รายจ่ายในครัวเรือน การสอนวิธีการจัดการแผนการใช้ที่ดินแผนการจัดการชีวิตอย่างพอเพียง กระบวนการสังเคราะห์เตรียมความคิดปรับทัศนคติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีอาคารฝึกอบรม 1 แห่ง รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ 200 คน มีสถานที่พักเป็นโรงเรือนกันเป็นห้อง จำนวน 2 ห้อง สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 60 คน ห้องน้ำแบ่งเป็นห้องน้ำหญิง จำนวน 10 ห้อง ห้องน้ำชาย จำนวน 5 ห้อง โรงอาหาร 1 แห่ง มีสื่อองค์ความรู้และคู่มือการศึกษาต่างๆ ประกอบการอบรมและมีฐานการเรียนรู้ให้เกษตรกรได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยมีวิทยากร จำนวน 5 คน

แผนที่ศูนย์การเรียนรู้เกษตรธรรมชาติวังสมบูรณ์

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนตำบลหนองโน

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล นายบุญลือ เต้าแก้ว
ที่อยู่ปราชญ์/ 84/2 หมู่ที่ 7 ตำบลหนองโน
ที่ตั้งศูนย์ฯ อำเภอเมืองสระบุรี
จังหวัดสระบุรี 18000
เกิดวันที่ 2 พฤษภาคม 2491
โทรศัพท์ 082-720-1677
Facebook : -
Line ID : -

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การทำน้ำหมักชีวภาพ การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ การผลิตพืชผักสวนครัว การเผาถ่าน การเลี้ยงสัตว์ การเพาะเห็ดฟาง การเพาะเห็ดนางฟ้า

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ♦ ครูภูมิปัญญาไทย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ปี 2559
- ♦ หมอดินอาสา ระดับภาค สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2553
- ♦ ครูบัญชีอาสา ระดับภาค กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- ♦ เกษตรกรดีเด่น สาขาบัญชีฟาร์ม ระดับภาค กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปี 2554

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนตำบลหนองโน

จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 20 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

เริ่มก่อตั้งศูนย์เมื่อปี 2536 ภายใต้การนำของนายบุญลือ เต้าแก้ว ครูภูมิปัญญาไทย ผู้สนใจเรียนรู้ในแนวทางและหลักการของการทำการเกษตร ทฤษฎีใหม่ และนำมาประยุกต์ใช้กับการทำการเกษตรของตนเองจนประสบผลสำเร็จ อย่างทุกวันนี้ นายบุญลือ เต้าแก้ว กล่าวว่าก่อนหน้าที่ประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก จนกระทั่งได้เข้าร่วมศึกษาดูงานโครงการในพระราชดำริและน้อมนำปรัชญาดังกล่าว มาปรับใช้กับพื้นที่นาของตนเอง ปรับเปลี่ยนมาสู่การทำไร่นาสวนผสม ก่อเกิด องค์ความรู้ที่เอื้อให้เกิดการพึ่งพาตนเองและเผยแพร่ไปสู่เกษตรกรในชุมชน องค์ความรู้ที่น่าสนใจ ได้แก่ การทำปุ๋ยอินทรีย์น้ำนมดิบ ที่มีส่วนผสมจากธรรมชาติ บวกกับน้ำนมดิบ ที่ไม่ได้ผ่านการพาสเจอร์ไรส์และมีราคาถูก ไม่มีผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม จัดทำเป็นปุ๋ยคุณภาพดีปลอดภัยจากสารพิษและมีประโยชน์มากมาย ทั้งช่วยล้างหน้าดินหลังเก็บเกี่ยวข้าวทำให้ดินร่วนซุย ผักผลไม้ให้ผลผลิตดีรสชาติ หวานกรอบ นอกจากนี้ยังมีการทำสมุนไพรไล่แมลงและฮอร์โมนไข่หอย ซึ่งมี ผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง

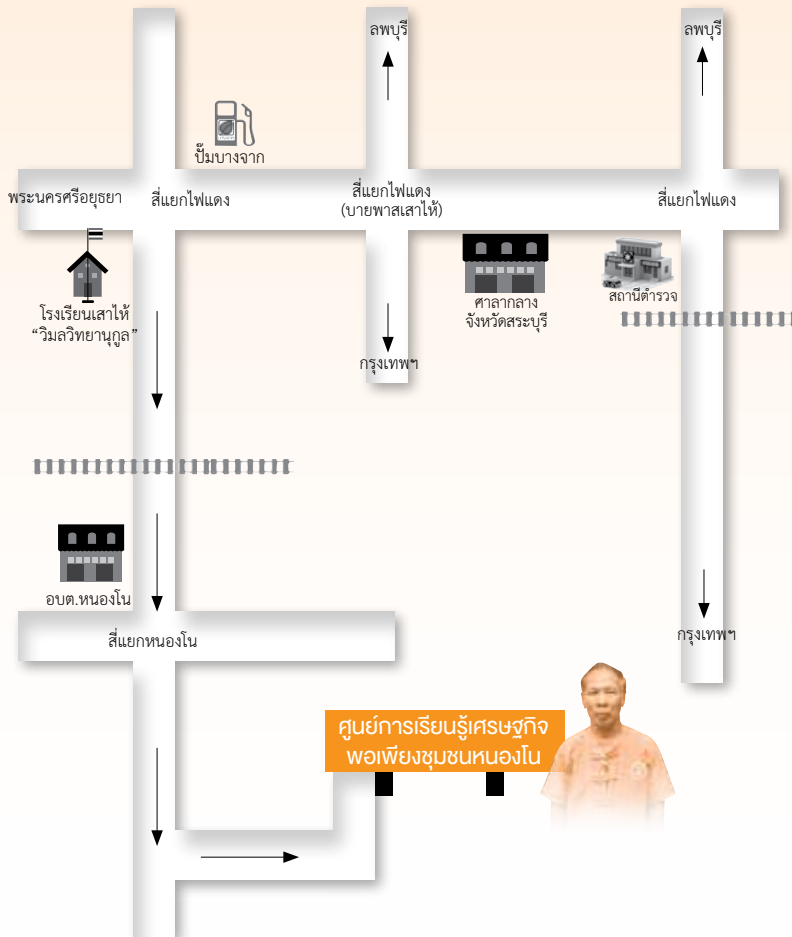
หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “ความมั่นคงของชีวิต ด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การถ่ายทอดองค์ความรู้การพึ่งพาตนเองโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง การทำปุ๋ยอินทรีย์ จุลินทรีย์น้ำนม สมุนไพรป้องกันแมลง จุลินทรีย์ อเนกประสงค์ จุลินทรีย์บำบัดน้ำเสีย การเพาะเห็ดตะกร้า การเพาะเห็ดฟาง และ การทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีอาคารสำนักงาน จำนวน 1 หลัง อาคารฝึกอบรม จำนวน 1 หลัง ที่พัก ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 2 ห้องพัก (พักได้ห้องละ 20 คน) มีบ้านพัก จำนวน 3 หลัง (พักได้ห้องละ 10 คน) สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 200 คน ห้องสุขา จำนวน 7 ห้อง ห้องครัว จำนวน 1 หลัง ฐานเรียนรู้ จำนวน 3 ฐาน ได้แก่ ฐานที่ 1 ฐานลดรายจ่าย (สอนเกี่ยวกับ ปุ๋ยหมัก แก๊สชีวภาพ เมาถ่าน) ฐานที่ 2 ฐานเพิ่มรายได้ (การปลูกพืชผักสวนครัว การเพาะเห็ดฟาง การเพาะเห็ด ตะกร้า) ฐานที่ 3 ฐานการเรียนรู้ (ด้านประมง ด้านปศุสัตว์) และแปลงสาธิต จำนวน 2 แปลง

แผนที่ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนตำบลหนองโน

ศูนย์เกษตรทฤษฎีใหม่

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายธนพล ศรีใส
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	51/1 หมู่ที่ 3 บ้านหัวป่า ตำบลหัวป่า อำเภอบางบาล จังหวัดลพบุรี 16120
เกิดวันที่	11 สิงหาคม 2512
โทรศัพท์	085-427-1357, 036-598-614
Facebook:	นายธนพล ศรีใส
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การทำนาและทำสวนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช้สารเคมี ในการทำการเกษตร การทำนาแบบไม่เผาฟางโดยใช้น้ำหมักชีวภาพสูตร พด.2 ช่วยย่อยสลายการทำนา 2 ครั้งต่อปี การหว่านปุ๋ยพืชสด (ปอเทือง) เพื่อบำรุงดิน การทำน้ำหมักชีวภาพ การทำน้ำส้มควันไม้ และการปลูกพืชผักบนคันนาเพื่อเป็น รายได้เสริม เช่น กัลย ช่า ตะไคร้ และพริก

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ รางวัลชนะเลิศอันดับ 1 เกษตรกรดีเด่น สาขาไร่นาสวนผสม ระดับเขต กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2552
- ❖ รางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงดีเด่น ระดับเขต กระทรวงศึกษาธิการ ปี 2551
- ❖ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ผู้นำวิถีเศรษฐกิจพอเพียง ระดับเขต กรมการพัฒนาชุมชน ปี 2551
- ❖ รางวัลชนะเลิศอันดับ 1 อาชีพไร่นาสวนผสม กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2551

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เกษตรทฤษฎีใหม่โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 4 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

เดิมนายธนพล มีอาชีพทำนาโดยใช้สารเคมีในปริมาณสูง และประสบปัญหาด้านสุขภาพจึงปรับเปลี่ยนแนวคิดเลิกใช้สารเคมีในพื้นที่การเกษตร และทำการเกษตรภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยปลูกพืชแบบผสมผสาน และแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรรวมถึงการผลิตสบู่ และน้ำปลาใช้เองในครัวเรือนจนเป็นที่ยอมรับของชุมชน และเกิดการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

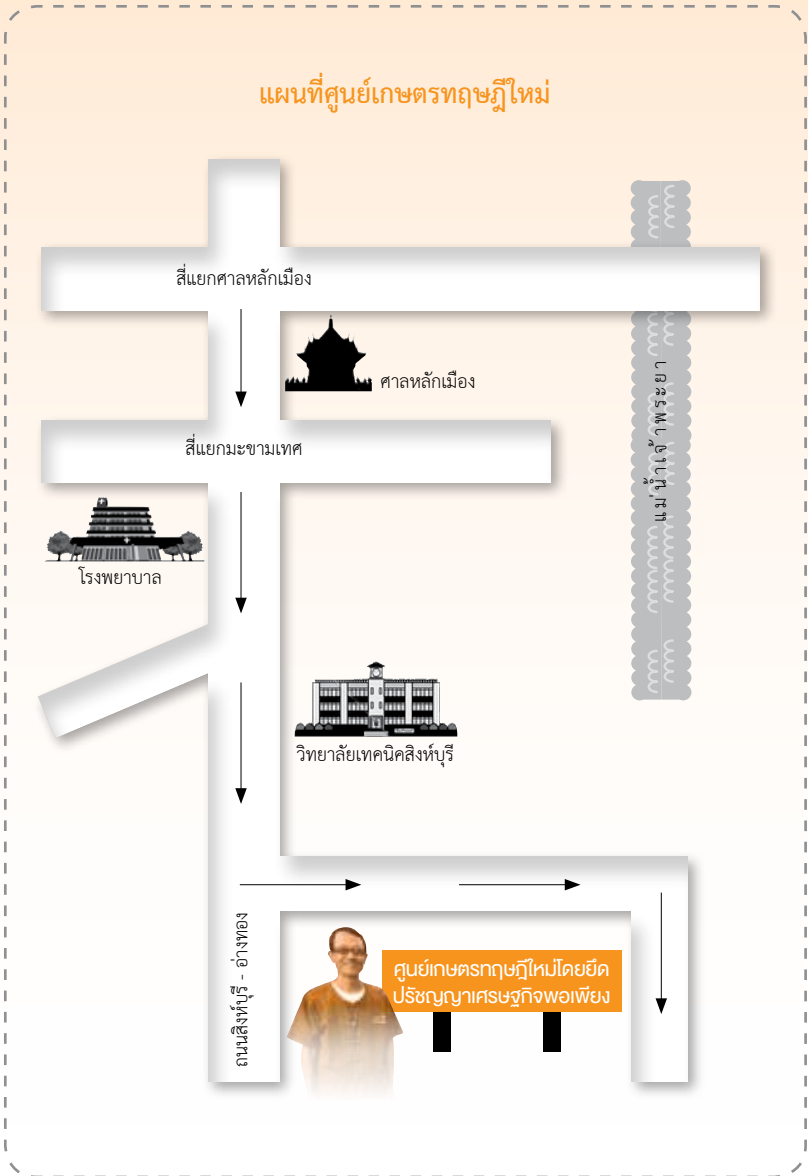
ชื่อหลักสูตร “การอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วยรายละเอียดของหลักสูตร ดังนี้ การปลูก การดูแล การขยายพันธุ์ไม้หวานและไม้ตง การขยายพันธุ์พืชแบบควบแน่น การลดต้นทุนการผลิตในนาข้าว (การทำเกษตรปลอดสาร) การทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพจาก พด.สูตรต่างๆ การเรียนรู้เรื่องสมุนไพรใกล้ตัวเพื่อการรักษาโรค การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เช่น การทำกล้วยม้วน การทำมะละกอแช่อิ่ม มะละกอแก้ว การทำน้ำพริกปลาตุก การทำน้ำยาอเนกประสงค์ และการทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีฟาร์ม

ความพร้อมของศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ มีอาคารคอนกรีต 1 ชั้น ขนาด 5×7 เมตร มีห้องครัว จำนวน 1 ห้อง ห้องน้ำ จำนวน 3 ห้อง สามารถรองรับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมประมาณ 50 คน ที่พักเป็นอาคาร 1 ชั้น ขนาด 6×4 เมตร มีฐานการเรียนรู้ภายในศูนย์ฯ ที่เหมาะสมกับหลักสูตรการฝึกอบรม โดยมีทีมวิทยากร จำนวน 9 คน

แผนที่ศูนย์เกษตรทฤษฎีใหม่

ศูนย์อัครรรย์ควนไม้

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายอานวย จ้างสกุล
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	34 หมู่ที่ 10 ตำบลไม้ตัด อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี 16130
เกิดวันที่	14 กรกฎาคม 2489
โทรศัพท์	087-116-5755, 036-592-422
Facebook :	-
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจพอเพียงกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย การเผาถ่านและการสกัดควนไม้ให้เกิดการควบแน่นเป็นหยดน้ำเรียกว่า น้ำส้มควนไม้ ถ่านสุภาพ ถ่านอัดแท่ง ถ่านผลไม้ การทำน้ำยาอบเนกประสงค์ อุปกรณ์ห่อผลไม้สูง การทำไขเค็ม อุปกรณ์สปริงเกอร์ การทำปุ๋ย และสารไล่แมลง

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ♦ รางวัลชนะเลิศ คณะอนุกรรมการบริการด้านอาชีพ ระดับประเทศ สถาบันโรตารี ปี 2554 – 2555
- ♦ รางวัลได้ร่วมพระบารมี หนึ่งความดีแทนคุณแผ่นดิน สำนักพิมพ์เดอะเนชั่น ปี 2557

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์อัครรรย์ควนไม้

จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 12 ไร่

ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

เริ่มก่อตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ครบวงจรด้านเศรษฐกิจพอเพียงในปี 2546 เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ให้กับชุมชนกลุ่มอาชีพต่างๆ โดยใช้พื้นที่ส่วนตัวและงบประมาณส่วนตัว มีเนื้อที่ 4 ไร่ แบ่งเป็นป่าธรรมชาติ 2 ไร่ ปลูกไม้หายาก 2 ไร่ เพื่อเป็นแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นศูนย์เรียนรู้ของชุมชนบุคคลทั่วไป และเป็นที่ศึกษาดูงาน

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

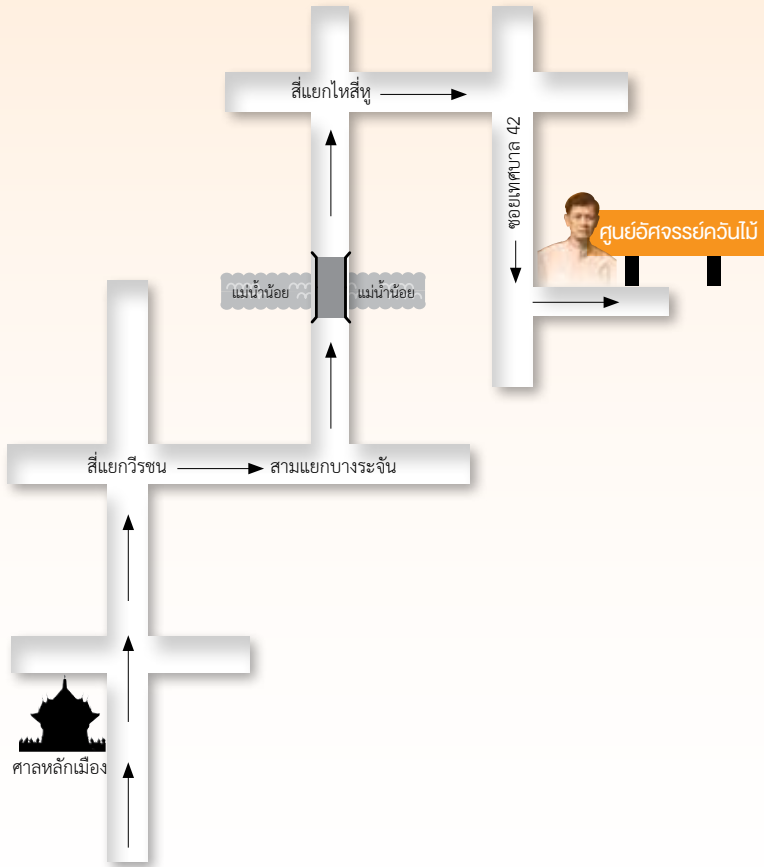
ชื่อหลักสูตร “การพัฒนาเกษตรกรรมตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง การทำบัญชีครัวเรือน การฝึกอบรมทำน้ำหมักชีวภาพสูตรต่างๆ เพื่อลดต้นทุนและนำมาใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การทำปุ๋ยหมัก การฝึกทำแปลงผัก การเพาะถั่วงอก การทำไม้กวาดทางมะพร้าว การเผาถ่านเพื่อให้ได้น้ำส้มควันไม้ การทำตะกร้อห่อผลไม้ในที่สูง การทำสปริงเกอร์ การทำบ้านดิน บ้านฟาง

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีอาคารคอนกรีตขนาด 5x10 เมตร รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 50 คน ห้องน้ำจำนวน 5 ห้อง ห้องครัวจำนวน 1 ห้อง และที่พักเป็นอาคารพักได้ประมาณ 50 คน ภายในศูนย์ฯ มีบ้านดินรองรับผู้มาเยี่ยม จำนวน 1 หลัง และมีฐานเรียนรู้เพื่อการฝึกปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และมีทีมวิทยากรจำนวน 5 คน

แผนที่ศูนย์อัครธรรม์ควนไม้

ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์ วิถีชุมชนหนองกระโดนมน

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นางภักชญญา ภูผา
ที่อยู่ราษฎร์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	56 หมู่ที่ 11 ตำบลหนองโพธิ์ อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี 72240
เกิดวันที่	18 มกราคม 2510
โทรศัพท์	083-555-9578, 089-411-0453, 090-443-6208
Facebook:	-
Line ID :	0835559578

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การสร้างกระบวนการแนวคิดสู่การเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง การเพาะเลี้ยงจุลินทรีย์และการประยุกต์ใช้ในพืชและสัตว์ การทำปุ๋ยชีวภาพ เพื่อลดการใช้สารเคมี และการทำการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง การทำการเกษตรผสมผสาน และการทำปลาส้มจัด

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

❖ ครีวเรือนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ระดับจังหวัด กระทรวงมหาดไทย ปี 2533

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์วิถีชุมชนหนองกระโดนมน
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 4 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรธรรมชาติ

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์วิถีชุมชนหนองกระโดนมน เป็นศูนย์เครือข่ายของมูลนิธิกิจกรรมธรรมชาติ เกิดจากประสบการณ์ของนายแมน ภูผา ในการทำการเกษตรกรรมแบบใช้สารเคมีมาตลอด และต้องเพิ่มปริมาณการใช้ทุกปี ซึ่งทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อดิน ทำให้ดินแข็งและเสื่อมสภาพ และมีผลกระทบต่อตนเอง โดยพบว่ามีการเคมีในเลือดอยู่ในขั้นอันตราย จึงได้เริ่มศึกษา

หาความรู้ในการลดการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร และถ่ายทอดให้แก่เกษตรกร และบุคคลทั่วไปที่สนใจ จนกระทั่งปี 2534 ได้รับเงินรางวัลจากการประกวดหมู่บ้าน จึงนำมาสร้างอาคารชั้นเดียวในที่ดินส่วนตัว ใช้เป็นศูนย์ข้อมูลของหมู่บ้าน และใช้ในการฝึกอบรมภาคการบรรยาย นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ และสถานีอนามัยได้ให้การสนับสนุนอุปกรณ์ สื่อต่างๆ เพื่อทำการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้กับประชาชน

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “เกษตรอินทรีย์วิถีเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การปรับเปลี่ยนวิธีคิดด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมใจพลิกพื้น “คืนชีวิตให้แผ่นดิน” (จุลินทรีย์) ต้นไม้มีคุณค่า ด้วยทฤษฎีป่าสามอย่าง สิ่งแวดล้อมดีต่อสุขภาพ ทำนาข้าวปลอดสารพิษ การเลี้ยงดินด้วยกิจกรรมธรรมชาติ สร้างพลังชุมชนเป็นคนเอาถ่าน คืนชีวิตให้แผ่นดิน (ปุ๋ยชีวภาพ) การทำบัญชีครัวเรือน การจัดทำแผนการใช้ที่ดินหรือแผนการจัดการชีวิตอย่างพอเพียง

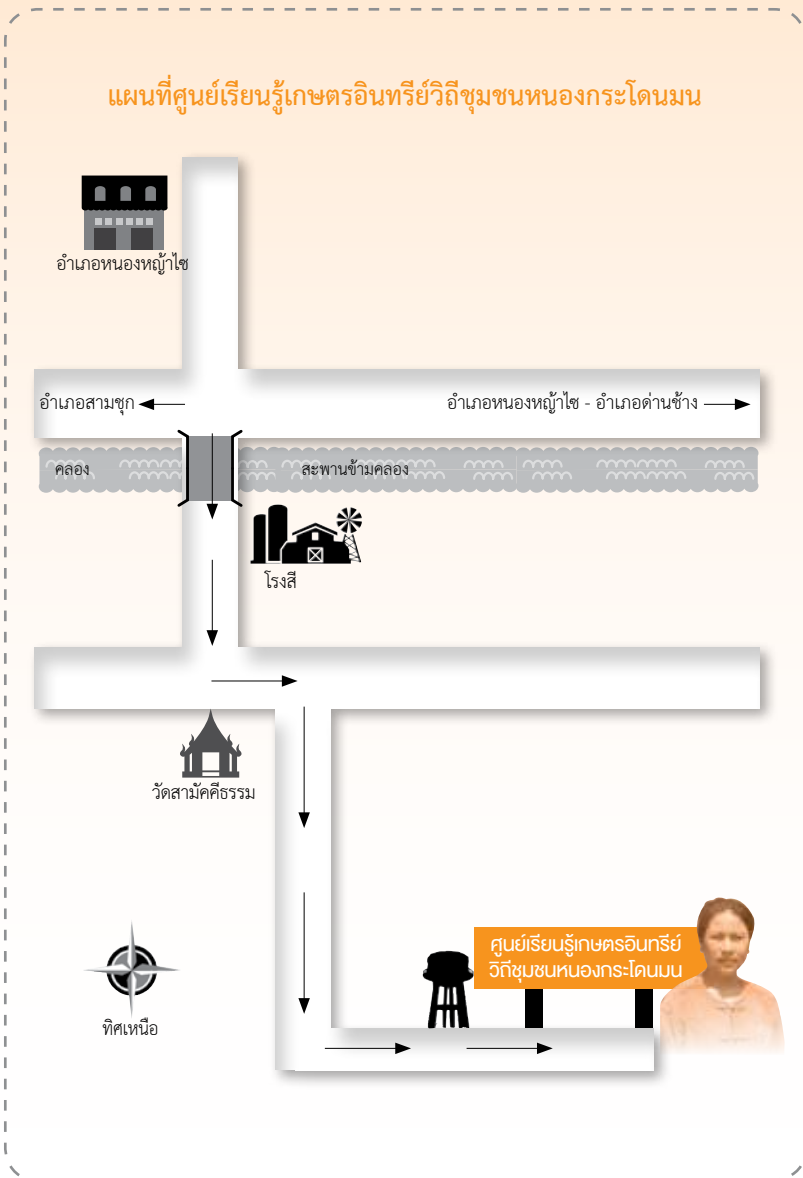
ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีสถานที่อบรมเป็นอาคารชั้นเดียว รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 100 คน และที่พักแยกหญิง - ชาย อยู่ในบริเวณพื้นที่ศูนย์ฯ รองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 80 คน มีห้องอาบน้ำ จำนวน 4 ห้อง และห้องสุขา จำนวน 6 ห้อง พร้อมมีสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยมีวิทยากร จำนวน 7 คน

แผนที่ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์วิถีชุมชนหนองกระโดนมน

มูลนิธิข้าวขวัญ

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายเดชา ศิริภัทร
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	13/1 หมู่ที่ 3 ถนนเทศบาลท่าเสด็จ ซอย 6 ตำบลสระแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี 72230
เกิดวันที่	18 พฤษภาคม 2491
โทรศัพท์	035-597-193
Facebook :	kkf.rice
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

ด้านเกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ การพัฒนาส่งเสริมเทคนิคเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาพันธุ์ข้าว พืชพื้นบ้าน และการจัดการองค์ความรู้

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ ผู้ทำคุณประโยชน์ กรมวิชาการเกษตร ปี 2545
- ❖ ผลงานวิจัยดีเด่น สกว. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ปี 2548
- ❖ หมอชาวบ้าน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ปี 2552

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้มูลนิธืข้าวขวัญ
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 18 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรอินทรีย์

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ตั้งแต่ปี 2527 มูลนิธิข้าวขวัญ ได้เริ่มต้นจากการทำโครงการเลี้ยงปลาในนาข้าว และการส่งเสริมการเกษตรกรรมแบบผสมผสานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งขณะนั้นอยู่ในสมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม (ATA) ต่อมา ในปี 2532 ได้แยกตัว

จากสมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม ก่อตั้งองค์กรใหม่ขึ้นมาในนาม ศูนย์เทคโนโลยีเพื่อสังคม (TREE) จนกระทั่งในปี 2541 ได้จดทะเบียนเป็น “มูลนิธิข้าวขวัญ” ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่ดำเนินงานด้านการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่น มีพื้นที่ปฏิบัติงานภาคสนามในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอบางปลาม้า อำเภออู่ทอง และอำเภอดอนเจดีย์ เพื่อขยายองค์ความรู้เชิงลึกให้เข้าถึงเกษตรกร กลุ่มเป้าหมายในการให้ความรู้ ด้านเทคโนโลยีการเกษตร เช่น การพัฒนาพันธุ์ข้าว และพืชพื้นบ้าน การวิจัย และพัฒนาผลกระทบของสารเคมีทางการเกษตรตลอดจนค้นหาทางเลือกร่วมกับเกษตรกรในการทำการเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมี

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “การทำอย่างยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การปูพื้นฐานความคิดด้านการทำเกษตรแบบพอเพียงเพื่อการพึ่งพาตนเอง โดยใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ (Knowledge Management) แบบย่อมาใช้ในการอบรม เพื่อให้เกษตรกรได้เข้าใจถึงปัญหาที่แท้จริง และร่วมกันหาทางออกด้วยตนเอง การอบรมภายใต้หลักสูตร “พัฒนาการทำนาแบบยั่งยืน” จะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 เน้นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาตลอดจนหาทางออกโดยตัวของเกษตรกรเอง การให้ความรู้ด้านปรัชญาการทำเกษตรพอเพียง การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 2 ฝึกปฏิบัติจริงด้านเทคนิคเกษตรที่เหมาะสมกับเกษตรกรรายย่อย ในการลด ละ เลิก การใช้สารเคมีทางการเกษตร ที่มุ่งเน้นการฟื้นฟูความสมดุลทางธรรมชาติ และการลดต้นทุนทางการเกษตร ได้แก่ การเรียนรู้ระบบนิเวศในแปลงนา การพัฒนาและปรับปรุงบำรุงดิน การพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าว

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาดูงานในพื้นที่ของชาวนาที่ประสบความสำเร็จแล้ว แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการกลับไปพัฒนาในพื้นที่ของตนเอง โดยพื้นที่ดูงานอยู่ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ในอำเภอเมือง อำเภออู่ทอง และอำเภอดอนเจดีย์

ความพร้อมของศูนย์ฯ

มีโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 50-80 คน ประกอบด้วยสถานที่ฝึกอบรมเป็นอาคารสำนักงาน 2 ชั้น โดยชั้นบนเป็นห้องอบรมติดเครื่องปรับอากาศทำให้ไม่ร้อน ที่พักเป็นเรือนนอนสร้างใหม่ โดยอยู่ชั้นที่ 2 ของโรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องอาบน้ำ และห้องสุขา จำนวน 12 ห้อง มีห้องครัวโรงอาหารแบบมาตรฐาน ซึ่งถือว่ามีความพร้อมมาก ถูกสุขอนามัย และมีฐานการเรียนรู้ภายในศูนย์ที่เหมาะสมกับหลักสูตรการฝึกอบรม โดยมีวิทยากรจำนวน 10 คน

สถาบันการเรียนรู้ เกษตรอินทรีย์สุพรรณบุรี

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายทองเหมาะ แจ่มแจ้ง
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	52 หมู่ที่ 6 ตำบลวังห้ว อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี 72140
เกิดวันที่	23 เมษายน 2486
โทรศัพท์	087-025-1240
Facebook:	-
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของคุณ

ด้านเกษตรอินทรีย์ การทำนาข้าวอินทรีย์ การปรับปรุงพันธุ์ข้าว การผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยชีวภาพ โดยเป็นบุคคลตัวอย่างด้านการอนุรักษ์ และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปี 2556
- ❖ เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาอาชีพทำนา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2549
- ❖ เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำนา ระดับเขต กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2548
- ❖ เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำนา ระดับจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2548

ข้อมูลทั่วไปของคุณ

สถาบันการเรียนรู้เกษตรอินทรีย์สุพรรณบุรี
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 8 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรปลอดภัย

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

สถาบันการพัฒนาการเรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์ของนายทองเหมาะ แจ่มแจ้ง เป็นเครือข่ายของมูลนิธิสิริธรรมธรรมชาติ จังหวัดชลบุรี เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อปี 2544 ในพื้นที่ 6 ไร่ จากประสบการณ์ ก่อนที่นายทองเหมาะจะหันมาทำการเกษตร เคยทำโรงสีมาก่อน ต่อมาจึงเปลี่ยนมาปลูกอ้อย ซึ่งเป็นการทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ผลผลิตที่ได้ไม่ค่อยดีนัก ประกอบกับมีการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร ทำให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ จึงหันมาทำการเกษตรแบบผสมผสานโดยไม่ใช้สารเคมีทุกชนิด จากแนวคิดที่ว่า อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีเกียรติ จะต้องทำด้วยใจรักและทำด้วยความจริงจัง ไม่ย่อท้อ เป็นคนประหยัด หนักเอาเบาสู้อ จึงจะประสบความสำเร็จ นายทองเหมาะได้มุ่งมั่น ในการคิดค้น และทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง เช่น การคัดเลือกพันธุ์ข้าว เป็นนักผสมพันธุ์ข้าว การใช้จุลินทรีย์ และปุ๋ยหมักชีวภาพในการปลูกข้าว จนเห็นผลเป็นรูปธรรม และมีความคิดว่า หากถ่ายทอดความรู้เหล่านี้ให้แก่เกษตรกรจะสามารถนำไปปฏิบัติจริงและเกิดประโยชน์โดยตรง จึงได้ก่อตั้งศูนย์ฯ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ด้านการประกอบอาชีพของตนเองถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรทั่วไปร่วมกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ

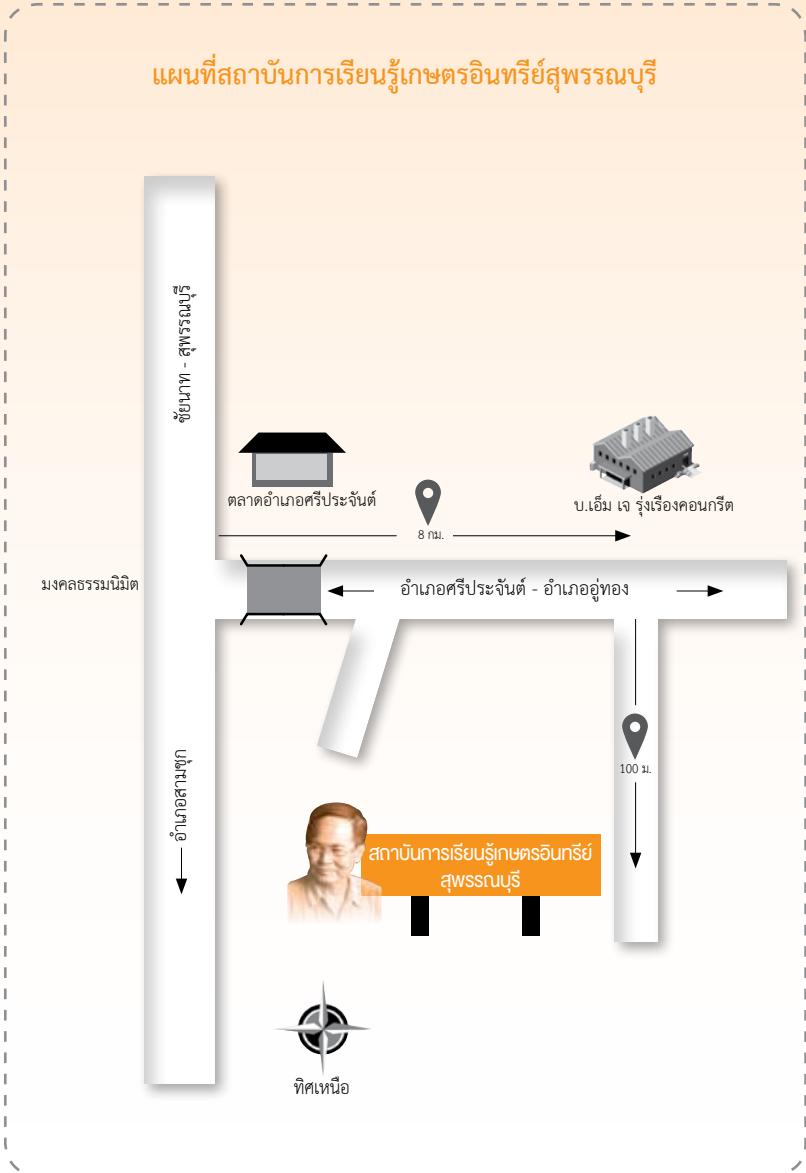
หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “การอบรมเกษตรกรอินทรีย์ 1 ไร่แก้จนเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การปรับทัศนคติและพฤติกรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อบรมเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ การทำนาข้าวอินทรีย์ การปรับปรุงพันธุ์ข้าว การผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์น้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยชีวภาพ เป็นต้น

ความพร้อมของศูนย์ฯ

สถานที่ฝึกอบรม โครงสร้างเป็นไม้หลังคาสังกะสี ติดฝ้าเพดานกันความร้อน มีพัดลมติดผนังรอบห้องอบรม ที่พักชายใช้อาคารหลังใหม่ ที่อยู่ใกล้เคียง ส่วนที่พักหญิง จำนวน 2 หลัง พร้อมเครื่องปรับอากาศ สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 100 คน มีสื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมที่พร้อมสำหรับผู้เข้ารับการอบรม และมีวิทยากร จำนวน 8 คน

แผนที่สถาบันการเรียนรู้เกษตรอินทรีย์สุพรรณบุรี

ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ เพื่อนพ้อง (ภาค) ยามยาก

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นางนงนุช คำคง
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	55/3 หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านแห อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง 14000
เกิดวันที่	27 ตุลาคม 2493
โทรศัพท์	087-406-8029, 035-865-188
Facebook :	นงนุช คำคง (จอย)
Line ID :	Joy_2493

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

ด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร ได้แก่ ผลิตภัณฑ์กล้วยอบแผ่นที่ได้มาตรฐาน
ผลิตมะม่วงไร้สารพิษ (แปรรูปมะม่วงแช่อิ่ม) จำหน่ายและผลิตข้าวเกรียบสมุนไพร
เป็นต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแหล่งศึกษาดูงาน โดยมีแปลงสาธิตตามแนว
เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแหล่งศึกษาดูงาน และเปิดอบรมให้กับเกษตรกรที่มีความ
สนใจในการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ◆ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงดีเด่น ระดับประเทศ กระทรวงมหาดไทย ปี 2550
- ◆ รางวัลชมเชย ผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 2 ด้าน
กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ปี 2553
- ◆ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2545
- ◆ รางวัลเกษตรกรคนเก่ง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ปี 2544

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนพ้อง (ภาค) ยามยาก
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 60 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแห่ ได้รวมตัวกันตั้งตั้งแต่ปี 2522 เพื่อทำกิจกรรมแปรรูปผลผลิต เช่น ทำมะม่วงแช่อิ่ม และกล้วยแผ่นอบ นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมเสริม คือ การเย็บกระเป่าหนัง แจกสานจากไม้ไผ่ ข้าวเกรียบ น้ำพริกเผา กล้วยน้ำว้าและไข่เค็ม ในปี 2549 หมู่บ้านได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์น้ำท่วม และมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานโดยจัดตั้งโครงการต้นแบบฟื้นฟูผู้ประสบภัยตามแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนให้ผู้ประสบอุทกภัย ให้สามารถผลิตอาหารและของใช้ในครัวเรือนได้เอง และสามารถทำเป็นรายได้เสริมในครอบครัวได้ด้วย ทำให้จึงเกิดการบูรณาการความคิดและการทำงานในชุมชนนำไปสู่การปฏิบัติจริงที่มีประสิทธิภาพ เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับแปลงสาธิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โรงเห็ดในตะกร้า การเลี้ยงหมูหลุม การเลี้ยงกบคอนโต และการปลูกผักปลอดสารพิษ เป็นต้น

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรไทยตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) การพัฒนาคุณภาพชีวิต การปรับเปลี่ยนทัศนคติในการดำรงชีวิต ปรับเปลี่ยนวิธีคิด เปลี่ยนพฤติกรรม โดยการชี้แนะให้คิดสาธิตให้ดู เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง 2) การพัฒนาองค์ความรู้เรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การนำองค์ความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพหลักและอาชีพเสริม การแก้ปัญหามิปัญญาไทยเน้นการลดรายจ่าย การเพิ่มรายได้ การทำการเกษตรปลอดสารพิษ เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามฐานเรียนรู้ ได้แก่ น้ำยาอเนกประสงค์ น้ำส้มควันไม้ ปุ๋ยหมักชีวภาพ ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ เกษตรอินทรีย์ และการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 1 ไร่แก้จน

ความพร้อมของศูนย์ฯ

สถานที่ฝึกอบรมสามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 100 คน สถานที่พักรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 100 คน มีห้องน้ำแยกชาย-หญิง จำนวน 14 ห้อง มีโรงครัวและสถานที่รับประทานอาหาร มีฐานเรียนรู้เพื่อการฝึกปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยมีวิทยากรในศูนย์ฯ จำนวน 10 คน

แผนที่ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก

ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน มะม่วงส่งออก ตำบลมวกครุธรรมนิมิต

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล	นายสุนทร สมาริมงคล
ที่อยู่ปราชญ์/ ที่ตั้งศูนย์ฯ	5 หมู่ที่ 1 ตำบลมวกครุธรรมนิมิต อำเภอสามโก้ จังหวัดอ่างทอง 14160
เกิดวันที่	17 มีนาคม 2502
โทรศัพท์	080-107-8499, 086-063-4891
Facebook:	สุนทร สมาริมงคล
Line ID :	-

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้ส่งออกต่างประเทศได้ตลอดปี การฝากท้องมะม่วง และการเปลี่ยนยอดมะม่วง การผลิตและใช้ฮอร์โมนไซโตเพื่อปรับปรุงคุณภาพมะม่วง การผลิตน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และการใช้ซัสกักกำจัดโรคแอนแทรกโนส

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ รางวัลเกียรติบัตร การประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 2 ประเภทเกษตรกรทฤษฎีใหม่ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ปี 2553
- ❖ เกษตรกรแห่งชาติ สาขาทำสวน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2552
- ❖ เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด แผ่นทองของแผ่นดิน มูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด และบริษัทดีแทค ปี 2552

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้การผลิตมะม่วงส่งออก
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 60 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

คุณสุนทร สมาริมงคล ประธานกลุ่มส่งออกมะม่วงมวกครุธรรมนิมิต ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาอาชีพทำสวนปี 2552 นับเป็นต้นแบบของนักสู้ที่ต้องยอมรับในความเข้มแข็ง

อย่างยิ่ง จากเดิมมีอาชีพทำนาแต่หลังจากเห็นว่าการทำสวนมะม่วงน่าจะมียอดคอดีกว่าการทำนา จึงชักชวนญาติพี่น้องมาทำสวนมะม่วงด้วยกันประมาณ 7-8 คน พื้นที่รวมกันประมาณ 200 ไร่ แต่พอผลผลิตออกมาขายมะม่วงในราคา 7-8 บาท เพราะถูกพ่อค้ากดราคาซื้อจนญาติถอดใจโค่นมะม่วงทิ้งแล้วหันกลับทำนาเหมือนเดิม เหลือเพียงคุณสุนทรคนเดียวที่สู้ต่ออย่างมุ่งมั่นและทำสวนมะม่วงต่อไป จนได้รับแนวคิดจากเกษตรกรอำเภอว่าถ้าทำคนเดียวแบบนี้พ่อค้าก็จะกดราคาอยู่แบบนี้ เพราะฉะนั้นต้องมีการรวมตัวกันตั้งกลุ่มให้ได้ จนปัจจุบันคุณสุนทรได้ใช้ความรู้ในด้านการผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้ส่งออกต่างประเทศได้ตลอดปี การฝากห้องมะม่วง และการเปลี่ยนยอดมะม่วง การผลิตและใช้ฮอร์โมนไข่เพื่อปรับปรุงคุณภาพมะม่วง การผลิตน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และการใช้สารสกัดกำจัดโรคแอนแทรกโนส เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจโดยจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้การผลิตมะม่วงส่งออก

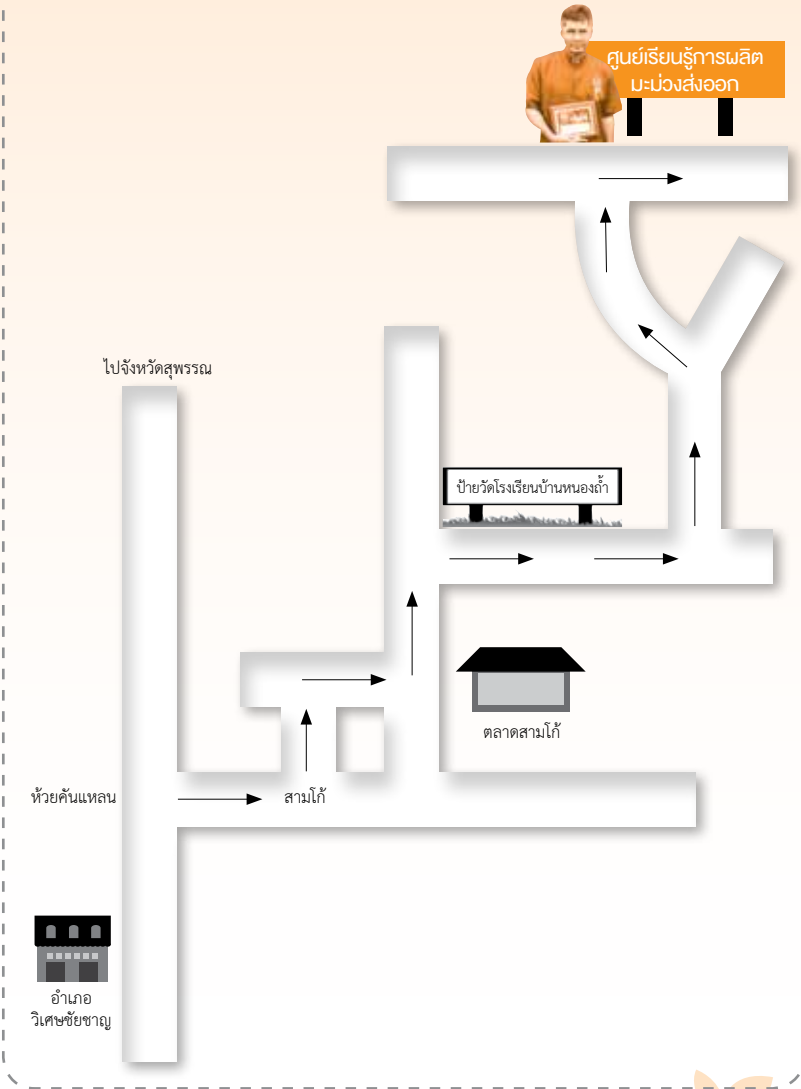
หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

ชื่อหลักสูตร “การพัฒนาคุณภาพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การวางแผนการดำรงชีวิตอย่างพออยู่พอกิน เน้นการใช้ความรู้ ความสามารถของชุมชนเป็นหลักและการพัฒนาควบคู่กับเทคนิคของการพัฒนา ให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน เพื่อให้ทุกคนพึ่งพาตนเองเป็นหลัก โดยเน้นภูมิปัญญาและการใช้วัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น เช่น การทำน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกต่างๆ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี โดยการใช้สมุนไพรแทนสารเคมีได้แมลง สารสำคัญของหลักสูตรการผลิตมะม่วงคุณภาพตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีทั้งภาคบรรยายประกอบกับการสาธิตและฝึกปฏิบัติประกอบด้วย เทคนิคการขยายพันธุ์มะม่วง การเปลี่ยนยอดมะม่วง การผลิตฮอร์โมนไข่เพื่อปรับปรุงคุณภาพมะม่วง การทำปุ๋ยหมักเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน การทำนาข้าวแบบลดต้นทุน และการหมักตอซังด้วยจุลินทรีย์

ความพร้อมของศูนย์ฯ

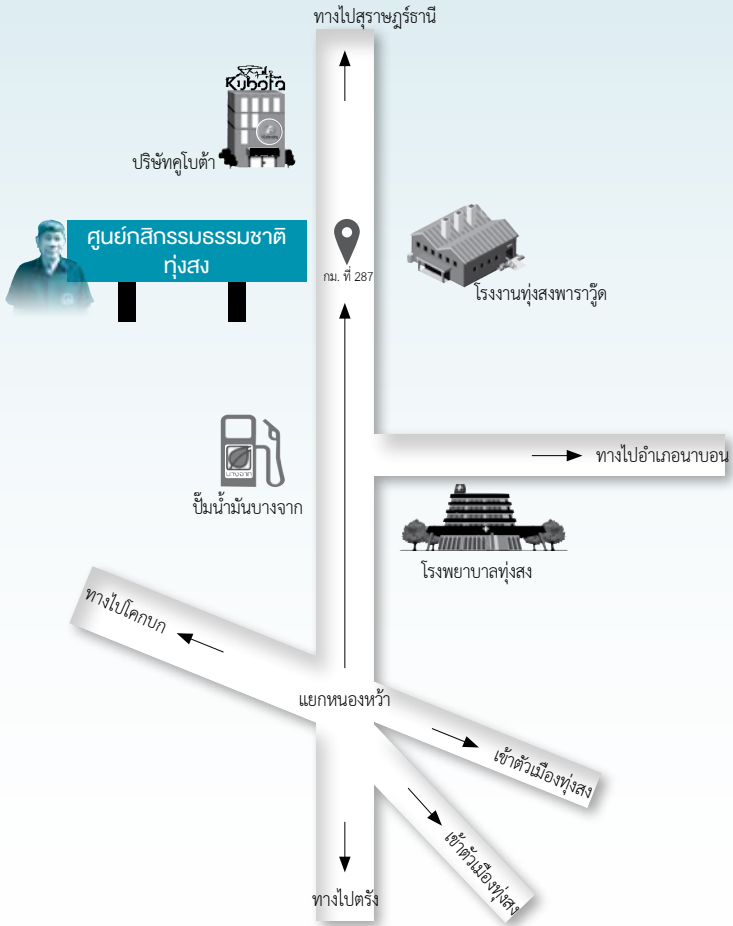
สามารถรองรับผู้เข้ารับการศึกษาได้ประมาณ 50-70 คน สถานที่พักจะใช้บ้านพักของวิทยากร มีห้องน้ำภายในศูนย์ฯ จำนวน 2 ห้อง และมีฐานการเรียนรู้ให้เกษตรกรได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยมีทีมวิทยากร 5 คน

แผนที่ศูนย์เครือข่ายมะม่วงส่งออก ตำบลมงclairธรรมนิมิต

แผนที่ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติทุ่งสง

ทำเนียบศูนย์เครือข่ายประชาชนบ้านภายใต้โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่
โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปี พ.ศ. 2559

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี เกษตรกรรมธรรมชาติไทย

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล นายมน ชำนาญกิจ
ที่อยู่ปราชญ์/ 105/2 หมู่ที่ 1 ตำบลนาบอน
ที่ตั้งศูนย์ฯ อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80250
เกิดวันที่ 8 ธันวาคม 2492
โทรศัพท์ 084-162-3754, 075-486-626
Facebook : ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรกรรม
ธรรมชาติไทย
Line ID : -

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การทำน้ำสกัดชีวภาพเพื่อการเกษตร ศึกษาเรียนรู้สมุนไพรเพื่อสุขภาพ การทำนาข้าวแบบประณีต การฟื้นฟูทรัพยากรด้านพลังงาน อาหารและยา การปลูกป่า สร้างความสมดุลทางธรรมชาติ เกิดยุทธศาสตร์หลายด้านกับชีวิต เช่น แก้ปัญหาน้ำท่วม และภัยแล้ง ได้ที่อยู่อาศัยเป็นบ้านอายุชีวิต เป็นต้น

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ♦ รางวัลเข็มเชิดชูเกียรติโครงการรักป่าสร้างคน 84 ตำบล วิถีพอเพียง การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ปี 2554
- ♦ ครีวเรือนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ระดับอำเภอ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ปี 2554

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรกรรมธรรมชาติไทย
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 13 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ จัดตั้งเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2537 เพื่อเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรธรรมชาติและเทคโนโลยีชีวภาพสู่สาธารณะ โดยใช้ทุนส่วนตัวในการจัดตั้งศูนย์ฯ

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

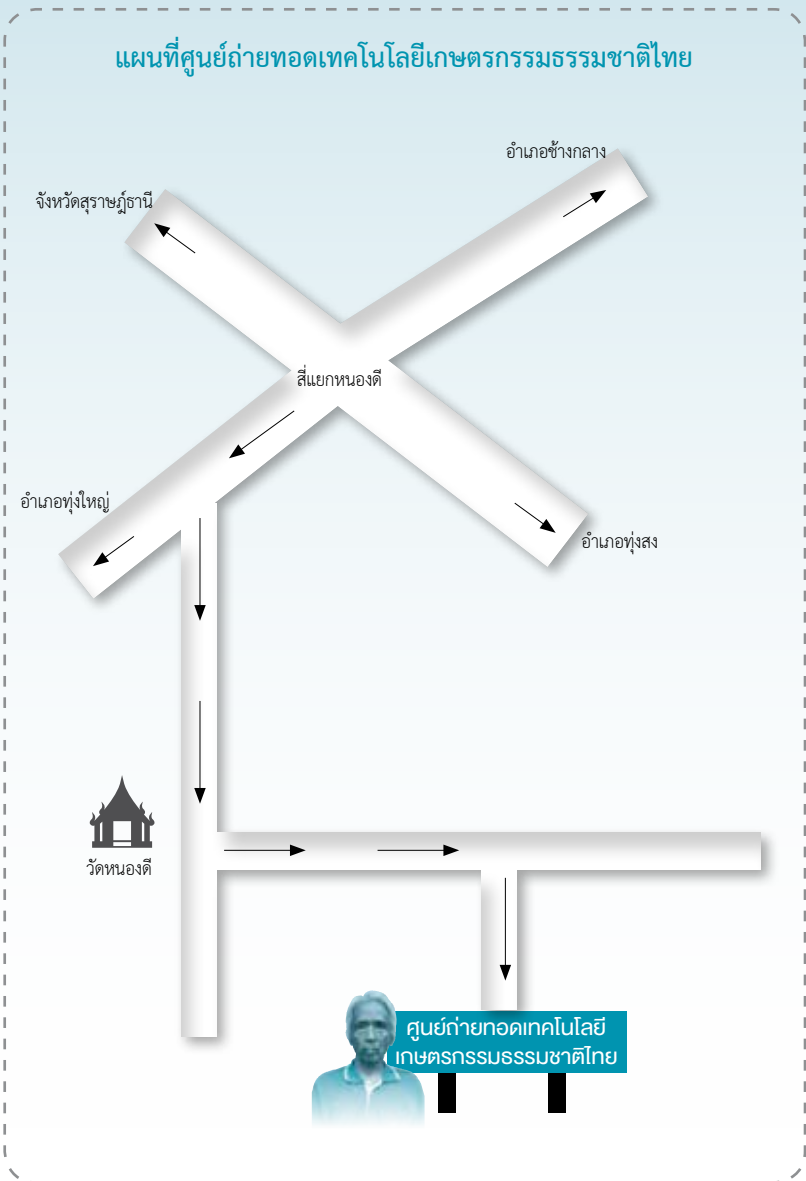
ชื่อหลักสูตร “การใช้เทคโนโลยีชีวภาพในการพัฒนาการเกษตร เพื่อการดำรงชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การปรับเปลี่ยนแนวคิดของเกษตรกรให้เข้าใจถึงหลักการและเหตุผลมาแก้ไขปัญหาในการผลิตและการบริโภคให้อยู่บนพื้นฐานของความพอดี ไม่โลภมากเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น รู้จักตัวตน มีสติตั้งมั่น ขยันอดทน ซื่อสัตย์สุจริต ไม่มุ่งทุนนิยมเพื่อเอาชนะความยากจน

ความพร้อมของศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ มีอาคารฝึกอบรมสามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประมาณ 40 คน มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม มีที่พักภายในศูนย์ฯ ที่พักแบบโฮมสเตย์และที่พักแบบแพลอยน้ำ มีห้องน้ำ จำนวน 7 ห้อง มีแปลงสาธิตภายในศูนย์ฯ โดยมีวิทยากร จำนวน 10 คน

แผนที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรกรรมธรรมชาติไทย

ศูนย์เรียนรู้คู่คัมตาทาหนุ่ย

ข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล นางรุ่งไพลิน รอดบุญ
ที่อยู่ปราชญ์/ 40/12 หมู่ที่ 2 ตำบลกรุงชิง
ที่ตั้งศูนย์ฯ อำเภอหนองปีต๊ะ
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80160
เกิดวันที่ 25 มกราคม 2510
โทรศัพท์ 093-779-8585, 087-283-3084
Facebook: ศูนย์การเรียนรู้คู่คัมตาทาหนุ่ย น้ำตกกรุงชิง
Line ID : -

ความชำนาญพิเศษ/จุดเด่นของศูนย์ฯ

การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การจัดการศูนย์เรียนรู้ และการดูแลสุขภาพเบื้องต้นด้วยตนเอง

รางวัลเชิดชูเกียรติที่เคยได้รับ

- ❖ โล่พระราชทานพระองค์เจ้าโสมสวลี ปราชญ์ ส.ป.ก. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ปี 2552
- ❖ รางวัลคนดีศรีเมืองนคร จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2553

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้คู่คัมตาทาหนุ่ย
จำนวนพื้นที่ของศูนย์ฯ 15 ไร่
ประเภทกิจกรรมทางการเกษตร : เกษตรผสมผสาน

ประวัติการก่อตั้งและความเป็นมาของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้คู่คัมตาทาหนุ่ยเริ่มจัดตั้งเมื่อปี 2548 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การแพทย์แผนไทย การทำปุ๋ยหมัก การทำนํ้ายาทดแทนชีวิตคนกับผึ้ง และด้านวัฒนธรรม

หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม

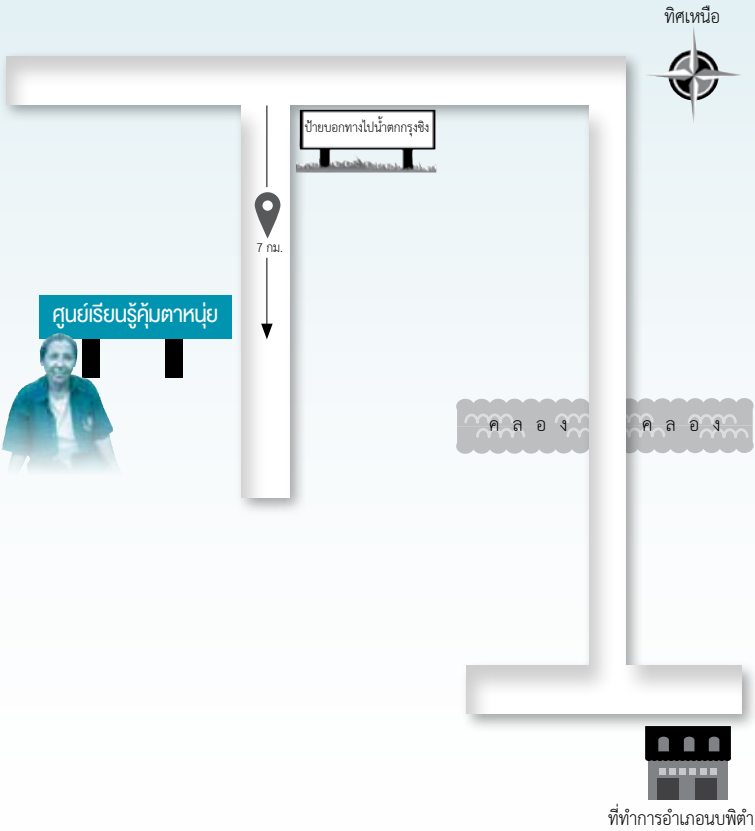
ชื่อหลักสูตร “การดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย การปรับเปลี่ยนวิธีคิดเกษตรกร ให้เข้าใจถึงหลักการและเหตุผลมาใช้เป็นแนวทาง ในการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เข้าใจถึงการดูแลสุขภาพโดยวิธี ธรรมชาติบำบัด รู้จักการจัดการที่ดินของตนเองให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีการ จัดการการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน

ความพร้อมของศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ มีความพร้อมในการจัดการฝึกอบรม มีที่พักสามารถรองรับผู้เข้ารับ การฝึกอบรมได้ประมาณ 80 คน มีที่พัก จำนวน 2 หลัง แยกชายหญิง มีห้องน้ำ จำนวน 7 ห้อง โรงอาหาร จำนวน 1 หลัง อาคารฝึกอบรม จำนวน 1 หลัง และ ฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นแปลงสาธิตการจัดการสวนผสม การปลูกพืชบ้านาญชีวิต และการจัดการฝังโพรงไทย โดยมีวิทยากร จำนวน 11 คน

แผนที่ศูนย์เรียนรู้ภูมิคุ้มตาหนุ่ย

ทำเนียบศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่
โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปี พ.ศ. 2559